

CORNELIUS HAGA LYCEUM

Bestuursverslag 2023 Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland (SIO)

Schoolgegevens

Naam school : Cornelius Haga Lyceum
BRIN nummer : 31GM
Adres : Naritaweg 30, 1043 BZ Amsterdam
Telefoonnummer : 020-3053828
E-mailadres : info@hagalyceum.nl
Website : www.corneliushagalyceum.nl
Type onderwijs : mavo-havo-vwo
Leerlingen per klas : 25 - 30
Leerlingen aantal 2022 : 475 (1 oktobertelling 2023)
Bevoegd gezag : Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland (SIO)
Postadres : Bataviastraat 45 H, 1095 EN Amsterdam

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Missie en visie	5
2. Ons onderwijs en beleid	7
3. Bestuursstructuur en bestuursmodel	8
4. Bestuursverslag met resultaten en handelingen algemeen bestuur	10
4.1 Bestuursbesluiten 2023	10
4.2 Managementrapportages 2023	11
4.3 Toezichtcyclus bevoegd gezag	11
4.4 Documentatie Cornelius Haga Lyceum	15
4.5 Medezeggenschap	16
4.6 Ouderraad en leerlingenraad	16
4.7 Beschrijving van de organisatie	17
4.8 Ons onderwijs en onderwijskundige ontwikkelingen	19
4.9 Personeelsbeleid	25
4.10 Maatschappelijke thema's 2023	26
4.11 Huisvesting 2023	28
4.12 Communicatie	28
4.13 Continuïteit naar aanleiding van de aanwijzing	29
4.14 Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem	38
4.15 Verslag Intern Toezichthouder (Algemeen Bestuur)	41
4.16 Financieel beleid	48
4.17 Analyse resultaat	50
4.18 Investerings- en financieringsbeleid	52
4.19 Treasuryverslag	52
4.20 De vermogenspositie per 31 december 2023 - bestuurlijke duiding	52
4.21 Kengetallen	54
4.22 Continuïteitsparagraaf	55
5 Jaarrekening	62

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

In naam van Allah dé Barmhartige, dé Genadevolle

Alle lof zij Allah, de Heer der Werelden. Vrede en zegeningen zij met onze Profeet Mohammed, zijn familie en metgezellen

Voorwoord

Voor u ligt het zevende jaarverslag van het Cornelius Haga Lyceum (CHL). De school kijkt vooral terug op een kwalitatieve groei in een periode waarin de school wederom in de belangstelling stond. Zowel op het gebied van onderwijs als op het politiek en juridisch domein heeft de school alweer in het middelpunt gestaan waarbij over de school ook het nodige in de pers is verschenen. De organisatie heeft veel energie moeten opbrengen en is er veel gevraagd van haar medewerkers en leerlingen om te staan waar we nu staan. Onze waardering gaat dan ook naar hen en wij danken hen voor de positieve energie en geduld die zij ten tijde van onze moeilijke tijden wisten vast te houden.

Het jaar 2023 was voor onze school wederom een bijzonder jaar, vooral omdat dit jaar in het teken stond van de herstelonderzoeken van de inspectie. Dit hield verband met het inspectierapport van 29 mei 2019, welk rapport zeer negatief was. Dit terwijl volgens de lezing van het bestuur een eerdere conceptversie van 16 november 2018 opvallend positief sprak over de school. De school voelde zich onheus bejegend door de inspectie en maakte bezwaar om de publicatie van het rapport tegen te houden. Dat lukte echter niet. Het rapport heeft toen veel publieke aandacht getrokken waardoor de school nadien in zwaar weer is terechtgekomen. In het verlengde hiervan hebben wij onlangs nog een zitting gehad bij de Raad van State waarvan binnenkort een uitspraak wordt verwacht en is onze verwachting dat wij ook in deze zaak, net zoals de vele zaken tegen de inspectie en de overheid, gelijk zullen krijgen bi'dnillah! Ondertussen gaan wij uiteraard gewoon door met het geven van onderwijs op islamitische grondslag.

Net als het jaar 2022, was het financiële huishouden van onze school kwetsbaar. De kosten van de essentiële rechtszaken drukten zeer zwaar op de zeer magere liquide middelen van de school. Het bestuur, ouders, leerlingen en docenten deden hun uiterste best om onder die omstandigheden de school overeind te houden. Dat is gelukt, met dank aan Allah. De nieuwe koers van de school zorgt voor een hersteld vertrouwen in elkaar om samen uit te groeien tot een trotse transparante Amsterdamse school. Trots en respectvol vanuit onze identiteit, transparant in ons handelen en streven, en een Amsterdamse school omdat deze open en betrokken is en vanuit haar kracht midden in de samenleving staat.

Het schooljaar 2022-2023 was voor ons ook heel spannend omdat dit het eerste schooljaar was voor de eerste eindexamenleerlingen VWO van het Cornelius Haga Lyceum. Dit was voor ons het eerste schooljaar dat wij de examenkandidaten voor de VWO moesten voorbereiden op hun examens. Terugkijkend op onze eerste VWO examenresultaten kunnen we met trots concluderen dat het onze leerlingen, onder deze moeilijke omstandigheden, met allereerst de wil van Allah, en vervolgens hun eigen inzet, de inzet van de docenten en het hele team, uiteindelijk is gelukt om een mooi resultaat neer te zetten.

Wij danken Allah (geprezen en verheven is Hij) voor dit resultaat. Verder gaat onze dank uit naar het management, de docenten, ondersteunend personeel en overige medewerkers (vrijwilligers) van de school.

Het bevoegd gezag legt in dit verslag verantwoording af over de uitvoering van de taken, de uitoefening van de bevoegdheden en hoe de financiële huishouding is geweest. In dit jaarverslag wordt verantwoording gegeven aan stakeholders; ouders, leerlingen, personeel, overheden, inspectie en andere belanghebbenden.

Dit jaarverslag bestaat uit twee onderdelen 1) het bestuursverslag en 2) de jaarrekening.

Amsterdam, 27 juni 2024

Kudret Çamdere
Directeur-bestuurder SIO

1. Missie en visie

Vanuit haar identiteit biedt het Cornelius Haga Lyceum onderwijs dat zijn grondslag en bestaansrecht vindt in de islam. Deze vorm van bijzonder onderwijs achten wij een groot goed waar wij als Nederlandse burgers trots op mogen zijn. Het Cornelius Haga Lyceum is niet op zoek naar een breder ik, maar een groter wij. Vanuit onze grondslag spreken wij namelijk alleen bij het betreden van de islam (Geloofsgetuigenis) het woord "ik" uit en gaan vervolgens vanaf het 1ste hoofdstuk van de Quraan (Surah Al-Fatiha) verder in het denken als "wij".

Geloofsgetuigenis:

Ik getuig dat er niets of niemand het recht heeft om aanbeden te worden behalve Allah en ik getuig dat Mohammed Zijn dienaar en boodschapper is.

Surah Al-Fatiha (interpretatie van de betekenis van Hoofdstuk 1 van de Quraan):

1. *In de Naam van Allah, dé Barmhartige, dé Genadevolle*
2. *Alle lof zij Allah, de Heer der Werelden.*
3. *Dé (meest) Barmhartige, dé (meest) Genadevolle.*
4. *Dé Heerser (Koning) op de Dag des Oordeels.*
5. *U alleen aanbidden wij en U alleen vragen wij om hulp.*
6. *Leidt ons op het rechte pad.*
7. *Het Pad van degenen aan wie U gunsten heeft geschonken, niet van degenen op wie de toorn rust en niet dat van de dwalenden.*

Missie

Wij van het team van het Cornelius Haga Lyceum streven ernaar om hoogwaardig voortgezet onderwijs op islamitische grondslag voor eenieder toegankelijk te maken. Het bestuur hanteert geen specifieke toelatingsbeleid. Dit onderwijs moet tot stand komen in een veilige, respectvolle en stimulerende leeromgeving waar leerlingen in hun kracht worden gezet en volop de kans krijgen hun talenten te ontplooien en zich optimaal te ontwikkelen. Docenten spelen een grote rol bij het vinden en ontwikkelen van de persoonlijke kwaliteiten van de leerlingen. Om een gevoel van eigenaarschap voor het eigen leerproces te stimuleren worden leerlingen door ons waar mogelijk uitgenodigd mee te denken bij de vormgeving van het onderwijs. Wij streven ernaar om bewuste en verantwoordelijke wereldburgers met behoud van een sterke eigen identiteit en een open blik op de samenleving af te leveren aan onze maatschappij. Daartoe wordt cognitief onderwijs afgewisseld met innovatieve projecten met inzet van moderne middelen, waardoor competenties als samenwerking, handelend leren en oplossingsgerichtheid ontwikkeld worden. Wij willen blijvend uitgedaagd worden om onszelf professioneel te blijven ontwikkelen teneinde excellent onderwijs aan te kunnen bieden. Het bestuur biedt geen onderwijs aan nieuwkomers en heeft daarom ook geen internationale schakelklas (ISK). Om die reden is ook geen sprake van beleid rondom de nieuwkomers en de internationale schakelklas.

Visie

Onze school vindt haar bestaansrecht in de islamitische identiteit. Dat is steeds het uitgangspunt en de inspiratie geweest. De kernwaarden die horen bij het islamitisch onderwijs dat ons voor ogen staat, stroken niet met de gebeurtenissen (bestuurscrisis) van de periode die achter ons ligt. Enkele van de kernwaarden van waaruit we willen acteren (gemeenschappelijkheid & elkaar adviseren in het goede) hebben te maken met iets wat je gemeenschapszin kan noemen. Met deze begrippen als richtsnoer willen we een volgende fase gaan ontwerpen. Dat betekent concreet dat we een nieuw Cornelius Haga Lyceum willen ontwerpen en dat willen we doen vanuit deze gemeenschapszin. We ontwerpen samen! Het plan wat we daartoe hebben ontworpen hebben we het 'Masterplan' genoemd.

Masterplan

In het jaarverslag 2021 en 2022 bent u reeds geïnformeerd over ons masterplan. Daar aan dit plan nog steeds integraal uitvoering wordt gegeven hierbij nogmaals: Het idee van het masterplan komt voort uit de bestuurlijke ambitie om een school te ontwerpen vanuit de islamitische identiteit met een focus op kwalitatief onderwijs, goed bestuur en duurzaamheid. Het bestuur wil een school creëren die haar leerlingen goed onderwijs biedt. Een school die open staat naar de Nederlandse samenleving maar tegelijkertijd leerlingen met een islamitische achtergrond een thuis geeft. Waar de verworvenheden van de democratische rechtstaat worden geapprecieerd maar ook de trots op de moslim identiteit kan worden gevierd. Een school die een brug is tussen werelden, culturen en mensen. Zo'n plan is een alomvattend plan. Het gaat om een plan dat gaat over onderwijsinhoud, didactiek en pedagogiek, organisatie, financiën, huisvesting, ICT en andere voorzieningen. Het gaat over alle lagen in de school, van visie & missie tot de praktijk in de klas. En het gaat over de gehele schoolgemeenschap: de leerlingen, de ouders, de docenten, ondersteunend personeel, schoolleiding en bestuur. De uitvoering van dit masterplan is in volle gang. Ook de komende periode staat bij ons op school in het teken van het uitvoering geven aan het masterplan waarmee we het fundament van onze school, met de wil van Allah, gaan verstevigen.

2. Ons onderwijs en beleid

In het schoolplan van het Cornelius Haga Lyceum wordt richting gegeven aan het beleid van de school. Het plan is leidend bij de inrichting van het onderwijs en functioneert gedurende het jaar meermaals als referentiepunt tijdens belangrijke beslissingen en bij reflecties op de gang van zaken. Zo houdt het plan het team van het Cornelius Haga Lyceum scherp in diens streven naar succes.

Op het Cornelius Haga Lyceum verzorgen wij kwalitatief voortgezet onderwijs in een veilige leef- en leeromgeving met als doel gemotiveerde leerlingen voor te bereiden om een actieve bijdrage te leveren aan de (Nederlandse) maatschappij met behoud van de eigen identiteit. Met als uitgangspunt de islam leiden wij jongeren op om onze samenleving van nut te zijn door ze te laten uitblinken in hun kwaliteiten en zich zowel in binnen- als in buitenland verdienstelijk te maken.

Het schoolplan voldoet aan de in september 2017 aangenomen wijziging van artikel 12 WPO. Volgens de wettelijke bepalingen art.21 WEC, art.24 WVO, art.15 WPO-BES en art.50 WVO-BES geldt er voor het VO een vrijwel identieke invulling.

Het schoolplan is reeds verstuurd naar de Inspectie. De MR heeft het schoolplan goedgekeurd. Het schoolplan ligt ter inzage op school.

3. Bestuursstructuur en bestuursmodel

Toelichting bestuurlijke inrichting en organisatie (AB/DB):

SIO (Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland) realiseert een functionele scheiding tussen de functies van bestuur en het toezicht daarop met een rechtmatig bestuur en beheer door een onderscheid te maken tussen een dagelijks bestuur (DB) en algemeen bestuur (AB: intern toezicht). Het uitvoerend bestuurslid is formeel wel lid van het stichtingsbestuur, maar mag niet de voorzitter zijn en mag niet meestemmen in kwesties die het uitoefenen van toezicht betreffen.

In de statuten, het toezichtkader en het huishoudelijk reglement is duidelijk vastgelegd wat de verantwoordelijkheden van het DB zijn en hoe het AB hierop toeziet. Het bestuur van de Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland is ingericht op basis van een one-tier bestuursstructuur. In de statutenwijziging zijn de beoogde bestuurlijke verhoudingen aangepast aan de gehanteerde bestuurspraktijk. Uitgaande van deze statuten zijn de bestuurlijke verhoudingen als volgt:

1. Er is een dagelijks bestuur (eenhoofdig dagelijks-bestuurder) die belast is met het dagelijks bestuur van de stichting en de leiding van de school.
2. Er is een algemeen bestuur die de rol van intern toezichthouder vervult en optreedt als werkgever van de dagelijks-bestuurder.
3. De toezichthoudende leden van het algemeen bestuur vergaderen minimaal 2 keer per jaar zonder aanwezigheid van de dagelijks bestuurder of zo vaak een bepaalde situatie/aanleiding dat vereist.
4. De toezichthoudende leden van het algemeen bestuur vergaderen minimaal 2 keer per jaar met de medezeggenschapsraad (MR) zonder aanwezigheid van de dagelijks bestuurder. De notulen van deze vergaderingen worden bijgehouden door de MR.

De dagelijks-bestuurder behoeft voor een aantal majeure besluiten de voorafgaande goedkeuring van het algemeen bestuur. De statutaire inrichting voldoet aan het gestelde in art. 24d en art.24e WVO.

Versterking van het interne toezicht, verantwoording en controle (checks and balances):

Het bestuur heeft in 2019 de 'governance' versterkt door middel van de volgende maatregelen.

Om de doelstellingen zoals geformuleerd in het schoolplan te kunnen behalen zijn indicatoren vastgesteld in het toezichtkader.

De toezichthoudende leden van het algemeen bestuur hebben een eigen en onafhankelijke verantwoordelijkheid voor de informatievoorziening.

Dat wil zeggen dat de informatie die het intern toezicht van de dagelijks bestuurder ten behoeve hiervan onafhankelijk -los van de dagelijks bestuurder- kan inwinnen bij derden. Onder anderen bij:

- Medezeggenschapsraad (personeels-, ouder-, en leerlingengeleding);
- Eigen expertise (AB leden: advies en monitorrol);
- Externe registeraccountant;
- Externe adviseur(s);
- Ouderraad;
- Observaties en gesprekken op locatie met personeel en ouders;
- Formele en informele bijeenkomsten;
- Stakeholders.

Code goedbestuur VO-Raad

SIO conformeert zich aan de [Code Goed Onderwijsbestuur VO](#) van de VO-Raad. Omdat dit in het verleden niet altijd volledig gelukt is, zijn er maatregelen genomen om wel volledig te gaan voldoen aan de code.

Ten behoeve van de horizontale verantwoording is het algemeen bestuur in 2020 gestart met een opzet voor de jaarlijkse zelfevaluatie waarin wordt geëvalueerd of de toezichtfunctie goed wordt uitgeoefend. Er wordt dan ook getoetst of reglementen en codes in de praktijk worden nageleefd. Het algemeen bestuur heeft in het voorjaar van 2021 een scholing gevolgd in het toepassen van het nieuwe toezichtkader.

Onderstaand overzicht geeft de bestuurssamenstelling per 31 maart 2024 weer.

Algemeen bestuur

Dhr. M. Laamimach	Voorzitter (Geen nevenfuncties)
Dhr. B. Zakir	Penningmeester/Secretaris (Geen nevenfuncties)
Vacant	Algemeen bestuurslid (Geen nevenfuncties)

Dagelijks bestuur

Dhr. K. Çamdere	Dagelijks bestuurder (Geen nevenfuncties)
-----------------	--

Gegevens bevoegd gezag (per aangetekende post)

Gegevens schoolleiding

Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland (SIO) T.a.v.: Dhr. M. Laamimach (AB) Bataviastraat 45 H, 1095 EN Amsterdam.	Cornelius Haga Lyceum (CHL) T.a.v.: Dhr. K. Çamdere (DB) Naritaweg 30 1043 BZ Amsterdam tel: 020 305 38 28 info@hagalyceum.nl
--	--

Rooster van aan- en aftreden leden algemeen bestuur SIO

De leden van het algemeen bestuur zijn conform de statuten benoemd voor een termijn van vier jaar en hernoembaar voor een termijn van nog eens vier jaar. Hieronder is het rooster weergegeven:

Naam	Functie AB lid	Aanvang termijn	Verloop (2 ^e) termijn
Mohammed Laamimach	Voorzitter	1 augustus 2017	1 augustus 2025
Brahim Zakir	Secretaris/Penningmeester, en vicevoorzitter	7 juli 2020	7 juli 2024

4. Bestuursverslag met resultaten en handelingen algemeen bestuur

Dit bestuursverslag geeft tevens een beeld van het bestuurlijk handelen van het bevoegd gezag in 2023. Het verslag geeft ook inzicht in 2024 en een blik vooruit naar de verdere jaren. Het maakt zo helder van wat er in die jaren nog moet gebeuren voor de verdere opbouw van de organisatie.

In verband met de herstelopdrachten van de inspectie is het bestuur afgeweken van de statutaire bestuurlijke inrichting en organisatie en heeft het stichtingsbestuur ingevolge van artikel 10.6 van de statuten van de Stichting buiten vergadering een besluit heeft genomen luidende;

- dat het stichtingsbestuur heeft vastgesteld dat er sprake is van een uitzonderlijke omstandigheid binnen de stichting, namelijk ten aanzien van de uitvoering van herstelopdrachten van de Inspectie van het Onderwijs met betrekking tot verbetering van de kwaliteit van het onderwijs (Onderwijsdossier);
- dat het stichtingsbestuur voorts heeft vastgesteld dat het Onderwijsdossier thans is te kwalificeren als een crisissituatie zoals bedoeld in noot 10 van de 'pas toe-bepalingen' van de Code Goed Onderwijsbestuur VO 2019 (Code);
- dat conform de Code het stichtingsbestuur in dergelijke crisissituaties kan besluiten een of meer niet-uitvoerende bestuurders tijdelijk de uitvoering van die crisissituatie op zich (laten) nemen;
- dat het stichtingsbestuur derhalve heeft besloten de uitvoering van het Onderwijsdossier voor een bepaalde periode onder te brengen bij de Voorzitter waardoor het AB sinds 2023 hiermee bovenop het onderwijsproces zit waardoor er door het hele jaar geen vergaderingen zijn geweest (en dus ook geen notulen) omdat het AB en het DB wekelijks met elkaar overlegden en nog steeds overleggen waarna de acties gelijk worden uitgevoerd ter voorbereiding op het herstelonderzoek van de Inspectie van het Onderwijs in 2024.

4.1 Bestuursbesluiten 2023

Besluit d.d. 28 februari 2023

Het Algemeen Bestuur van SIO heeft de door de dagelijks bestuurder gepresenteerde Begroting 2023, met inachtneming dat deze ook akkoord is bevonden door de MR op 13 februari 2023, met elkaar inhoudelijk besproken; en heeft deze op datum van 28 februari 2023 vastgesteld.

Besluit d.d. 16 oktober 2023

Ingevolge van artikel 10.6 van de statuten van de Stichting heeft het stichtingsbestuur op deze datum, buiten vergadering, een besluit heeft genomen, luidende;

- dat het stichtingsbestuur heeft vastgesteld dat er sprake is van een uitzonderlijke omstandigheid binnen de stichting, namelijk ten aanzien van de uitvoering van herstelopdrachten van de Inspectie van het Onderwijs met betrekking tot verbetering van de kwaliteit van het onderwijs (Onderwijsdossier);
- dat het stichtingsbestuur voorts heeft vastgesteld dat het Onderwijsdossier thans is te kwalificeren als een crisissituatie zoals bedoeld in noot 10 van de 'pas toe-bepalingen' van de Code Goed Onderwijsbestuur VO 2019 (Code);

- dat conform de Code het stichtingsbestuur in dergelijke crisissituaties kan besluiten een of meer niet-uitvoerende bestuurders tijdelijk de uitvoering van die crisissituatie op zich (laten) nemen;
- dat het stichtingsbestuur zich realiseert dat een dergelijk besluit een verregaand en uitzonderlijk middel is dat slechts in crisissituaties op tijdelijke basis kan worden geïmplementeerd;
- dat het stichtingsbestuur desondanks voldoende aanleiding ziet om de uitvoering van het Onderwijsdossier tijdelijk onder te brengen bij de Voorzitter;
- dat het stichtingsbestuur derhalve heeft besloten om de uitvoering van het Onderwijsdossier tijdelijk onder te brengen bij de Voorzitter voor een periode van zes (6) maanden met ingang van de datum van dit besluit.

4.2 Managementrapportages 2023

Periodieke voortgangsrapportage van het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur van Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland inzake de actuele stand van zaken van en op de school en betreffende de stand van zaken per portefeuille met inachtneming van het toezichtkader en het bovengenoemde besluit van 16 oktober 2023 heeft plaatsgevonden door (twee)wekelijkse overleggen waarna de acties gelijk werden uitgevoerd ter voorbereiding op het herstelonderzoek van de Inspectie van het Onderwijs in 2024.

4.3 Toezichtcyclus bevoegd gezag

Het toezichtcyclus is vastgesteld in het toezichtkader en het reglement interntoezicht. De implementatie van het toezichtcyclus is daarmee geborgd. Met betrekking tot de wet¹ 'goed bestuur' (scheiding van de functies van 'bestuur' en 'intern toezicht') heeft het bestuur in juli 2017 de 'one tier'-model (functionele onderscheid van intern toezicht tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur) als officieel model vastgesteld.

De statuten zijn in 2018 conform het adviesstuk van een hiervoor aangetrokken partij gewijzigd. Deze zijn nadien laatstelijk nog in 2022 gewijzigd.

Aandachtspunten voor one-tier model

- geen verplichte en bindende voordracht van MR voor AB-zetel;
- positie dagelijks bestuur kan worden bijgestaan door AB;
- AB zit dichterbij bestuur;
- AB is werkgever van DB;
- DB onthoudt zich van stemming als het om zijn eigen functioneren gaat;
- adviesrecht MR bij benoeming en ontslag DB;
- goedkeuringsrecht AB voor majeure besluiten (begroting, jaarrekening, fusie, samenwerking, aansluiting koepelorganisaties, besluiten met mogelijke belangenverstrengelingen DB of AB leden).

¹ Wet van 4 februari 2010 tot wijziging van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra, de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet medezeggenschap op scholen en de Leerplichtwet 1969 in verband met de invoering van bekostigingsvoorschriften voor minimumleerresultaten, alsmede een aanvulling van de interventiemogelijkheden in het kader van het overheidstoezicht, en de verbetering van het intern toezicht.

TOEZICHTCYCLUS SIO SCHOOLJAAR 2022-2023

Toezichtonderwerp 2022 - 2023	Vorm	Frequentie	Informatie aan te leveren door
1. Identiteit			
1.1. Identiteitsbeleid; Onderwijsinhoud; Pedagogisch klimaat; Voorschriften	Rapportage uitvoering beleidsplan en schoolplan, waarin ingegaan wordt op tenminste onderwijs- aanbod, pedagogisch klimaat en handhaven van voorschriften Beoordelingen over de sterkte- en zwaktepunten moeten berusten op feitelijk gegevens	Beknopte tussenrapportage halverwege het schooljaar (februari) Rapportage aan het eind van het schooljaar (juli)	Dagelijks bestuurder / schoolleiding (DB) op advies van en voorbereid door de sectie islam, blm en zoco
1.2. Actief burgerschap en sociale integratie	Rapportage uitvoering beleidsplan en schoolplan, waarin ingegaan wordt op tenminste onderwijs- aanbod, pedagogisch klimaat en handhaven voorschriften Beoordelingen over de sterkte- en zwaktepunten moeten berusten op feitelijk gegevens	Beknopte tussenrapportage halverwege het schooljaar (februari) Rapportage aan het eind van het schooljaar (juli)	Dagelijks bestuurder / schoolleiding (DB) op advies van en voorbereid door de sectie islam, sectie Mens en Maatschappij, blm en zoco
2. Risico's			
2.1. Inspectie feedback en beoordeling; bevoegdheid en bekwaamheid docenten; VOG team; kwaliteitszorg; SOP; leeropbrengsten; schoolklimaat; didactisch handelen; zorg; protocollen SVO p.33 Schoolplan en taalbeleid; taalonderwijs	Voortgangsrapportage op basis van beleidsplannen en rapportages Onderzoek Kwaliteitscholen leerlingen en ouders. Analyse	Minstens elk kwartaal en ook voorafgaand aan elk bezoek van de Inspectie Per rapportage wordt de focus op één onderwerp gericht Jaarlijks in maart Jaarlijks in april	Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB) i.s.m. diverse sectiehoofden, zoco en/of werkgroepen Kwaliteitscholen Zoco en DB
2.2. Organisatiestructuur	Voortgangsrapportage op basis van schoolplan	Twee maal per jaar (in december en juni)	Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB)
2.3. Bestuur(skracht)	Zelfevaluatie bestuur over de mate waarin de toezichtfunctie goed wordt uitgeoefend Jaarlijks overleg met MR	Minstens aan het eind van elk schooljaar Minstens twee maal per jaar	Algemeen bestuur

2.4. Ontwikkeling leerlingen aantallen en jaarlijks onderzoek	<p>Feitelijke analyse van de ontwikkeling van de leerlingaantallen in het licht van de gewenste omvang en samenstelling van de school</p> <p>Verklaring waargenomen ontwikkelingen</p> <p>Aanbevelingen voor beleid</p>	Jaarlijks vóór 15 oktober	Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB)
3. Financiën			
3.1. Meerjarenraming	Financiële tussenrapportages	Bij grote verwachte afwijkingen t.o.v. de begroting	Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB) i.s.m. administratiekantoor en financieel adviseur
3.2. Begroting	Financiële rapportages	Elk kwartaal	Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB) i.s.m. administratiekantoor en financieel adviseur
3.3. Jaarrekening	Jaarrekening accountant	Jaarlijks in maart/april	Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB) i.s.m. administratiekantoor, financieel adviseur en accountant
3.4. Bestuursverslag	Jaarverslag door bestuur	Jaarlijks in mei/juni	AB en DB
3.5. Doelmatigheid van de besteden middelen	<p>Tussenrapportages:</p> <p>Controle op het behalen van vooraf gestelde doelstellingen en op het gebruik van tijd en middelen daaromtrent</p> <p>De resultaten worden specifiek benoemd en verantwoord</p>	Elk kwartaal	Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB)
4. Onderwijskwaliteit			
4.1. Kwaliteitssysteem	Evaluatie van het kwaliteitsbeleid	Jaarlijks aan het einde van het schooljaar	Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB) i.s.m. diverse sectiehoofden en/of werkgroepen
Verbeteracties	Rapportage over de voortgang en resultaten van verbeteracties		

4.2. Verantwoording	Op basis van het jaarverslag en onderwijsverslag wordt er verantwoording gegeven over de gerealiseerde kwaliteit aan ouders, gemeente en stakeholders	Jaarlijks in mei/juni (samen met financieel jaarverslag)	Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB)
Onderwijsverslag	Verslag over de gerealiseerde kwaliteit, kwaliteitsverbeteringen, lessen uitval, onderwijstijd en andere doelen gesteld in het schoolplan	Jaarlijks in maart/april (samen met financieel jaarverslag)	Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB) i.s.m. diverse sectiehoofden en/of werkgroepen
5. Werkgeverschap			
5.1. Personeels- tevredenheid	Medewerkerstevredenheids-onderzoek over de school als werkgever	Een maal per twee jaar Aan het eind van het kalenderjaar	Directeur-bestuurder óf Schoolleiding (DB) evt. i.s.m. een extern onderzoeksbureau
5.2. Ziekteverzuim	Rapportages	Per kwartaal	Directeur-bestuurder óf Schoolleiding (DB) op advies van en voorbereid door de Arbodienst
5.3. Ontwikkeling en beoordeling	Jaarlijks rapportage van het aantal gevoerde functionerings- en beoordelingsgesprekken Evaluatie van het scholings- en ontwikkelingsbeleid	Jaarlijks in september/oktober	Directeur-bestuurder óf Schoolleiding (DB) evt. i.s.m. een extern bureau
5.4. Landelijke regelingen	Periodiek overzicht van wijzigingen in regelgeving en de manieren waarop de school daarmee is omgegaan	Twee maal per jaar (in december en juni)	Directeur-bestuurder óf Schoolleiding (DB) evt. i.s.m. een extern bureau
5.5. Aantrekkelijkheid als werkgever	Evaluatie op basis van (on)vervulde vacatures, personeelsverloop, medewerker tevredenheid. Uitwerking getroffen maatregelen	Een maal per jaar in september/oktober	Directeur-bestuurder óf Schoolleiding (DB)
5.6. Tevreden ouders, leerlingen en andere belanghebbenden (bijv. stakeholders)	Tevredenheidonderzoek onder ouders, leerlingen en andere belanghebbenden (Vragenlijst). Bespreking oudertevredenheid in de ouderraden.	Vragenlijst minstens een maal per twee jaar voor het einde van het kalenderjaar. Besprekingen in de ouderraden minstens een maal per jaar.	Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB) i.s.m. diverse sectiehoofden en/of werkgroepen

4.4 Documentatie Cornelius Haga Lyceum

Documenten opgesteld en ontwikkeld in schooljaar 2023-2024

Een daadwerkelijke implementatie en borging in het dagelijks handelen zijn onmisbaar voor kwalitatief onderwijs. Alleen dan kan er een gedegen verantwoording worden gegeven aan ouders, leerlingen en andere stakeholders.

Het algemeen bestuur heeft in 2023 vanuit een kwaliteitskalender diverse beleidstukken en activiteiten uitgerold mb.t. ontwikkeling, implementatie en borging van goed onderwijs tot bestuurlijk handelen, o.a. ook de toezichtcyclus voor het algemeen bestuur, geduid. Deze documentatie² richt zich op; 1) het primair proces voor onderwijskwaliteit; 2) de persoonsvorming 3) het burgerschap; 4) de randvoorwaarden en 5) de bedrijfsvoering. De onderstaande opsomming geeft inzicht in de verdere uitwerking en de huidige stand van zaken van de documenten en daarmee de borging van de onderwijskwaliteit:

1. Schoolplan 2022-2026 evaluatie en revisie

Het schoolplan voldoet aan de in september 2017 aangenomen wijziging van artikel 12 WPO. Volgens de wettelijke bepalingen art.21 WEC, art.24 WVO, art.15 WPO-BES en art.50 WVO-BES geldt er voor het VO een vrijwel identieke invulling.

Het schoolplan is door de MR goedgekeurd en heeft er eind beging van het schooljaar 2023 een update plaatsgevonden. Het schoolplan is toegankelijk en gepubliceerd op de website.

Teneinde een lerende organisatie te zijn, is eerder onder andere hiervoor toen het beleidsdocument “*dynamische schoolplan 2021*” opgesteld waarin de evaluaties en ontwikkelingen zijn opgenomen en verder zijn uitgewerkt. Dit document heeft in de loop van 2022 gediend als leidraad voor het schoolplan 2022-2026. Op deze wijze wordt ook vastgelegd hoe ons schoolplan in de praktijk heeft gewerkt en hoe er in de verdere ontwikkeling en revisie vorm aan is gegeven. De borging van dit beleidsstuk wordt bijgehouden door het DB in samenwerking met de voorzitter van de MR. Het schoolplan voldoet aan de nieuwe wettelijke voorschriften (art. 24, WVO). De implementatie en het waarmaken van de ambities is in volle gang.

2. Schoolgids 2023-2024

De schoolgids 2023-2024 is goedgekeurd door het bestuur. De schoolgids 2023-2024, welke voldoet aan alle wettelijke vereisten, is voor ouders toegankelijk via de website (art.24a, WVO).

3. Schoolondersteuningsplan (SOP)

Het schoolondersteuningsprofiel is goedgekeurd door het bestuur. Het schoolondersteuningsprofiel is beschikbaar op de schoolsite.

² In het jaarverslag 2018 op pagina's 18, 19 en 20 is een opsomming gemaakt van de documenten die destijds zijn ontwikkeld waren.

4. Programma voor Toetsing en Afsluiting (PTA)

Het Programma voor Toetsing en Afsluiting (PTA) is goedgekeurd en vóór 1 oktober 2022 ook aangeleverd aan de Inspectie. Het PTA is o.a. beschikbaar op de schoolsite.

Voor het schooljaar 2023-2024 is een nieuwe examenbureau en examencommissie gevormd en hebben deze voor verbetering gezorgd waar goed toegezien is op de regels opgesteld in dit document en het examenreglement worden nageleefd en toegepast.

5. Toezichtkader algemeen bestuur en Reglement intern toezicht

In dit reglement is uitgegaan van ons huidige one-tier model waarbij aan de wettelijke opdracht om de functies van bestuur en intern toezicht te scheiden invulling is gegeven door middel van de functionele scheiding tussen een dagelijks bestuur (directeur-bestuurder) en een algemeen bestuur (intern toezicht).

6. Huishoudelijk reglement

Het Huishoudelijk reglement was reeds begin 2020 goedgekeurd en is o.a. beschikbaar op de schoolsite.

7. Vakwerkplannen

De vakwerkplannen zijn inhoudelijk bijgewerkt ten behoeve van schooljaar 2023-2024 en ook aangeleverd aan de Inspectie.

4.5 Medezeggenschap

De MR is op 16 februari 2018 gevormd en sindsdien actief. De gegevens van de MR zijn beschikbaar op de schoolsite. De MR heeft een medezeggenschapsreglement (art. 23 WMS) en een medezeggenschapsstatuut (art. 21 WMS). Hierin zijn zaken vastgelegd die belangrijk zijn voor het goed functioneren van de MR (art. 24 WMS).

4.6 Ouderraad en leerlingenraad

De ouderraad bestond in 2023 o.a. uit de volgende leden.

- mevrouw Oum El Khir Hamdan (voorzitter)
- de heer Moussa Madmar (Penningmeester en secretaris)

De leerlingenraad is op volle sterkte en vanaf september 2018 actief. De ouderraad heeft in 2023 veel activiteiten kunnen organiseren en een grote bijdrage geleverd aan de succesvolle leerling -en ouderbijeenkomsten en open dagen.

1. Ramadanfeest traktatie door leerlingen 2023;

Onze ouderraad heeft in het kader van de Eid 2023/1444 het personeel getrakteerd op een Eid feest. Uitgangspunt is om dit jaarlijks te laten terugkomen als een vast onderdeel van de school cultuur.

2. De ouderraad zorgt voor de organisatie van de schoolkantine voor leerlingen en docenten, mede door de inzet van de ouderenraad was dit een groot succes.

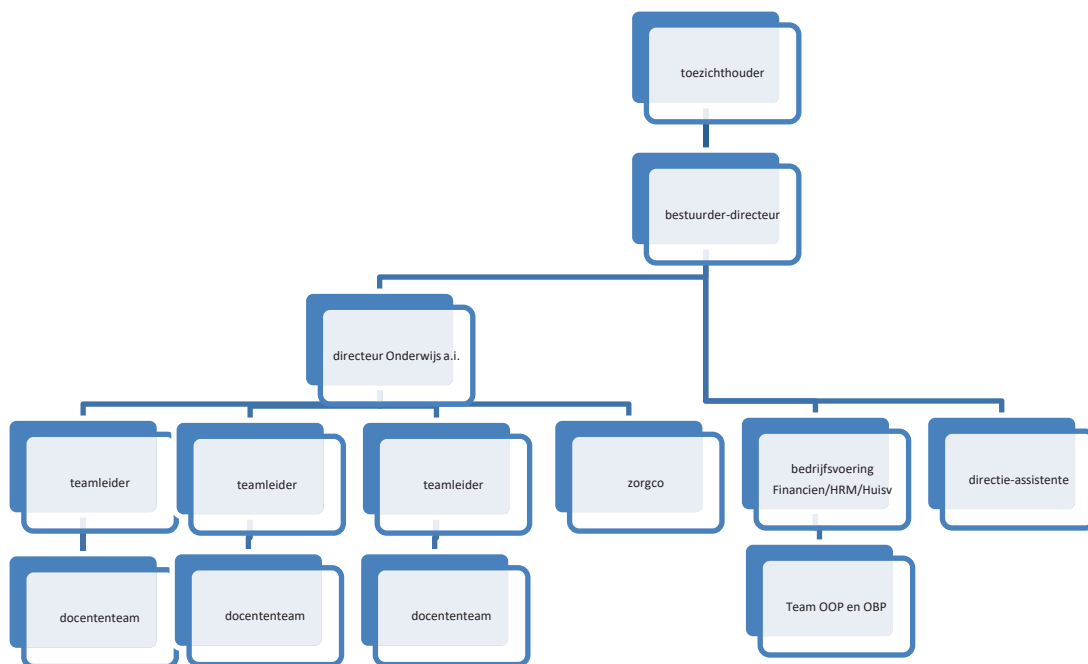
3. Open dagen van voorjaar 2023;

De open dagen en avonden hebben eind februari en begin maart 2023 plaatsgevonden.

4.7 Beschrijving van de organisatie

Tot oktober 2020 had het Cornelius Haga Lyceum een platte organisatiestructuur. De school had slechts een eindverantwoordelijke als schoolleiding, te weten de toenmalige dagelijks-bestuurder. Deze werd ondersteund door zijn staf welke bestond uit: de directiesecretaresse (tevens ook verantwoordelijk voor de dagelijkse administratie), de zorgcoördinator, de beleidsmedewerker en de leerlingbegeleiders. Vanaf oktober 2020 is de situatie, mede ook conform het advies van de MR, gewijzigd en is het volgende voorstel op tafel gelegd.

Het organogram:

Dit organogram geeft de structuur weer.

Directie:

Het algemeen bestuur vormt het intern toezicht.

Directeur-bestuurder is eindverantwoordelijk (en dus bevoegd gezag).

Directeur onderwijs is samen met de teamleiders verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderwijsbeleid, leerlingenzorg (aangestuurd door zorgcoördinator) en personeelsbeleid.

Het onderwijzend personeel (OP) wordt dagelijks aangestuurd door de teamleider. Iedereen maakt deel uit van het team waarin hij/zij mentor is en/of de meeste lessen geeft. Dat betekent dat de docent maar in 1 team lesgeeft, iedereen kan ook voor de lessen in andere teams worden ingezet.

Het ondersteunend personeel (OOP) zal primair worden aangestuurd door de directeur-bestuurder (in situaties dat groei van leerlingaantal verder doorzet kan er een teamleider OOP worden aangesteld, die ook zal worden belast met een aantal uitvoerende taken op financieel- en personeelsgebied). De clustering van verschillende taken zal ook gelden voor de overige OOP-functies.

Met de groei van de school kunnen op enig moment de taken over meerdere personen verdeeld worden, dat geldt voor alle hierboven genoemde functies.

Directie-assistent ondersteunt de bestuurder-directeur in voorkomende werkzaamheden waaronder agendabeheer, verslaglegging, beheer personeelsdossiers, voeren correspondentie, postbehandeling.

Schoolleiding:

Directeur-bestuurder en onderwijsdirecteur. Teamleiders maken deel uit van de schoolleiding. Iedere teamleider is verantwoordelijk voor de aansturing van docenten en voor de uitvoering van het onderwijs -en personeelsbeleid. Doel: zij zijn minimaal 4 dagen per week op school. Gestart kan worden met 0,2 tot 0,4 fte voor het teamleiderschap in voorjaar 2023. Doorgroeien naar 0,4 fte tot 0,5 fte is mogelijk zodra de teamgrootte groter wordt.

De zorgcoördinator is, na de mentor, de tweede trap in leerlingbegeleiding in een zorgtraject. Deze is verantwoordelijk voor de uitvoering, werking van het zorgtraject en de tijdige doorverwijzing cq. contact met externe partijen op het gebied van de leerlingbegeleiding.

Bedrijfsvoering en facilitair

De aansturing van team bedrijfsvoering valt onder directeur bestuurder. Hij/zij wordt ondersteund voor de financiële administratie, leerlingenadministratie, facilitaire medewerkers (conciërges, receptie, ICT/systeembeheer) en de formatietoedeling via Foleta etc.

Teneinde het bovengenoemde te realiseren is in 2021 en 2022 hard gewerkt aan het hiervoor reeds aan de orde gekomen masterplan. Hier werd vorm aan geven door middel van een ontwikkelgroep op het gebied van onderwijs en een ontwerpgroep op het gebied van financiën. De eerste stappen hiervoor zijn reeds in 2021 gezet. De Ontwikkelgroep Onderwijs werd begeleid door onze externe partners B&T en Leren Verbeteren en de Ontwerpgroep Financiën werd begeleid door onze externe partners Infinite Financieel en Camdere Organisatieadvies. Thans is het zo dat wij hier, weliswaar met inmiddels andere externe partijen, nog steeds hard aan werken. Dit geldt dus voor heel 2023 tot op heden, hetgeen inhoudt dat binnen de organisatie zich geen significante en/of belangrijke veranderingen hebben voorgedaan ten opzichte van voorgaande jaren, anders dan het feit dat we het masterplan op dezelfde manier uitvoeren maar dan met andere partijen. De partijen die in 2023 aan onze school verbonden waren zijn Van Loo & Partners (1^e helft van 2023) en Academica University of Applied Sciences (2^e helft van 2023 tot heden).

4.8 Ons onderwijs en onderwijskundige ontwikkelingen

De in het schoolplan opgenomen doelen zijn conform de tijdsplanning van implementatie voor school in ontwikkeling ook in de loop van 2023 voor een aantal onderdelen voldoende, zoals veiligheid en didactisch handelen, behaald. De resultaten van het onderwijs komen hieronder aan bod.

§4.8.1 Onderwijstijd schooljaar 2023-2024

De onderwijstijd voldeed in de eerste instantie (in het schooljaar 2022-2023) niet aan de wettelijke voorschriften, dit komt mede doordat de in de lessentabellen³ opgenomen aan tal lessen voor sommige vakken niet conform de adviezen van het inrichting besluit zijn opgenomen. Hieronder volgt eerst een opsomming van vakken waar het aantal lessen niet is behaald en daarna tabellen met informatie over de onderwijstijd op onze school:

Islam

Het aantal uren genoemd in de lessentabel voor het vak islam is twee uren per week.

Lichamelijke opvoeding

Het aantal uren genoemd in de lessentabel voor het vak lichamelijke opvoeding was in 2022 niet behaald. Dat was vanaf begin nieuwe schooljaar 2023-2024 (vanaf 1 september 2023) verbeterd zodat weer voldaan wordt aan onderwijstijd LO.

In het verleden was de voornaamste reden voor het niet behalen van de normen voor bewegingsonderwijs de tegenwerking van de gemeente Amsterdam met betrekking tot het beschikbaar stellen van een fatsoenlijke gymzaal dichtbij het schoolgebouw. Om de lesuitval voor lichamelijke oefening te beperken werden er in de laatste periode van elk schooljaar extra gymlessen gegeven in de openlucht (sportvelden). Vanaf schooljaar 2023-2024 heeft de school, vanwege een tweede locatie, de beschikking over een eigen gymzaal en is dit probleem opgelost, ondanks de grote opgave om dat rooster-technisch ook voor elkaar te krijgen.

§4.8.2 Resultaten onderwijs 2023-2024

Het schooljaar 2023-2024 is het zesde jaar in het bestaan van onze school. Er waren 483 leerlingen ingeschreven voor zes leerjaren met in totaal 20 klassen. De resultaten van de leerlingen worden geregistreerd en bijgehouden in een leerlingvolgsysteem (SOM). Hier worden alle gegevens die aangeleverd zijn door de basisschool in opgeslagen en alle nieuwe informatie van de leerlingen wordt vastgelegd, waardoor het inzichtelijk wordt wat het startpunt en de verdere ontwikkeling moet zijn.

³ <https://corneliushagalyceum.nl/onderwijs/lessentabel/>

De nulmeting van de CITO-toetsten (cito 0) heeft plaatsgevonden in de laatste week voor de wintervakantie. Ter verdere borging hebben de leerlingen in schooljaar 2023-2024, de cito 1, cito 2 en cito 3 toetsen. Deze gegevens zijn gebruikt voor een analyse. In deze analyse is ook nagegaan of de behaalde cijfers in samenhang zijn met het advies en de ontwikkeling na een schooljaar. Tijdens de leerling besprekingen en rapportvergaderingen heeft de monitoring van ondersteunings- en onderwijsbehoeften verder invulling gekregen.

Op deze wijze van vastlegging zijn er ook in schooljaar 2023-2024 groepsoverzichten (zorg), OPP's en actiepunten opgesteld welke draagvlak heeft gekregen bij het hele team. Daarmee is een goede stap in de onderwijskwaliteit gezet. Deze plannen zijn regelmatig geëvalueerd en bijgesteld om de ontplooiing en ontwikkeling te blijven ondersteunen en stimuleren.

§4.8.3 Analyse veiligheidsmonitor 2023-2024

De veiligheidsmonitor voor schooljaar 2023-2024 is begin van het 2^e kwartaal 2024 afgenomen door Kwaliteitsscholen. De bevindingen uit deze monitor zijn globaal geanalyseerd. Teneinde een betere vergelijking te kunnen maken t.o.v. een jaar eerder is de school momenteel (wederom dus in het 2^e kwartaal van het jaar) bezig met het afnemen van de veiligheidsmonitor voor schooljaar 2023-2024.

§4.8.4 Vakwerkplannen 2023-2024

Fase 1: toezicht op ontwikkeling

De ontwikkeling van de vakwerkplannen behoort ieder jaar tot de verantwoordelijkheid van de sectievoorzitters. Met ontwikkelen wordt bedoeld: a) het maken van de vakwerkplannen voor de nieuwe leerjaren waaraan voorheen geen (of anders) les is gegeven en b) het reflecteren op en eventueel bijwerken van de al gebruikte vakwerkplannen. Daarover leggen de sectievoorzitters in de laatste periode van het schooljaar verantwoording af bij de directie en worden deze al geëvalueerd en verbeterd voor het nieuwe schooljaar.

De vakwerkplannen zijn door het MT onder leiding van de directie gecontroleerd, teneinde in te schatten of alle vakwerkplannen aan de vooraf opgegeven kwaliteitseisen voldoen en deze te toetsen aan de onderwijsvisie en de onderwijsfilosofie van de school. Na eventueel overleg en verwerking van gegeven feedback, verzamelt de directie alle goedgekeurde documenten en worden deze gedeeld onder het team.

Fase 2: eerste toezichthouders

De sectievoorzitter:

De sectievoorzitters dragen de verantwoordelijkheid om a) de collega's van hun sectie te informeren over de inhoud van en de werkwijze volgens het vakwerkplan en b) om erop toe te zien dat deze qua lesstof worden geïmplementeerd. Het gaat daarbij dan voornamelijk om het borgen van de planning. Indien er problemen optreden probeert de sectievoorzitter dit op te lossen middels overleg met zijn collega's en teamleider. Waar nodig betreft hij de directie.

Om de week komen de leerteams samen en eens in de maand komt de sectievoorzitter samen met de sectie.

De directie (verantwoordelijk voor kwaliteitszorg) en teamleider:

De directie die verantwoordelijk is voor de kwaliteitszorg en de teamleider dragen de verantwoordelijkheid om in nauw contact te blijven met de sectievoorzitters, alsmede met andere docenten binnen de verschillende secties. Naast de gebruikelijke managementmethodes zijn er drie manieren waarop deze twee toezicht houden op de implementatie van de vakwerkplannen.

a. vergaderingen: tijdens de vergaderingen zijn zij aanwezig en houden ze onder meer in de gaten hoe het onderwijs verloopt en waar docenten tegenaan (zouden kunnen) lopen. Ze schatten de vakinhoudelijke risico's in en gaan op basis van eventueel geconstateerde signalen aan het werk;

b. lesbezoeken: de directie en de teamleider houden regelmatig lesbezoeken om de kwaliteit van het onderwijs te borgen. Die lesbezoeken worden aan de hand van vooraf opgestelde kaders gedaan. Een belangrijk bijkomend doel van de lesbezoeken is om te controleren of de onderwezen lesstof qua planning en inhoud (kwaliteit) overeen komt met de inhoud van de vakwerkplannen en in hoeverre dit in lijn is met de lesmethode van het Cornelius Haga Lyceum (o.a. de HagaLes).

c. evaluatiegesprekken: In het schooljaar 2023 - 2024 vinden functionerings- en beoordelingsgesprekken plaats. Ook daarin komt het werken volgens het vakwerkplan aan bod. In 2023 is er meer gedaan aan lesbezoeken mede dankzij de input en ondersteuning van onze strategische partners (externe onderwijspartners).

§4.8.5 Taalbeleid 2023 - 2024

Het bestuur is en blijft van mening dat taal een van de belangrijkste onderdelen is op school. Zoals ook eerder in de jaarverslagen is opgenomen is taalvaardigheid nodig om te komen tot een overdracht of het ontvangen van informatie. Er kan niet anders dan geconstateerd worden dat deze bij veel van de leerlingen op het Cornelius Haga Lyceum onvoldoende is. Er is weinig taalvariatie en de woordenschat is niet toereikend. Leerlingen komen het Cornelius Haga Lyceum binnen met een relatief grotere taalachterstand. Dat heeft wellicht te maken met de thuissituatie van de leerlingen waarin mogelijk niet alleen maar Nederlands wordt gesproken. Gezien het belang hiervan, zal dit een belangrijk speerpunt zijn in de toekomst.

§4.8.6 Burgerschap en persoonsvorming en gedragscode

In eerste instantie is in 2019 in samenwerking met de Universiteit van Utrecht een eerste burgerschapsdocument opgesteld. Dit document was samen met de docenten geschreven. In 2022 is een tweede burgerschapsdocument opgesteld door de coördinator burgerschap van de school en wordt er momenteel nog steeds hard gewerkt aan het curriculum. In het jaar 2023 is deze geëvalueerd en verbeterd zodat deze beter aansluit en de nodige samenhang biedt.

Het Cornelius Haga Lyceum voldoet aan de wettelijke opdracht tot bevordering van actief burgerschap en sociale integratie van leerlingen (artikel 17 WVO) en de kerndoelen onderbouw voortgezet onderwijs. Dat doet onze school door middel van het vastgestelde curriculum, vakwerkplannen en de kernwaarden zoals opgenomen in het schoolplan. Dat is het kader waarbinnen alle docenten en vrijwilligers die bij de school betrokken zijn moeten werken. [

Ter borging hiervan is in het geldend beleid een beschrijving van omgangsvoorschriften en gedragscode opgesteld. Hierin is onder meer opgenomen dat personeelsleden de kernwaarden en de wettelijke democratische beginselen van de rechtsstaat respecteren en naar handelen. Onderschrijving van de kernwaarden rond burgerschap en onderwijsinvulling wordt dus expliciet geborgd, waardoor de volgende concrete gedragingen op het Cornelius Haga Lyceum niet worden getolereerd:

1. aanzetten tot haat;
2. aanzetten tot onverdraagzaamheid;
3. aanzetten tot afwijzen van het gezag van de overheid en van de instituties van de democratische rechtsorde;
4. aanzetten tot een anti-integratieve opstelling;
5. trachten in te perken van de vrijheden van anderen (waarbij te denken valt aan verkettering, gepaard gaand met uitsluiting en zelfs bedreiging).

De gedragingen die niet worden getolereerd op onze school zijn dus concrete gedragingen van personen.

SIO heeft onderbouwd hoe op deze manier aan de opdracht om actief burgerschap en sociale integratie te bevorderen wordt voldaan. SIO is voor een inclusieve samenleving en is iedereen welkom op de school. Dat vereist enerzijds dat de leerlingen leren mensen, culturen en andere meningen en achtergronden te koesteren dan zichzelf, en dat de leerlingen vanuit hun identiteit juist tot wederzijds begrip en tolerantie bewogen worden. Tegelijkertijd betekent dit dat leerlingen juist leren om te gaan met verschillende ideeën en dat ze weerbaar worden gemaakt tegen ongewenste aspecten daarvan. Onze religieuze overtuiging, onze kernwaarden én de basiswaarden van de democratische rechtsstaat staan daarbij centraal. Op die manier leren de leerlingen onderscheid te maken tussen verschillende wereldbeelden, ook als die in strijd zijn met hun eigen normen en waarden. De burgerschapsprojecten variëren van themaexcursies tot het uitnodigen van externen.

§4.8.7 Burgerschap

Het Cornelius Haga Lyceum kent een breed scala aan vakken en activiteiten. Burgerschaps- en persoonsvorming speelt een rol in alle lessen en in de omgangsvorming op de school waarbij steeds een relatie gelegd wordt met de islamitische identiteit van de school. In de lessen maatschappijwetenschappen (geschiedenis, maatschappijleer, aardrijkskunde en economie) wordt speciale aandacht besteed aan brede burgerschapsvorming van leerlingen tot actieve burgers. Met ingang van 1 augustus 2021 is de nieuwe wet (*wet van 23 juni 2021, Staatsblad 320*) die betrekking heeft op het burgerschapsonderwijs in werking getreden. Uiteraard zal het Cornelius Haga Lyceum ook hieraan voldoen. SIO heeft hier toe inmiddels een tweede burgerschapsdocument opgesteld door de coördinator burgerschap van de school zoals genoemd in de vorige paragraaf, waar nog verder aan wordt gewerkt.

§4.8.8 leerlingenzorg in 2023

De manier van ondersteuning van leerlingen is vastgelegd in het Schoolondersteuningsprofiel (SOP) 2021-2025. Het SOP is terug te lezen op onze website. Er zijn in 2023 geen veranderingen ten opzichte van 2022. De functies en de personen aangesteld t.b.v. de leerlingenzorg zijn:

1. Zorgcoördinator

De zorgcoördinator heeft expertise met betrekking tot orthodidactische, (psycho) sociale en emotionele problemen, ontwikkelings- en persoonlijkheidsstoornissen, leerproblemen en handelingsgericht werken. Het is de taak van de zorgcoördinator om het team inhoudelijk te ondersteunen. Ook geeft de zorgcoördinator scholing aan mentoren en vakdocenten. Onze zorgcoördinator ondersteunt vanuit zijn expertise alle facetten van de leerlingenzorg op alle niveaus, zowel formeel als informeel. De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor het school ondersteuningsplan op het Cornelius Haga Lyceum en het waarborgen van de kwaliteit daarvan. De zorgcoördinator is onderdeel van het ZAT-team. In het schooljaar 2023-2024 is een andere structuur gehanteerd, te weten: met een zorg- en een veiligheidsplan met onderdelen, zoals antipestcoördinator, veiligheidscoördinator, verzuimcoördinator, leerlingbegeleiders en vertrouwenspersonen waar in 2022 al een begin mee is gemaakt. Net zoals het schooljaar 2023-2024 zal ook voor het schooljaar 2024-2025 zorg en veiligheid een van de hoogste prioriteiten krijgen binnen onze school.

2. Begeleider passend onderwijs (BPO), aangewezen

Het Cornelius Haga Lyceum heeft een begeleider vanuit passend onderwijs (samenwerkingsverband) toegewezen gekregen. Deze BPO'er begeleidt individuele leerlingen, groepen leerlingen (in sommige situaties is er ook contact met de ouders van leerlingen), individuele docenten en docententeams. Het gaat hierbij vaak om begeleiding van leerlingen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van studievaardigheden, gedrag en het omgaan met bepaalde beperkingen. Ook geeft hij handelingsadviezen aan docenten om de leerling in de klas zo goed mogelijk te begeleiden. Hij is ook aandacht functionaris radicalisering en polarisering en is elke vrijdag op school. BPO is onderdeel van het ZAT-team. Vanaf het nieuwe schooljaar 2023-2024 zal een andere afvaardiging vanuit het samenwerkingsverband als begeleider op onze school starten.

§4.8.9 Verantwoording van de gelden ontvangen van het samenwerkingsverband 2023

Onze school heeft in 2023 € 110.965,- toegekend gekregen van het samenwerkingsverband passend onderwijs VO Amsterdam Diemen. De middelen zijn besteed aan de inrichting van de zorgstructuur van de school en ondersteuning van individuele leerlingen. Er hebben verder geen significante ontwikkelingen plaatsgevonden met betrekking tot het samenwerkingsverband.

§4.8.10 Veiligheid; borging veilig pedagogisch schoolklimaat 2023

De veiligheid van leerlingen is vastgelegd in het Schoolveiligheidsplan. Het schoolveiligheidsplan is terug te lezen op onze website. Er zijn in 2023 geen veranderingen ten opzichte van 2022, wel is er vanaf schooljaar 2023-2024 een veel duidelijkere verdeling gekomen in de taken/functies van zorgcoördinator, vertrouwenspersoon(o)n(en) (zowel mannelijke als vrouwelijke), veiligheidscoördinator en antipestcoördinator welke voornoemde taken/functies zijn verdeeld onder meerdere personen.

De functies en de personen aangesteld t.b.v. de veiligheid zijn:

1. Veiligheidscoördinator

De heer A. Loukili is hiervoor aangesteld c.q. gekoppeld in 2023. Sinds het schooljaar 2023-2024 is er een nieuw zorg- en veiligheidsteam operationeel bestaande uit verschillende personen. Onze veiligheidscoördinator is vanwege de kleine omvang van de school tevens de anti-pestcoördinator. De veiligheidscoördinator is onderdeel van het ZAT-team.

2. Ouder- en kind adviseur (OKA)

De school heeft een eigen ouder- en kind adviseur evenals een schoolverpleegkundige en schoolarts vanuit de gemeente Amsterdam. De ouder en kind adviseur is een dag in de week aanwezig op school. Als er blijkt dat er externe zorg nodig is, dan wordt er door onze zorgcoördinator doorverwezen naar de OKA of het wijkteam. Ook is het mogelijk dat er doorverwezen wordt naar de huisarts/schoolarts.

3. Schoolagent 2023

De school is gekoppeld aan een schoolagent. Er wordt goed samengewerkt en zij heeft regelmatig contact met de zorgcoördinator. Tevens kan zij incidenteel ingeroepen worden bij het ZAT-overleg. Met de schoolagent worden verschillende binnen- en buitenschoolse zaken besproken en er worden eventuele risico inschattingen gedaan.

De inzet van de genoemde personen wordt bijgehouden door de zorgcoördinator en is op navraag beschikbaar.

§4.8.11 Kwaliteitszorg

De opzet en werking van ons stelsel van kwaliteitszorg is nog niet voldoende. Wij zijn hier ook door de Inspectie van het Onderwijs op aangesproken. Een belangrijk onderdeel van de herstelopdrachten die we in uitvoering hebben genomen betreft de verbetering van de kwaliteitszorg. Hier wordt in de kern hard aan gewerkt gedurende 2023 en nog 2024 om zo een goed werkend stelsel van kwaliteitszorg hebben waarin meetbare (onderwijs)doelen voor goed onderwijs geformuleerd, gerealiseerd en geëvalueerd worden.

§4.8.12 Prestatiebox

Met de regeling Prestatiebox verbeteren wij de kwaliteit van het onderwijs. Doel is het verhogen van de prestaties van de leerlingen over de gehele linie. We hebben de ruimte om uit te gaan van onze specifieke situatie waarbij we de landelijke prioriteiten vertalen naar eigen beleid. De middelen van de prestatiebox worden aangewend voor het professionaliseren van leerkrachten, teams en management met als doel de basiskwaliteit en doorgaande lijn te versterken en onderwijsconcepten te laten aansluiten bij de wens en vraag vanuit de samenleving. Daarnaast worden de middelen aangewend ter versterking van cultuureducatie waaronder, cultureel erfgoed en de brede ontwikkeling van kinderen.

4.9 Personeelsbeleid

Professionalisering

Als ambitieuze middelbare school die ernaar streeft haar leerlingen op de beste manier te onderwijzen en te ontwikkelen, hecht het Cornelius Haga Lyceum veel waarde aan de professionele ontwikkeling van haar eigen onderwijspersoneel. Hoewel de school nog maar relatief korte tijd open is, wordt er vanaf het begin van de opbouwfase (waarin de school nog steeds zit) hard gewerkt aan het waarborgen van de kwaliteit van het volledige team. Dat gebeurt op verschillende manieren.

Bevoegdheid en doorstuderen/teamontwikkeling en deskundigheidsbevordering 2023

Zoals in eerdere beleidsdocumenten omschreven streeft de school er voortdurend naar om alleen onderwijspersoneel aan te nemen dat ook bevoegd is voor de functie in kwestie. In diezelfde beleidstukken staat ook het actieve beleid om docenten die niet in het bezit zijn van een academische graad of een eerstegraads lerarenbevoegdheid te stimuleren om hiervoor een (de) opleiding te doen dan wel door te studeren.

Elk personeelsdossier bestaat uit:

Algemeen

1. Verklaring omtrent het Gedrag;
2. Akte van benoeming;
3. Gegevens werknemer/Kopie ID;

Bekwaamheidsdossier

4. Curriculum Vitae, diploma's en getuigenschriften;

Er is nog geen gevoerde beleid m.b.t. de beheersing van de uitkeringen na ontslag. De school volstaat momenteel met de toepassing van de vereiste wet- en regelgeving hiervoor. In het schooljaar 2024-2025 zal hiervoor beleid worden opgesteld. Tevens zijn er geen noemenswaardige ontwikkelingen m.b.t. het personeelsbestand.

Differentiatie:

Om daadwerkelijk goed te differentiëren is een protocol opgesteld. Het protocol is besproken met alle sectiehoofden en ook gecommuniceerd met alle docenten. Daarnaast is de school voornemens om net zoals in schooljaar 2023-2024 ook in het schooljaar 2024-2025 verdere meetbare verbeteringen in differentiatie door te voeren, o.a. door inzet gerichte training voor docenten.

Overige personele zaken:

Het bestuur heeft in schooljaar 2022-2023 de klassengrootte aangepast van maximaal 16 leerlingen naar maximaal 30 leerlingen in de klas. Dat betekent uiteraard dat op basis daarvan ook het personeelsbestand is aangepast. Er zijn verder geen noemenswaardige overige personeelszaken en veranderingen binnen de organisatie te vermelden.

4.10 Maatschappelijke thema's 2023

§4.10.1 Strategisch personeelsbeleid

De hiervoor beschikte middelen bedragen € 26.875,96. De middelen zijn toegevoegd aan de lumpsum. Het schoolbestuur onderkent de noodzaak voor strategisch personeelsbeleid en handelt daar ook naar. De belangrijkste punten van het beleid zijn: loopbaanbeleid bij leraren, persoonlijke ontwikkeling van medewerkers en samenwerking.

§4.10.2 Passend Onderwijs

De doelen in het kader van passend onderwijs zijn geformuleerd in het ondersteuningsplan welke in samenwerking met andere besturen binnen het Samenwerkingsverband is opgesteld. Hierin zijn de volgende doelen opgenomen:

- Professionalisering ten behoeve van kwalitatief goed onderwijs
- Soepele overgangen en een ononderbroken ontwikkelingsproces voor iedere leerling
- Iedere leerling heeft een passende onderwijsplek, zo thuisnabij mogelijk
- Alle betrokkenen (scholen en partners) werken effectief samen

De beschikbare middelen vanuit het Samenwerkingsverband zijn ingezet voor lichte ondersteuning zoals ondersteuningscoördinatoren, een orthopedagoog, initiatieven om meer leerlingen binnen het VO te houden en voor extra ondersteuning.

De aansluiting van het ondersteuningsaanbod op papier met praktijk wordt geborgd door:

- kwaliteitsgesprekken met de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband waarin verantwoording wordt aflegt betreffende de activiteiten in het kader van passend onderwijs.
- een jaarlijkse rapportage aan het bestuur van het Samenwerkingsverband m.b.t. de inzet van middelen en de bereikte resultaten.

§4.10.3 Werkdrukmiddelen

In 2023 heeft de school geld ontvangen uit hoofde van de *Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO/VO*. Dit geld is bedoeld voor het organiseren van meer ontwikkeltijd, werkdrukverlichting, begeleiding van startende leraren e/o zij-instromers, onderwijsinnovatie of maatregelen arbeidsmarktvragestukken.

§4.10.4 NPO 2023

De overheid trok in de jaren 2021 en 2022 in totaal € 8,5 miljard uit voor een Nationaal Programma Onderwijs om leervertragingen door Corona in te halen en het onderwijs te verbeteren. In 2023 is deze regeling beëindigd en hebben wij om die reden deze gelden ook niet meer gekregen.

Zoals vele onderwijsinstellingen hebben ook wij deze gelden geïnvesteerd in de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van leerlingen en studenten, en in het inhalen van coronavertragingen.

Het NP Onderwijs ondersteunt:

- leerlingen en studenten in het onderwijs die het moeilijk hebben, bijvoorbeeld door extra lessen in kleine groepjes mogelijk te maken.
- docenten en andere medewerkers in het onderwijs, bijvoorbeeld met speciale trainingen.

Het NP Onderwijs is gericht op:

- De persoonlijke en praktische ontwikkeling van leerlingen en studenten.
- Het inhalen en goedmaken van vertragingen, bijvoorbeeld door het onderwijs toe te spitsen op de kern van de vakken.

Als voorbereiding op de schoolscan zijn de verschillende domeinen waarin de achterstanden zich voordoen gespecificeerd, dit zijn de domeinen Leerontwikkeling, Welbevinden en Sociale Ontwikkeling.

De verzamelde data zijn per domein gerangschikt en geanalyseerd. Uit de analyse kwamen de volgende bevindingen naar voren:

- Cognitieve ontwikkeling (perspectief kwalificatie): er zijn op alle niveaus en in alle leerjaren vertragingen. De vertragingen zijn in de bovenbouw groter dan in de onderbouw en in het vwo kleiner dan in de andere opleidingen.
- Praktijkvorming en vaardigheden (perspectief brede vorming en kwalificatie): er is te weinig in de praktijk geoefend waardoor leerlingen vaardigheden missen.
- Sociaal-emotionele ontwikkeling en welbevinden: “het beeld komt naar voren dat leerlingen ... twee jaar sociaal emotioneel hebben stilgestaan”. Het ondersteuningsteam verwacht dat meer inzet nodig is voor een groter aantal leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.

De conclusies uit de analyse zijn voorgelegd en besproken met leraren, de ouders, klankbordgroepen en de leerlingenraad. In het NPO plan is voor aantal interventies gekozen, waarbij in 2022 maar ook in 2023 de volgende activiteiten zijn uitgevoerd:

1. **Zomer- of lentescholen:** is gedaan in de vorm van examentrainingen in de meivakantie.
2. **Een-op-een-begeleiding:** leraren en studenten zijn ingezet voor bijlessen.
3. **Instructie in kleine groepen** is schoolbreed gerealiseerd middels flex-/ondersteunings-/werkuren.
4. **Feedback:** vormgegeven middels coaching van het mentoraat en gesprekken met ouders.
5. **Beheersingsgericht leren:** bewegend leren ingevoerd in de mavo, training van vaardigheden in het vmbo en de profielen.
6. **Technieken voor begrijpend lezen** worden behandeld bij de lessen Nederlands,.
7. **Interventies gericht op het welbevinden van leerlingen:** scholing docenten Kracht In Control en toegepast in de afdeling vmbo onderbouw, pop up camping voor eerstejaars leerlingen.
8. **Sportieve activiteiten:** er is een sportactiviteitendag georganiseerd voor alle leerlingen.
9. **Metacognitie en zelfregulerend leren:** training van executieve vaardigheden.
10. **Klassenverkleining:** is toegepast waar nodig.
11. **Onderwijsassistenten/instructeurs:** extra leraarondersteuners aangesteld.
12. **Ouderbetrokkenheid:** driehoeksgesprekken georganiseerd met ouders, leerling en mentor.
13. **Digitale technologie:** er is materiaal aangeschaft om tijdens de lock downs digitaal les te kunnen geven.

Er zijn in 2022 en 2023 veel middelen ingezet, dat heeft voor veel leerlingen goed gewerkt. Toch constateren wij ook dat de interventies niet voor alle leerlingen werken. De uitkomsten zijn verschillend van aard. Met name voor taalvaardigheden zijn we nog niet op het niveau van voor de Coronacrisis. Daarnaast zien we een stagnatie op sociaal-emotioneel niveau. Dit uit zich in gedrag, motivatieproblemen en een toename van thuiszitters. We blijven structureel inzetten op taalvaardigheden. Voor de sociaal-emotionele problematiek zetten we, in samenwerking met de andere scholen in de regio, extra begeleiding in.

Er is in 2023 personeel niet in loondienst (PNIL) ingezet voor bijlessen, ondersteuningsuren en examentrainingen. Het PNIL vormde ongeveer 25% van het personeelsbestand.

Onze inzet was erop gericht om de met elkaar vastgestelde speerpunten te realiseren. Een indicatie vormen beschikbare gegevens van de inspectie of gesprekken met ouders en de MR in welke gesprekken de MR zijn instemming heeft gegeven.

§4.10.5 Subsidie Basisvaardigheden voor prioriteitscholen 2023

De overheid heeft in 2023 de subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor prioriteitscholen verlengd op basis waarvan het bestuur een aanvraag heeft ingediend en deze ook is aan de school is toegekend. De hiervoor beschikte middelen zijn deels in 2023 en zullen ook in 2024 en 2025 worden besteed aan datgene waarvoor het is bestemd, namelijk: voor activiteiten ter verbetering van de basisvaardigheden via evidence informed interventies zoals opgenomen in de interventiekaart basisvaardigheden. De interventies zijn in ieder geval gericht op het versterken van de basisvaardigheden taal, rekenen of wiskunde, en waar nodig ook voor het versterken van de basisvaardigheden burgerschap en digitale geletterdheid.

4.11 Huisvesting 2023

Er is sprake van goed overleg met de gemeente over huisvestingsbehoefte en de invulling daarvan, welke vooralsnog op basis van tijdelijkheid wordt aangeboden. Wel zijn er afspraken gemaakt voor de korte termijn en de lange termijn met uitzicht op nieuwbouw indien de groei zich voortzet. Met ingang van schooljaar 2021-2022 is het bestuur, weliswaar onder protest, akkoord gegaan met ingebruikneming van het schoolgebouw aan de Reinaert de Vosstraat 27 als tijdelijke huisvesting tot het voorjaar van 2024, met dien verstande dat daarna nieuwbouw wordt gerealiseerd aan de Naritaweg voor het Cornelius Haga Lyceum. Dit laatste is in opzet veranderd door de Gemeente en is omgezet naar een eindsituatie onder voorwaarde dat voldoende groei in leerlingaantallen gerealiseerd wordt.

4.12 Communicatie

Er zijn ook in 2023 gesprekken geweest tussen het bestuur en partners in het veld. Dit is van belang als het gaat om de samenwerking met actoren. De vergaderingen en bijeenkomsten hadden tot doel om te komen tot een integrale kwaliteitsverbetering in het Amsterdamse Onderwijs. De gesprekken vonden plaats met de OSVO, SWV en RPO, Oogo, gemeente, ministerie van onderwijs (waaronder met Minister Wiersema en minister Paul) en enkele collega-bestuurders in het PO en VO.

§4.12.1 Public Relations Schooljaar 2023

In 2023 zijn er gesprekken gevoerd met actoren (basisscholen, moskee besturen, islamitische stichtingen en andere actoren) in de samenleving alsmede gemeente Amsterdam, Inspectie van het Onderwijs en het ministerie van OCW. Hierin was de opdracht om zo goed als mogelijk het verhaal van Cornelius Haga Lyceum te vertellen.

§4.12.2 Ouders

De school heeft, mede ook in het kader van de herstelopdrachten teneinde de ouders hierin mee te nemen, de ouders voldoende geïnformeerd door een reeks ouderavonden te organiseren in het schooljaar 2023-2024 en dan met name in de tweede helft van het schooljaar (eind 1^e en 2^e kwartaal 2023).

§4.12.3 Afhandeling klachten

Bij het Cornelius Haga Lyceum hebben ouders en leerlingen recht op een serieuze behandeling van zijn of haar klacht. Ouders, leerlingen en/of derden kunnen rekenen op een eerlijke klachtenbehandeling waarbij geluisterd wordt en er oprecht in de situatie wordt verdiept. Leerlingen en/of ouders binnen onze school kunnen bijvoorbeeld te maken krijgen met gedragingen of beslissingen die naar mening van ouders onterecht zijn. Deze kunnen dan hun klacht voorleggen aan de mentor, de zorgcoördinator en de schoolleiding om hulp te krijgen bij het oplossen van problemen. Het uitgangspunt is dat men zich in eerste instantie met vragen of klachten over de situatie in de klas, over activiteiten en/of over andere schoolzaken wendt tot: (a) diegene of vakdocent over wie de vraag/klacht gaat en probeert om tot een oplossing te komen. Mocht dit niet leiden tot het gewenste resultaat, dan kan er een klacht worden ingediend bij (b) de mentor. Derden dienen hun klacht enkel te richten aan (c) de schoolleiding.

In geval van strikt vertrouwelijke informatie kan worden overwogen om een kwestie voor te leggen aan de vertrouwenspersoon. Indien een klacht nadat dit eerst besproken is met degene die het betreft en/of de mentor niet naar tevredenheid is opgelost, kan deze worden voorgelegd aan de schoolleiding. Indien dat echter, gelet op de aard van de klacht, niet mogelijk is en als contact met de schoolleiding evenmin tot een oplossing heeft geleid, kan een beroep worden gedaan op het bevoegd gezag.

De overtuiging is dat de meeste klachten ten aanzien van de dagelijkse gang van zaken op school in onderling overleg tussen ouders, leerling, personeel en schoolleiding kunnen worden afgehandeld. Als de klachten onverhoopt daarna nog niet naar tevredenheid zijn behandeld kan de klager zich wenden tot de onafhankelijke klachtencommissie. Elke klacht is een signaal dat moet leiden naar verbetering, een klacht is daarmee een teken van vertrouwen en hernieuwde kansen voor onze organisatie. Daarom is het van belang te melden dat anonieme klachten niet in behandeling worden genomen.

Voor het jaar 2023 is het Cornelius Haga Lyceum voor een externe onafhankelijke klachtencommissie aangesloten bij de Geschillencommissie Bijzonder onderwijs.

4.13 Continuïteit naar aanleiding van de aanwijzing

De minister heeft op 11 juli 2019 een voornemen tot aanwijzing gestuurd. De minister verlangde hierin van het voormalige bestuur dat zij zich terugtrekt en een interim-bestuurder aanstelt. Dat was gebaseerd op de veronderstellingen van de minister destijds. De Rechtbank Amsterdam heeft op 20 januari 2020 deze aanwijzing van tafel geveegd. Zowel SIO als de minister zijn in eerste instantie in hoger beroep gegaan tegen deze uitspraak. In het jaar 2023 is de samenwerking verbeterd en heeft het bestuur diverse malen productief gesprekken gevoerd met het departement van ministerie OCW en de minister(s).

§ 4.13.1 Tussenrapport Inspectie van het Onderwijs

In het kader van de tekortkomingen die de Inspectie van het Onderwijs in het rapport van 29 mei 2019 heeft vastgesteld en de daaraan gekoppelde herstelopdrachten die aan SIO zijn gegeven, heeft de inspectie op 1 september 2020 een tussenrapport van het herstelonderzoek vastgesteld. Uit dat tussenrapport blijkt dat er verbeteringen in gang zijn gezet, maar ook dat er nog veel werk te doen is.

De ontwikkelingen binnen het bestuur en het tussenrapport van de inspectie is voor de minister toen aanleiding geweest om met SIO in gesprek te gaan. Net zoals SIO achtte ook de minister het in het belang van de leerlingen van het Cornelius Haga Lyceum dat partijen, waaronder ook de gemeente Amsterdam, zouden werken aan normalisering van de verhoudingen tussen de overheid en SIO. In de gesprekken, waar ook de gemeente Amsterdam bij betrokken was, heeft SIO duidelijk gemaakt de herstelopdrachten te omarmen en dat hier conform de opdracht van de inspectie aan zal worden voldaan.

In 2020 is vanuit SIO veel tijd en energie gestoken in juridische procedures. Het is van belang dat de aandacht juist uitgaat naar goed onderwijs voor de leerlingen, mede door uitvoering te geven aan de herstelopdrachten van de inspectie. Om eraan bij te dragen dat SIO zich op volle kracht kan richten op de herstelopdrachten, heeft de minister in gezamenlijkheid met SIO een verzoek ingediend bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State om de zitting van het hoger beroep van de minister en het hoger beroep van SIO tegen de uitspraak van de rechtbank Amsterdam uit te stellen tot september 2021.

De Raad van State heeft de minister op 3 november 2020 bevestigd dat de zitting van het hoger beroep inderdaad zal worden uitgesteld. De afspraak tussen SIO en de minister was dat de inspectie de situatie nauwgezet zou blijven volgen en dat in aanloop naar september 2021 de minister, op basis van de bevindingen van de inspectie, de balans opnieuw opmaakt. Het hoger beroep was daarmee dus nog niet definitief van de baan.

Inmiddels kan echter worden vastgesteld dat het hoger beroep van de minister bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State nu wel definitief van de baan is omdat de minister op 9 november 2021 aan SIO heeft medegedeeld dat hij op 12 oktober 2021 zijn hoger beroep heeft ingetrokken. De brief van 9 november 2021 van de minister betreft overigens een besluit van intrekking van het besluit tot inhouding van de bekostiging (dit betreft het besluit van 15 oktober 2019 met kenmerk 16834061).

Dit betekent dus dat de uitspraak van 20 januari 2020 van de Rechtbank Amsterdam vanaf dat moment in kracht van gewijsde is getreden ofwel onherroepelijk is geworden en dat hierdoor dus ook vast is komen te staan dat de aanwijzing van de minister onrechtmatig is geweest, met uiteraard alle negatieve gevolgen van dien voor de school. Te denken valt hierbij aan zowel materiele als immateriële (imago) schade met als gevolg daarvan teruglopende leerlingaantallen.

In het onderstaande overzicht staan de instroomgegevens voor leerjaar 1 zoals deze aanvankelijk zijn geprognosticeerd door Pronexus in het jaar 2017, welke prognoses door voornoemde onrechtmatige aanwijzing van de minister niet zijn behaald.

Instroom leerjaar 1	2019	2020	2021	2022	2023
Mavo	68	71	71	71	71
Havo	66	66	68	68	68
Vwo	63	63	65	65	65
Totaal	197	200	204	201	204

De minister heeft weliswaar zijn hoger beroep bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State ingetrokken maar SIO heeft dat met haar hoger beroep in dezelfde zaak (en dus bij dezelfde instantie) niet gedaan en verzocht om een uitspraak teneinde deze zaak definitief te beslechten. Inmiddels heeft de Raad van State uitspraak gedaan in deze hoger beroepszaak:

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in haar uitspraak van 19 oktober 2022⁴ (ECLI:NL:RVS:2022:3014) SIO gelijk gegeven en heeft de minister in het ongelijk gesteld!

⁴ Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State, 19 oktober 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3014, <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@133381/202001421-1-a2/>.

Met deze uitspraak is definitief vastgesteld dat de minister in deze zaak onrechtmatig heeft gehandeld en dat de continuïteit van de stichting, wat dit punt betreft, thans niet langer meer in het geding is. Hiermee is het risico van de continuïteit van de school voor het bestuur, de ouders en de leerlingen gewaarborgd. Hierover zijn aan de minister ook Kamervragen gesteld op 21 oktober 2022. Deze vragen heeft de minister beantwoord op 18 november 2022. Onderstaand (*schuingedrukt*) een selectie van deze Kamervragen en de beantwoording door de toenmalige minister Dennis Wiersma (Primair en Voortgezet Onderwijs):

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Raad van State) waarin wordt geoordeeld dat er geen wanbeheer was op het Cornelius Haga Lyceum? Zo ja, wat vindt u van deze uitspraak?

Antwoord 1

De uitspraak van de Raad van State is mij bekend. Het geschil draaide om de interpretatie van de wettelijke termen wanbeheer, ongerechtvaardigde verrijking en onrechtmatig handelen. Ik vind het positief dat de Raad van State meer duidelijkheid heeft gegeven over de voorwaarden en limieten van deze begrippen en dat we in toekomstige casuïstiek kunnen terugvallen op deze jurisprudentie.

Specifiek voor de casus rondom het Cornelius Haga Lyceum (hierna: CHL), waarvan de Stichting Islamitisch Onderwijs (hierna: SIO) het bevoegd gezag is, voel ik me gesterkt in de uitspraak van de Raad van State dat er wel degelijk onrechtmatige handelingen zijn gedaan door de toenmalige directeur-bestuurder. Nu SIO de door haar gevraagde helderheid heeft gekregen, is deze langlopende rechtszaak afgesloten en richt SIO zich hopelijk op het geven van goed onderwijs aan de leerlingen van het CHL.

Vraag 2

Vindt u dat nu vaststaat dat de verwijten die jegens het Cornelius Haga Lyceum werden gemaakt flagrante leugens waren? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid om excuses te maken?

Antwoord 2

Nee. De aantijging dat er leugens zijn verspreid of verwijten zijn gemaakt ten aanzien van CHL of SIO werp ik verre van mij. Aan de beslissing om een aanwijzing te geven aan SIO lagen feitelijke, objectief tot stand gekomen rapporten van de inspectie ten grondslag waarin vele tekortkomingen werden geconstateerd. Zie hiervoor ook mijn antwoorden op de vragen 1, 4 en 5.

Vraag 3

Bent u met uw oordelen en maatregelen, gezien de uitspraak van de Raad van State, te hijgerig geweest? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Nee. Mijn ambtsvoorganger heeft op basis van de toen beschikbare informatie terecht ingegrepen. Alleen was – zo bleek uit de uitspraak van de rechtbank in januari 2020 – een aanwijzing niet het juiste instrument.

De vraag is naar mijn mening niet of er te ‘hijgerig’ is gehandeld, maar of er voldoende instrumenten waren om in te grijpen als een bestuurder niet functioneert. Met het wetsvoorstel Uitbreiding bestuurlijk instrumentarium waarover ik uw Kamer in de brieven van 30 mei 2022 en 28 juni 2022 heb geïnformeerd ga ik ervan uit dat ik in een vergelijkbare situatie in het belang van de leerlingen sneller kan ingrijpen.

Vraag 4

Wat leidde ertoe dat u vond dat sprake was van financieel wanbeheer? Met andere woorden: hoe bent u tot dat standpunt gekomen? Hoe reflecteert u nu op dit standpunt, nu de Raad van State heeft geoordeeld dat er geen sprake was van financieel wanbeheer?

Antwoord 4

De Rechtbank Amsterdam oordeelde (ECLI:NL:RBAMS:2020:226, 20 januari 2020) dat er sprake was van wanbeheer in de zin van ongerechtvaardigde verrijking en onrechtmatig handelen, maar dat de gegeven aanwijzing, te weten het vervangen van het bestuur, in dit geval niet evenredig was. Na deze uitspraak zijn zowel SIO als mijn voorganger in beroep gegaan. Mijn voorganger trok het hoger beroep tegen vernietiging van de aanwijzing om moverende redenen al in. SIO gaf bij de zitting aan het oordeel wanbeheer onterecht te vinden. Ook ik heb tijdens de zitting aangegeven dat de onrechtmatigheid van deze uitgaven op zichzelf bezien niet zouden hebben geleid tot de kwalificatie wanbeheer. Met de uitspraak van de Raad van State is het oordeel van de rechtbank Amsterdam herzien.

Vraag 5

Had u kennisgenomen van het conceptonderzoek van de Inspectie van het Onderwijs (hierna: de inspectie) uit 2018, waarin werd geconcludeerd dat er geen sprake was van financieel wanbeheer? Waarom koos u voor de meest strenge veroordeling van de school, terwijl de inspectie eerst vond dat er geen sprake was van financieel wanbeheer? Waarom koos u niet voor een andere, zachtere aanpak?

Antwoord 5

Mijn oordeel baseer ik op vastgestelde rapporten van de inspectie, niet op conceptrapporten. Afgezien van het feit dat ik formeel geen aanwijzing kan geven op basis van een conceptrapport, zou ik dat ook buitengewoon onverstandig vinden.

In dit specifieke geval werden, voordat het conceptrapport definitief werd, zeer zorgelijke signalen ontvangen over onder meer de veiligheid, de onderwijskwaliteit en mogelijke bestuurlijke en financiële tekortkomingen. Op basis daarvan heeft de inspectie terecht besloten het conceptrapport niet vast te stellen en het onderzoek voort te zetten, te verbreden en te verdiepen.

Dit geïntensiveerde onderzoek heeft geleid tot een rapport dat op 29 mei 2019 werd vastgesteld. De conclusies van dit rapport waren ronduit zorgelijk: onder meer op financieel en bestuurlijk vlak, op het gebied van de kwaliteitscultuur en het burgerschapsonderwijs werden tekortkomingen geconstateerd. Hoofdconclusie was dat de inspectie er geen vertrouwen in had 'dat het bestuur in de huidige samenstelling in staat zal zijn aan de herstelopdrachten (...) te voldoen' (p. 2).

Omdat de leerlingen van CHL het best mogelijke onderwijs verdienen is vervolgens op 16 september 2019 een bestuurlijke aanwijzing gegeven aan SIO. Het oordeel van de Raad van State op 19 oktober jl. verandert niets aan de conclusie die in 2019 getrokken werd: er waren ernstige tekortkomingen in de onderwijs- en bestuurskwaliteit van CHL en SIO en deze moesten op de kortst mogelijke termijn opgeheven worden, in het belang van leerlingen en medewerkers.

Mijn aanpak is altijd gebaseerd op proportionaliteit, ook bij ernstige tekortkomingen. Dat is ook het 'normale proces': de inspectie constateert tekortkomingen en geeft herstelopdrachten die het bestuur vervolgens oppakt. Deze maatwerk-aanpak staat of valt echter met de bereidwilligheid van het bestuur. Daar was in dit geval geen sprake van. De herstelopdrachten opgenomen in het rapport van 29 mei 2019 zijn – nog steeds – niet geheel uitgevoerd. Wellicht ten overvloede merk ik op dat alle drie de afdelingen zeer zwak zijn en dat het bestuur voor het derde achtereenvolgende jaar onder Aangepast financieel toezicht van de inspectie staat. Bij niet-bereidwillige besturen is een zachtere aanpak zinloos, daar past slechts handhaving.

Vraag 6

Heeft u ook kennisgenomen van het oordeel van de Raad van State dat er evenmin sprake was van ongerechtvaardigde verrijking? Kunt u reflecteren op deze uitspraak en uw rol ten aanzien van dit ongegronde verwijt?

Antwoord 6

Ja. Het oordeel van de Raad van State van 19 oktober jl. dat er geen sprake is van ongerechtvaardigde verrijking is gebaseerd op de constatering dat de onrechtmatige bestedingen zijn terugbetaald. Dit kon de inspectie niet vaststellen daar de terugbetaling plaatsvond na vaststelling van het rapport in 2019. Er is hier dan ook geen sprake van een ongegrond verwijt. Zie ook mijn antwoord op vraag 7.

Vraag 9

Bent u bereid om excuses te maken aan het bestuur van het Cornelius Haga Lyceum? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Nee, excuses zijn niet aan de orde. Er is sprake geweest van een zorgvuldig proces. Zie mijn antwoorden op vragen 2, 3, 4 en 5.

Vraag 12

Beseft u dat uw handelen mede heeft geleid tot gevoelens van onbegrip van en uitsluiting bij een grote groep mensen? Zo nee, waarom niet? Wat gaat u doen om deze gevoelens weg te nemen?

Antwoord 12

Ja, ik ben er mij bewust dat als – objectief – wordt vastgesteld dat er sprake is van onrechtmatig handelen het verwijt kan klinken dat deze vaststelling specifiek gericht is op een bepaalde groep. Bij de SIO is en wordt door de inspectie vastgesteld of aan de wettelijke eisen voldaan. Dat was en is nog steeds niet het geval. Gevoelens van onbegrip, hoe begrijpelijk wellicht ook, leveren dan geen bijdrage aan de verbetering van het onderwijs. De vraag waar het naar mijn mening om draait is of de kwaliteit van onderwijs of bestuur ondermaats is. Dan moeten scholen, ouders, besturen, inspectie en ministerie er alles aan doen om op de kortst mogelijke termijn de kwaliteit weer op orde te krijgen. Dat zijn we verplicht aan de leerlingen. Gevoelens kunnen geen reden zijn om niet in te grijpen wanneer dat nodig is.

Vraag 13

Deelt u het standpunt dat de huidige problemen op de islamitische school direct te herleiden zijn naar de wijze waarop verschillende overheden hebben gehandeld?

Antwoord 13

Nee. De huidige problematiek op het CHL is het gevolg van keuzes die het bestuur heeft gemaakt. In 2023 wordt door de inspectie herstelonderzoek uitgevoerd. Vanuit het continuïteitstoezicht monitort de inspectie tevens de financiële ontwikkelingen en de voortgang van de uitvoering van de maatregelen voor financieel herstel. Ik spoor de school en het bestuur aan om nog bestaande tekortkomingen op de kortst mogelijke termijn te herstellen, zodat de leerlingen van het CHL het onderwijs krijgen dat ze verdienen.

Vraag 14

Beseft u dat de overheid de school onterecht heeft gestigmatiseerd?

Antwoord 14

Er zijn door de inspectie de afgelopen jaren tekortkomingen geconstateerd, overeenkomstige herstelopdrachten gegeven en (herstel)onderzoeken uitgevoerd. Ook is op basis van uiterst zorgelijke signalen en oordelen vanuit de inspectie een bestuurlijke aanwijzing gegeven aan SIO, die bij nader inzien door de rechtbank als disproportioneel beschouwd werd. In dit alles zie ik geen aanleiding om te spreken van stigmatisering.

Vraag 15

Is, net zoals bij het toeslagenschandaal, sprake geweest van «institutionele vooringenomenheid»? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 15

Nee, ik zie geen enkel reden om te veronderstellen dat er bij SIO sprake was van institutionele vooringenomenheid. Voor alle scholen gelden ongeacht de grondslag dezelfde eisen. De onafhankelijke werkwijze van de inspectie garandeert een onbevooroordeeld en objectief toezicht op alle scholen in Nederland. Het onderzoek voorafgaand aan de rapporten van de inspectie is (zoals altijd) objectief en onafhankelijk uitgevoerd.

Vraag 16

Bent u bereid om deze casus extern te laten onderzoeken om uit te sluiten dat sprake is geweest van institutionele vooringenomenheid? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 16

Nee. Ik zie hier geen aanleiding toe. Zie mijn antwoord op vraag 15.

Zoals u kunt zien zijn er veel strijdigheden te lezen in de antwoorden van de minister op de gestelde Kamervragen. Wij zijn niet van plan om deze hier in dit bestuursverslag een voor een te behandelen maar kunnen het ook niet laten om hier slecht een voorbeeld te geven:

Het is op z'n minst erg interessant om te lezen dat de minister bij de beantwoording van vraag 4 zegt dat hij tijdens de zitting bij de Raad van State d.d. 16 augustus 2022, net als SIO, heeft aangegeven dat ook hij vindt dat de onrechtmatigheid van deze uitgaven op zichzelf bezien niet zouden hebben geleid tot de kwalificatie wanbeheer. Los van het feit dat de Raad van State hierover al heeft geoordeeld geeft hij hiermee toe dat ook hij vindt dat de kwalificatie wanbeheer onrechtmatig is geweest. Onder andere deze erkenning (en meer) is voor SIO reden geweest om een schadevergoedingszaak te starten tegen de minister welke dagvaarding momenteel in voorbereiding is.

§4.13.2 Stand van zaken Inspectie van het Onderwijs

Het jaar 2023 stond in het teken van de herstelopdrachten van de inspectie. Zoals reeds bekend heeft de inspectie met betrekking tot het Herstelonderzoek bestuur (HO) herstelopdrachten gegeven en met betrekking tot het Kwaliteitsonderzoek school (KO) de kwaliteit van het onderwijs als “zeer zwak” beoordeeld. Deze beoordeling was niet gebaseerd op de leerresultaten want die waren goed, maar op basis van de afwijkende beslisregel. Beide rapporten zijn definitief vastgesteld op 3 januari 2022.

Herstelonderzoek bestuur (HO)

Ondanks het feit dat het bestuur op een aantal punten het (nog steeds) niet eens is met de inspectie heeft het bestuur, ter voorkoming van verdere discussies, voldaan aan de herstelopdrachten van de inspectie. Hiermee is dit herstelonderzoek positief afgerond.

Kwaliteitsonderzoek school (KO)

Naar aanleiding van het definitieve rapport d.d. 3 januari 2022, heeft de inspectie op 23, 24 en 26 januari 2023 herstelonderzoek uitgevoerd bij de afdelingen mavo, havo en vwo. De conclusie van het herstelonderzoek is dat de inspectie heeft beoordeeld dat de afdeling havo uit de “zeer zwak” is omdat we de leerresultaten nu wél als voldoende beoordeeld kunnen worden. Hetzelfde kon de inspectie vreemd genoeg niet zeggen over de afdelingen mavo en vwo waardoor deze afdelingen nog in de “zeer zwak” blijven. Dit is natuurlijk grote onzin! De inspectie doet onderzoek bij het Cornelius Haga Lyceum als gehele school en maakt vervolgens in de beoordeling een onderscheid in de afdelingen met als resultaat dat de ene afdeling (havo) wel uit de “zeer zwak” en de andere twee afdelingen (mavo en vwo) niet?! Dat zou dus betekenen dat de school bijvoorbeeld wel (althans voldoende om uit de “zeer zwak” te komen) aandacht heeft voor Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2) en/of Pedagogisch-didactisch handelen (OP3) bij de havo maar dit niet heeft bij de mavo en vwo, terwijl het toch echt dezelfde school is met dezelfde docenten die geen onderscheid maken bij het lesgeven tussen de afdelingen, anders dan de lesstof.

Waar komt deze onzin van de inspectie dan vandaan? Antwoord: uit de hoge hoed van de inspectie! De inspectie probeert haar standpunt te rechtvaardigen door te zeggen dat bij de afdeling havo de leerresultaten, welke goed zijn, wel te beoordelen zijn en bij de afdelingen mavo en vwo de leerresultaten, welke eveneens goed zijn, niet te beoordelen zijn, omdat:

- a. de leerresultaten van het schooljaar 2020-2021 i.v.m. het coronajaar niet worden meegerekend; én
- b. de leerresultaten van minder dan 20 leerlingen eveneens niet worden meegerekend.

Dit goocheltrucje uit de hoge hoed van de inspectie is echter niet gebaseerd op de wet. Het rapport met betrekking tot de afdelingen mavo en vwo en de conclusie dat deze nog steeds niet uit de “zeer zwak” zijn is dus in strijd met de wet, omdat dit oordeel niet gebaseerd is op een ernstig en langdurig tekortschieten van de leerresultaten als bedoeld in artikel 2.94 WVO 2020.

Zoals reeds bekend is SIO tegen het eerste oordeel “zeer zwak” van 3 januari 2022 in beroep gegaan en indien door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State dit oordeel vernietigd wordt kan het nieuwe oordeel d.d. 17 april 2023 dat de afdelingen mavo en vwo nog steeds niet uit de “zeer zwak” zijn uiteraard sowieso niet in stand blijven. Daarbij komt dat inmiddels meer leerresultaten bekend zijn die bevestigen dat de leerresultaten van voornoemde afdelingen goed zijn waardoor er geen oordeel “zeer zwak” gegeven kan worden.

De Regeling leerresultaten VO 2016 is gewijzigd bij Regeling van 2 juli 2021, nr. VO/28337958 in verband met een generieke uitzondering voor de beoordeling van de leerresultaten wegens COVID-19, op grond waarvan de leerresultaten over het schooljaar 2020-2021 van de beoordeling van leerresultaten voor 2021-2022 worden uitgesloten. Voor zover hiermee voor scholen nadelen worden ondervangen is dit acceptabel. Volgens de toelichting hebben immers besturen en scholen recht op een fair oordeel over de leerresultaten. Voor zover dit ertoe leidt dat een oordeel zeer zwak niet gebaseerd is op een ernstig en langdurig tekortschieten van de leerresultaten is dit in strijd met artikel 23a1 WVO (oud) en artikel 2.94 WVO 2020. Dit heeft immers tot gevolg dat bij scholen met goede leerresultaten toch een oordeel zeer zwak worden gegeven, wat in strijd met letter en strekking van de wet is.

Dit geldt ook voor de Regeling van 7 juli 2022 nr. 32677044, in verband met een aangepaste beoordelingswijze als gevolg van COVID-19, op grond waarvan bij de beoordeling van de leerresultaten tot en met het schooljaar 2023/2024 geen gebruik wordt gemaakt van de centraal examencijfers. Daar komt bij dat de reden niet is dat de gegevens van het Cornelius Haga Lyceum niet betrouwbaar zouden zijn, maar omdat er geen betrouwbaar landelijk gemiddelde zou kunnen worden berekend. Dat is het gevolg van een fout in het landelijk registratieprogramma, die uiteraard niet ten nadele van SIO kan werken.

Daar komt bij dat de inspectie heeft besloten dat een jaarscore alleen berekend kan worden als van 20 of meer leerlingen bepaald kon worden of ze 'succesvol' zijn of niet, omdat bij heel kleine aantallen de informatiewaarde gering zou zijn. Ook dit is in strijd met de wet. De wet in formele zin noemt dit aantal niet, terwijl het om een deugdelijkheidseis gaat. Dit aantal is ook niet opgenomen in gedelegeerde regelgeving, voor zover dat al mogelijk zou zijn. Bovendien miskent de inspectie dat een oordeel zeer zwak een uitzondering dient te zijn, dat immers alleen bij ernstig en langdurig tekortschieten kan worden gegeven. Als bestaande leerresultaten buiten beschouwing worden gelaten, kan dit oordeel dus niet worden gegeven.

Tenslotte gaat de inspectie uit van "gewogen driejaargemiddelden", waarbij het gemiddelde van de leerresultaten over drie jaren niet onder de norm mag zijn. Dat is eveneens in strijd met de wet. Immers, bij een verbetering kan een driejaargemiddelde nog steeds onder de norm liggen, terwijl er geen sprake is van ernstig en langdurig tekortschieten. Daar komt nog bij dat de inspectie geen driejaargemiddelde berekent als de noodzakelijke gegevens wel beschikbaar zijn, maar om de hiervoor genoemde redenen buiten beschouwing worden gelaten. Ook dat is in strijd met de wet.

De leerresultaten voor drie opeenvolgende leerjaren zijn wel degelijk beschikbaar, zodat niet aan toepassing van artikel 2.94 lid 3 WVO 2020 kan worden toegekomen en er dus geen oordeel zeer zwak kan worden gegeven.

De inspectie stelt dus dat onvoldoende gegevens beschikbaar zijn. Zoals reeds aan de orde gekomen is dat oordeel in strijd met de wet en bovendien onjuist. De Inspectie heeft zelf beslisregels bedacht voor het beoordelen van door de school aangeleverde resultaten. Als gezegd zijn die regels deels in strijd met de wet. Daarnaast is het oordeel inhoudelijk onjuist, omdat SIO wel degelijk betrouwbare gegevens heeft aangeleverd, maar de inspectie weigert dit te erkennen.

Het oordeel zeer zwak kan slechts worden gegeven als de leerresultaten gedurende tenminste drie schooljaren elk jaar (dus achtereenvolgens) ernstig tekort schieten. Daarvan is bij het Cornelius Haga Lyceum aantoonbaar geen sprake. Dit wordt ook niet betwist door de inspectie. In het rapport wordt echter gesteld dat de inspectie een beslisregel hanteert die is opgenomen in paragraaf 6.5.2 van het Onderzoekskader 2021. Deze beslisregel functioneert als deugdelijkheidseis, maar deugdelijkheidseisen dienen te worden opgenomen in de wet in formele zin of tenminste in een bij of krachtens die wet vastgestelde regeling. De Onderzoekskaders van de Inspectie hebben geen grondslag in een materiële onderwijswet en kunnen dus geen aan het onderwijs te stellen eisen bevatten; zij mogen slechts (het niet-inhoudelijke deel van) de werkzaamheden van de inspectie beschrijven. De inspectie heeft dus ook op dit punt in strijd met de wet gehandeld.

De inspectie stelt ook dat zij bepaalt of een bekostigings sanctie zal worden opgelegd. Om de hiervoor genoemde redenen zou een dergelijke sanctie eveneens in strijd zijn met de wet. De bevoegdheid om een dergelijke sanctie op te leggen is niet aan de inspectie geattribueerd, maar door de minister geman-dateerd. De minister blijft daarmee onverkort verantwoordelijk voor het opleggen van een dergelijke sanctie en zal dan ook aangesproken worden op deze dreiging met een sanctie.

Tenslotte bevat het rapport vele subjectieve opvattingen van de Inspectie, zoals de mening dat geen sprake zou zijn van een stabiele organisatie, die niets te maken hebben met een oordeel over het naleven van wettelijke voorschriften. SIO wordt sinds begin 2019 stelselmatig onrechtmatig behandeld door de Staat, zoals in rechte inmiddels ook onherroepelijk vaststaat (zie uitspraak Raad van State van 19 oktober 2022). Desondanks weet SIO zich te handhaven en werkt zij aan verbetering.

Conclusie en vervolg

Ondertussen is SIO ook tegen deze conclusie met betrekking tot de afdelingen mavo en vwo in beroep gegaan ofwel is deze zaak aanhangig gemaakt bij de Rechtbank Amsterdam. Dit alles laat natuurlijk onverlet dat SIO de inhoudelijke oordelen van de inspectie zeer serieus neemt en met de herstelopdrachten verder aan de slag gaat.

4.14 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Het bestuur moet aangeven op welke wijze het interne risicobeheersingssysteem is ingericht en hoe dit in de praktijk functioneert. Een beschrijving alleen is niet voldoende, de resultaten die met dit systeem zijn bereikt en welke aanpassingen in de komende jaren eventueel worden doorgevoerd zou hier opgenomen moeten worden.

De stand van zaken met betrekking tot dit punt is dat we hiervoor inmiddels, als onderdeel van het zogeheten Integrale verbeterplan, een verbeteragenda hebben opgesteld. Hierin zijn zowel het opstellen en implementeren van de Administratieve Organisatie/Interne Beheersing (AO/IB) opgenomen, als het implementeren van cyclisch risicomanagement.

De oorspronkelijke planning van het beschrijven, implementeren en toetsen op werking van de AO/IB en het cyclisch risicomanagement is nu qua tijd achterhaald. Deze werkzaamheden zullen daarom in het najaar van 2024 hun aanvang hebben. Daarom volstaan wij hier nu met een referentie naar het goedgekeurde integrale verbeterplan en de doelstellingen beschreven in hoofdstuk 4 van dat plan alsmede het daarbij horende aanhangsel. Die doelstellingen luiden thans dat we eind 2024 in elementaire vorm de AO/IB hebben beschreven en geïmplementeerd en we een aanvang hebben gemaakt met cyclisch risicomanagement.

Risicomanagement en de beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Onderstaand een aantal ontwikkelingen, met daarbij een korte toelichting op de maatregel die de negatieve effecten verminderen. De risico's zijn 'gescoord' op kans en impact (klein, gemiddeld en groot). Een risico is beheersbaar als de kans op voordoen gemiddeld (of kleiner) is en de impact ervan of gemiddeld of klein blijft, door het uitvoeren van de daarbij behorende beheersmaatregel(en).

De nieuwe risico's zijn niet gescoord. Dit wordt normaal gesproken in een risicomanagement sessie gedaan.

Risico	Toelichting beheersmaatregelen
Ontwikkeling leerlingaantal (invloed op kwaliteit onderwijs door niet voldoende huisvestingsruimte, niet voldoende leerkrachten, w.o. ook invallers)	<p>Voor de Stichting vormt de ontwikkeling van het leerlingaantal een groot risico. De school is gestart per 1 augustus 2017 en de verwachting is dat de komende jaren het leerlingaantal zal stijgen.</p> <p>De beheersmaatregel is een prognose van de groei van het leerlingaantal inclusief een prognose van de demografische ontwikkelingen in de regio. Hierdoor wordt duidelijk of en met hoeveel het leerlingaantal zal stijgen. Hierdoor wordt tijdig bijsturen mogelijk.</p> <p>Er zal een opzet gemaakt worden voor de beschrijving van de P&C Cyclus inclusief het beschrijven en opzetten van een goed werkend intern risicobeheersing- en controlesysteem. Dit zal in het najaar van 2024 verder vervolg krijgen.</p> <p><i>Kans: groot. Impact: groot. Tijdelijk van aard.</i></p>

<p>Ontwikkeling leerlingaantal; krapte aan leerkrachten waaronder ook invallers</p>	<p>Het onderwijs anders organiseren wordt het motto, zodat in het geval van afwezigheid en niet ingevulde leerkrachtvacatures het onderwijs toch door kan gaan.</p> <p>Hier zal al dan niet samen met externen naar gekeken worden. Dit zal in het najaar van 2024 verder vervolgd krijgen.</p> <p><i>Kans: groot. Impact: middel</i></p>
<p>Cyberriek en algemene verordening gegevensverwerking (AVG)</p>	<p>De inzet van technologieën zoals Social Media, Mobile Devices en Cloud Computing stelt hogere eisen aan informatiebeveiliging en verandert de manier waarop de Stichting kijkt naar Cyberriek.</p> <p>De bedoeling is dat er in het kader van de digitale veiligheid en privacy afspraken worden vastgelegd.</p> <p>Hier is al een start mee gemaakt met een externe AVG-Functionaris (via Dyade) en zal dit in het najaar van 2024 verder vervolgd krijgen.</p> <p><i>Kans: klein. Impact: groot</i></p>
<p>Risico voor de continuïteit van de school als gevolg van liquiditeitsproblemen - Er is nog steeds sprake van een uitgestelde betalingen van loonbelasting over 2020, dit vanwege de Covid pandemie (tegenoetkoming vanuit het Rijk waar CHL gebruik van heeft gemaakt). Uitstel is echter uiteraard geen afstel.</p>	<p>Door het opstellen van een meerjaren- (liquiditeits)begroting (incl. investeringsbegroting, voor zover nodig) kan worden gestuurd op liquiditeit en kan indien nodig tijdig bijgestuurd worden.</p> <p>Voor de korte termijn heeft SIO betalingsregelingen getroffen met de belangrijkste crediteur, de Belastingdienst.</p>
<p>Niet tijdig kunnen voldoen aan de herstelopdrachten van de Inspectie voor het Onderwijs waardoor gekort wordt op de bekostiging en onder meer de liquiditeit in gevaar komt.</p>	<p>Maatregel: het inschakelen van externe bureaus om ons te ondersteunen.</p>
<p>De rol van de directeur-bestuurder wordt te groot (zowel DB'er als controller). Hierdoor kan enerzijds de functiescheiding in het geding komen en anderzijds de gewenste rol van het bestuurs- en management niet uit de verf komen.</p>	<p>Maatregel: het inhuren van een externe controller en de rolverdeling tussen AB en DB formeel beschrijven en scherper maken. Bijvoorbeeld ook door eens in de 3 jaar een zelfevaluatie uit te voeren op het uitgevoerde toezicht door het AB. Ook moet de werkgeversrol nadrukkelijk beschreven worden. Hier is in 2023 reeds een start gemaakt met een controller vanuit OOG/OHM (het administratiekantoor van de school).</p>

<p>Huisvesting – Niet adequate huisvesting kan de groei van de school en/of de kwaliteit van het onderwijs bedreigen.</p>	<p>Een leerlingaantal prognose dat ten grondslag ligt aan de meerjarenbegroting kan ook een meerjarenprognose voor de benodigde m2 aan huisvesting geven. Hierdoor is op voorhand bekend aan welke huisvestingseisen in de toekomst moet worden voldaan en kan daar proactief op gestuurd worden. Bijvoorbeeld in gesprekken met de gemeente Amsterdam.</p> <p>Een goed werkende P&C – cyclus helpt hierbij. We hebben een externe partij gevraagd ons hierbij te ondersteunen. Samen met deze externe partij zal een opzet gemaakt worden voor de beschrijving van de P&C Cyclus inclusief het beschrijven en opzetten van een goed werkend intern risicobeheersing- en controlesysteem. De eerste stappen hiervoor zijn al gezet en zal dit in het najaar van 2024 verder gestalte krijgen.</p>
<p>Het lukt de organisatie niet de afspraken uit de AO/IC te implementeren (waaronder ook inkoop- en aanbesteding, treasurystatuut, etc.).</p>	<p>We hebben een externe partij gevraagd bij dit risico.</p> <p>Samen met deze externe partij zal een opzet gemaakt worden voor de beschrijving van de P&C Cyclus inclusief het beschrijven en opzetten van een goed werkend intern risicobeheersing- en controlesysteem. De eerste stappen hiervoor zijn al gezet en zal dit in het najaar van 2024 verder gestalte krijgen.</p>
<p>Het lukt de organisatie niet de afspraken uit het integrale verbeterplan te implementeren met een negatieve impact op de onderwijskwaliteit.</p>	<p>Dit risico staat of valt met cultuur, gedrag en houding van onze organisatie. Beheersmaatregel: inschakelen van de externe bureaus om ons te helpen bij dit aspect.</p>
<p>Code goed bestuur; bestuur bestaat nu uit drie personen.</p>	<p>Het AB bestaat uit 2 personen en het DB uit 1. Door een externe bureau laten analyseren hoe de verhouding nu is en of deze conform de code goed bestuur is. Daarbij is er zowel aandacht voor de feitelijke opzet en inrichting, als ook de feitelijke implementatie en werking in de praktijk.</p>

4.15 Verslag Intern Toezichthouder (Algemeen Bestuur)

Inleiding

In dit onderdeel van het jaarverslag zetten wij op een rij welke activiteiten wij als intern toezichthouder in 2023 hebben ontplooid, op welke uitgangspunten ons werk gestoeld is en welke resultaten we hiermee bereikt hebben.

Algemeen en samenstelling bestuur

Het Algemeen Bestuur van Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland (hierna: SIO) houdt toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken in de organisatie. Het toezicht richt zich vooral op het bewaken van de identiteit, onderwijskundige doelen van de school, maatschappelijke doelstellingen, naleving van wettelijke voorschriften en uitvoering van de bestuurlijke taken door het dagelijks bestuur. Verder ziet het Algemeen Bestuur toe op de rechtmatige verwerving en doelmatige besteding van middelen. Ook treedt het Algemeen Bestuur op als werkgever van de instelling en is verantwoordelijk voor de benoeming, ontslag, schorsing en vaststelling van de beloning van het dagelijks bestuur. Het Algemeen Bestuur adviseert het dagelijks bestuur over de beleidsvraagstukken en heeft een klankboardfunctie.

Het Algemeen Bestuur baseert zich in zijn handelen op de toezichtfilosofie zoals deze is vastgelegd binnen de VO-raad gehanteerde code 'Goed Onderwijsbestuur'. Deze code is een bundeling van breed gedragen opvattingen betreffende bestuur en toezicht. Bij afwijkingen van de Code legt het Algemeen Bestuur hier verantwoording over af.

Het jaar 2023 stond vooral in het teken van de herstelopgaven van de onderwijsinspectie en de verdere ontwikkeling van de onderwijskwaliteit.

Het Algemeen Bestuur bestaat uit twee leden die samen toezicht houden op de realisatie van de doelstellingen en het beleid. Daarnaast treedt het Algemeen Bestuur op als klankbord van het dagelijks bestuur en is diens werkgever. In het kader van het vergaren van informatie anders dan via het Dagelijks Bestuur en het aangaan van een open dialoog over relevante ontwikkelingen heeft het Algemeen Bestuur afzonderlijk van de directeur bestuur tweemaal vergaderd met de medezeggenschapsraad, op 4 maart 2022 en op 18 november 2022.

De samenstelling van het Algemeen Bestuur is in 2023 ongewijzigd. De samenstelling per 31 december 2023 was als volgt:

M. Laamimach	Voorzitter
B. Zakir	Secretaris/Penningmeester

Het dagelijks bestuur is vanaf het schooljaar 2021-2022 en het hele schooljaar 2023-2024 vervuld door de heer K. Çamdere.

Werking intern toezicht

Bij de verdeling van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen het Algemeen Bestuur en het dagelijks bestuur wordt gewerkt conform de bepalingen van de Wet Voortgezet Onderwijs, de Wet Goed Onderwijs en Goed Bestuur PO/VO en de Code goed bestuur van de VO-raad, en natuurlijk zoals voorgeschreven in de statuten van de Stichting. Sinds 2017 is er sprake van een functionele scheiding tussen het Algemeen Bestuur en het dagelijks bestuur.

Door het Algemeen Bestuur wordt toezicht gehouden aan de hand van een vastgesteld toezichtkader dat een aantal vaste domeinen omvat: organisatie, personeel, onderwijs, leerlingen en de stand van zaken wat betreft inkomsten en uitgaven.

Het intern toezicht wordt mede bepaald door wet- en regelgeving en biedt voldoende mogelijkheden de prestaties en het functioneren van het dagelijks bestuur en van de organisatie te kunnen beoordelen. Meer concreet, het Algemeen Bestuur ontvangt en bespreekt de periodieke management-, beleids- en financiële rapportages en toetst deze conform de opdracht en het toezichtkader.

Het algemeen bestuur heeft toezicht gehouden op de doelmatige en rechtmatige verwerving en besteding van middelen binnen de wettelijke richtlijnen. Dit gebeurt onder andere door goedkeuring aan de begroting en aan de hand van (financiële) kwartaalrapportages met een forecast en cashflow en eventuele risico's die ook geagendeerd worden tijdens de bestuursvergaderingen. In het jaar 2023 rapporteerde de bestuurder maandelijks naar het interne toezicht door haar op de hoogte te houden van o.a. de financiële bedrijfsvoering middels een geactualiseerd liquiditeitsbegroting. In 2023 is ook in het kader van toezicht op de wettelijke richtlijnen en eisen aan het (onderwijs)personeel (voldoen aan kwalificaties, WNT, VOG's) door het intern toezicht een audit gedaan op de bevoegdheden en VOG's van het personeel.

Het belangrijkste document dat het algemeen bestuur gebruikt voor het dechargeren van haar werkzaamheden zijn de financiële jaarrekening en het oordeel van de accountant daarover.

Daarnaast vervult het intern toezicht haar toezichttaak door onafhankelijk haar informatie in te winnen. De wettelijk vereiste documenten maken hiervan deel uit. Daarnaast neemt het Algemeen Bestuur kennis van actuele gebeurtenissen en ontwikkelingen in en rond de school.

Het toezichtkader en de werkwijze worden regelmatig getoetst zodat helder is welke informatie op welk moment moet worden geleverd en op welke wijze.

Het kader voor planning-en-control, de vaste agendavoering, aangevuld met de wettelijke vereiste documenten (o.a. schoolgids, school- en jaarplan, formatieplan, begroting en jaarrekening) zijn in beginsel instrumenten voor uitoefening van het toezicht door het Algemeen Bestuur. Waar nodig kan dit aangevuld worden met additionele informatie buiten de bovengenoemde structurele interne rapportages.

Gezien de specifieke situatie van de Stichting als éénpitter in met een duidelijk plaatsgebonden situatie, gebruikt het Algemeen Bestuur de mogelijkheden om te functioneren als klankbord van het dagelijks bestuur. Regelmatig wordt een deel van de tijd van bijeenkomsten van het bestuur gebruikt voor onderwijsinhoudelijke informatie over leerprocessen in de school.

Vergaderingen in 2023

In de vergaderingen van het algemeen bestuur die grotendeels in aanwezigheid van het bestuur plaatsvinden zijn verschillende onderwerpen bediscussieerd, adviezen gegeven over de strategische koers en de manier van inrichting van de onderwijsorganisatie vanuit de missie en visie, kennis gedeeld op verschillende thema's en aandachtsgebieden. Het algemeen bestuur is gesprekspartner voor de dagelijks bestuurder als het gaat om strategische beleidslijnen en vernieuwing.

Het Algemeen Bestuur kwam in 2023 twee keer bijeen zonder de dagelijks bestuurder, op 28 februari 2023, 16 oktober 2023.

Aanvullend hierop heeft het Algemeen Bestuur los van de bestuurder 2 maal overleggen gevoerd met de MR. Daarnaast is er ook nog twee keer vergaderd met het dagelijks bestuur. onderwerpen die aanbod zijn gekomen zijn o.a.:

- Lopende inspectieonderzoeken,
- De ontwikkeling van het leerlingenaantal,
- De ontwikkeling van een nieuwe organisatiestructuur,
- Het herstelplan n.a.v. bevindingen onderwijsinspectie,
- De financiële huishouding (doelmatigheid) en continuïteit van het onderwijs en risicomanagement.

Informatievoorziening aan de Toezichthouder (Algemeen Bestuur)

Het dagelijks bestuur legt aan het Algemeen Bestuur besluiten ter goedkeuring voor conform het gestelde op dit punt in de statuten van SIO. Het dagelijks bestuur informeert het Algemeen Bestuur over relevante onderwerpen zoals dat verwacht mag worden van een dagelijks bestuurder. Tevens verschaft het dagelijks bestuur ook informatie aan het Algemeen Bestuur over onderwerpen waarover discussie mogelijk is in het licht van de kernwaarden van de Stichting. Aan het Algemeen Bestuur wordt door het dagelijks bestuur periodiek managementrapportages verstrekt over de voortgang van de onderwijsinhoudelijke en financiële doelstellingen. De managementrapportages hebben zo een belangrijke rol in de sturing van de organisatie. Daarnaast heeft het AB een eigen verantwoordelijkheid om zelfstandig informatie te verwerven voor de uitvoering van haar taken.

Wij hebben in 2023 managementrapportages van de dagelijks bestuurder ontvangen, welke soms schriftelijk en soms uitgebreid mondeling (i.v.m. het snelle doorpakken in acties) is gebeurd en hebben deze uitgebreid besproken. De belangrijkste punten die besproken zijn:

- Financieel beleid, beheer en realisatie beleid.
- Inrichting van burgerschapsonderwijs;
- Herstelopgaven en aanbevelingen van de inspectie uit het herstelonderzoek zijn en is het integraal herstelplan goedgekeurd;
- Plan van aanpak en maatregelen voor bestrijden achterstanden in het onderwijs en de organisatie van zorg;
- Herstel van de samenwerking met het ministerie van onderwijs, het onderwijsveld met interne en externe stakeholders;
- Verloop onderwijsresultaten en maatregelen groei aantallen leerlingen i.v.m. dreiging opheffingsnorm.
- Ontwikkeling van kwaliteitszorg met ondersteuning van de interim-directeur onderwijs;
- Evaluaties en audit op gerealiseerd beleid en performance;
- Risico's continuïteit, huisvesting en financiële continuïteit.

Daarnaast heeft het bestuur goedkeuring gegeven aan:

- De begroting 2024
- De jaarrekening en het bestuursverslag 2022
- De meerjarenbegroting

Ook heeft het bestuur Horlings Nexia benoemd als accountant voor de controle van het jaarverslag 2023.

Interne risicobeheersingssysteem

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van interne risicobeheersings- en controlesystemen, voor het actief managen van de strategische, financiële en operationele risico's, en voor het beperken van de impact van mogelijke incidenten. Daarbij worden de volgende instrumenten ingezet: strategisch beleidsplan, jaarplan, formatieplan, jaar- en meerjarenbegroting, treasury plan, liquiditeitsbegroting en voortgangsrapportages.

Hierbij wordt een koppeling gemaakt tussen kwaliteit van onderwijs en financiën om te kijken of wij onze resultaten behalen met de middelen die daarvoor in de begroting zijn opgenomen. Planning en control elementen rondom de financiën zijn de leerlingaantallen, kaders en bekwaamheidseisen voor de in te zetten formatie, het materiële budget, het investeringsbudget en het budget voor groot onderhoud. Vanuit het kwaliteitsbeleid kijken wij naar onze onderwijskwaliteit, waarbij wij verder kijken dan toets resultaten en verwijzingspercentages. Elementen als kwaliteit van de lessen, ontwikkeling van docenten en identiteitsontwikkeling zijn ook van cruciaal belang.

Daarnaast heeft de stichting een controller (externe inhuur) die een belangrijke rol speelt in het opzetten van interne risicobeheersings- en controlesystemen. De controller functioneert onder de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur.

In 2023 is er frequent overleg geweest tussen het Dagelijks Bestuur en een externe financiële expert om de opvolging en de voortgang van de aanbevelingen van de accountant uit de controle van de jaarstukken 2021 door te nemen en de gesprekken met de inspectie bij te wonen al dan niet met de door deze financiële expert opgemaakte stukken. Een en ander heeft onder andere geleid tot een aangepaste meerjarenbegroting en doorrekening voor de voorziening. Ook is er in het kader van de meerjarenbegroting een uitgebreide beoordeling uitgevoerd van de mogelijke ontwikkelingen in de leerlingenaantallen en de impact op het beschikbare kader aan baten en lasten en de doorwerking in de kwaliteits- en financiële strategie. De werking van dit systeem heeft ertoe geleid dat het bestuur tot de conclusie is gekomen dat de school, relatief gezien, meer mensen in dienst heeft in vergelijking tot soortgelijke éénpitters met dezelfde omvang qua leerlingaantallen. Dit blijkt ook uit een benchmark. Het bestuur is voornemens om op basis hiervan de formatie in de komende jaren aan te passen naar een kostenverantwoord aantal docenten en onderwijsondersteunend personeel.

In 2023 zijn, zoals in het jaar 2022, als onderdeel van de cyclus de jaar- en meerjarenbegroting geactualiseerd teneinde de risico's op langere termijn in kaart te brengen. Deze begroting bevat naast een overzicht van de baten en lasten ook een opstelling van de verwachte balansposities. Aan de hand hiervan kan het dagelijks bestuur zien wat de effecten van de geprognosticeerde resultaten zijn op liquiditeit en vermogenspositie op langere termijn. Het financieel in beeld houden van de ontwikkeling van de omvang van de reservepositie is voor stichting als éénpitter een belangrijk onderdeel van het risicobeheersingssysteem. De reservepositie dient immers als dekking voor mogelijke risico's, maar moet ook een voldoende buffer bieden (samen met de voorziening voor groot onderhoud) om de toekomstige investeringen te kunnen waarborgen.

Samenvattend wordt het risicoprofiel van de school bepaald door de beschikbaarheid en de mate van inzet van voldoende gekwalificeerd personeel, de ontwikkelingen in het leerlingenaantal, de druk op de onderwijskwaliteit versterkt door de herstelopgave en het inhalen van opgelopen onderwijsachterstanden.

SIO ziet zich ook in 2023 en de komende 2 jaar gesteld voor een groot aantal uitdagingen. Er moeten verbeterslagen gemaakt worden op het gebied van kwaliteit van het onderwijs, bijvoorbeeld kwaliteitszorg en die begeleiding van leerlingen die achterstanden hebben of juist voorlopen in de ontwikkeling, aantrekken van voldoende gekwalificeerde docenten in tijden van landelijk docententekort (vooral op het vak Nederlands en de beta-vakken). Behalve dat deze uitdagingen veel

tijd en aandacht vragen van betrokkenen, erkennen wij als school ook het risico dat hiervoor extra tijd vrijgemaakt en middelen vrijgemaakt (moeten) worden om tot structurele verbetering te komen, bijvoorbeeld door de inhuur van externe deskundigheid.

Wij verwachten dat wij in het schooljaar 2024-2025 fors zullen moeten inzetten op het inhalen van deze achterstanden in het onderwijs. Verder moet worden bekeken wat dit als extra inzet van de docenten vraagt en vertaald moeten worden naar ontwikkelvoorstellen, o.a. aanvullende trainingen en bijlessen. In het jaar 2023 zijn al stappen gezet om de achterstanden te proberen in te halen d.m.v. extra steun - en bijlessen en examentrainingen.

Onafhankelijkheid en zittingstermijn

De leden van het Algemeen Bestuur hebben op geen enkele wijze een (juridische) binding met de Stichting SIO, anders dan hun lidmaatschap van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur en zijn leden zijn onafhankelijk in hun functioneren. De zittingstermijn van de leden is vier jaar, met eenmaal de mogelijkheid tot herbenoeming. Dit is vastgelegd in de statuten van de stichting.

Evaluatie bestuur en zelfevaluatie

Het Algemeen Bestuur evalueert jaarlijks zijn eigen functioneren en het functioneren van het bestuur. In deze evaluatie is het oordeel van het Algemeen Bestuur over de samenwerking met het dagelijks bestuur betrokken.

Het algemeen bestuur heeft gesprekken gevoerd met de bestuurder vanuit haar werkgeversrol over de doelen die de bestuurder zich stelt in het kader van de organisatie en het kritische hersteltraject in het kader van het inspectierapport 2023 waarin de school een zeer zwak beoordeling ontving, en hoe hij de afgesproken resultaten en doelen daarin zal bereiken. Uiteraard wordt ook teruggeblikt op de agenda van het afgelopen jaar.

De constatering was dat de weg naar boven duidelijk is gevonden, maar dat het op een aantal onderdelen ruimte is voor verbetering. Om deze verbeteringen duurzaam te realiseren vraagt dat, in een complexe organisatie met een stevige verbeteropgave, van de bestuurder en schoolleiding om professioneel handelen, duidelijke communicatie naar de interne en externe stakeholders en goed leiderschap met een open houding. Daar liggen nog onbenutte kansen en zal dit in de komende periode de focus krijgen. Een duidelijk en effectieve aansturing door dagelijks bestuur van het management en de sturing op de doorontwikkeling van het onderwijs kent nog veel ruimte voor verbetering. Doel is te voorkomen dat onderdelen die om directe aandacht vragen en kansen blijven liggen. Het bestuurlijk proces in zijn geheel, verbeterpunten en oorzaken zijn geëvalueerd en is gereflecteerd op het functioneren.

Het intern toezicht heeft onafhankelijk informatie ingewonnen en interventie gebruikt om tot een verbeterde situatie te komen zodat het bestuur beter in staat is de kwaliteit van het onderwijs te borgen, de waan van de dag het hoofd te bieden en de brug te slaan naar de kritische verbeteropgaven zonder de visie uit het oog te verliezen. De verwachte verbetering zal vooral terug te zien zijn in verbeterde sturing op resultaten, betere stuurinformatie in rapportages toegespitst op risico's, en een scherper toezichtkader dat helpend en leidend zal zijn in het kritisch bevragen van het bestuur op bijvoorbeeld het integraal verbeterplan, de verbetering van het onderwijs en borging van de (financiële) continuïteit. Deze eigen professionalisering helpt het intern toezicht bij de uitvoering van haar taken, houdt de verhoudingen met het bestuur en directie helder en zorgt voor een gezonde dynamiek met oog op behalen van betere performance.

In 2023 heeft ook een zelfevaluatie van het Algemeen Bestuur plaatsgevonden. Tijdens de zelfevaluatie is teruggekeken naar het eigen functioneren en het samenspel binnen het Algemeen Bestuur in relatie tot het dagelijks bestuur. De kwaliteit van de relaties onderling wordt als open en constructief en kritisch beschouwd. Als voornaamste actiepunten is de aansturing op de afgesproken herstelopgaven en onderwijs uit het verbeterplan in het kader van het herstelonderzoek van de inspectie benoemd en de zorgen over de planning voor realisatie. In dit kader is na deze zelfevaluatie nog opdracht gegeven voor een externe audit op ons verbeterproces en de onderwijsorganisatie. De resultaten en inzichten daaruit zorgden voor input voor bijsturing en nieuwe handelingsperspectieven.

Met de resultaten van de evaluatie is ook tot de scholingsbehoefte voor het bestuur gekomen. De scholingsbehoefte voor het aankomend jaar, ter bevordering van de deskundigheid en competenties, is vastgelegd in een bestuurlijk scholingsplan voor de leden van het bestuur.

Diversiteit

Diversiteit heeft de constante aandacht van het bestuur. Daarbij dient het bestuur uiteraard wel de bepalingen van de statuten te volgen en de levensbeschouwelijke grondslag van de stichting en de school.

Ontwikkelingen in 2024

Tenslotte schetsen wij hier kort welke ontwikkelingen zich in het intern toezicht hebben voorgedaan na 31 december 2023. Allereerst willen wij hierbij wederom aangeven dat SIO zich conformeert aan de Code Goed Onderwijsbestuur VO van de VO-Raad.

Ten behoeve van de horizontale verantwoording is het algemeen bestuur reeds in 2020 gestart met een opzet voor de jaarlijkse zelfevaluatie waarin wordt geëvalueerd of de toezichtfunctie goed wordt uitgeoefend. Er wordt dan ook getoetst of reglementen en codes in de praktijk worden nageleefd. Het algemeen bestuur heeft in het voorjaar van 2021 een scholing gevolgd in het toepassen van het nieuwe toezichtkader.

Afwijkingen code goed bestuur

Het proces rondom de jaarlijkse accountantscontrole.

Het proces verliep volgens planning en geen afwijking geconstateerd op de code goed bestuur (Regeling jaarverslaggeving onderwijs). Het jaarverslag is conform de Regeling jaarverslaggeving onderwijs tijdig opgeleverd.

Uitrol integraal verbeterplan

Het doorpakken op de herstelopgaven eind 2023 en begin 2024 heeft erin geresulteerd dat de school uit het predicaat zeer zwak is, echter met een kanttekening dat nog substantiële en structurele verbetering in de kwaliteit van het onderwijs achterblijft. Uit het onderzoek komen naar verwachting nog wel enkele herstelopgaven ook voor het komend schooljaar. De inspectie heeft progressie gezien maar niet voldoende.

Deskundigheidsbevordering

Het bestuur heeft in het kader van haar eigen deskundigheidsbevordering voortgezet en dit jaar vooral haar deskundigheid op leiderschap in onderwijs vergroot, tevens vanuit de eigen (onderwijs)praktijk uitgebreid reflectie is geweest hoe governance en aansturing op (onderwijs)doelen duurzaam verder ontwikkeld kan worden. Ook is er nadruk gelegd op de taken van de Dagelijks Bestuurder. Eveneens staat gedurende het schooljaar 2023-2024 aanvullende scholing in onderwijskundig leiderschap en

evidence informed verbeteren van onderwijs en leskwaliteit gepland. Het bestuur zet in op verbreding van haar deskundigheid en diversiteit en neemt de ontwikkelbehoefte mee in haar scholingsplan.

Dankwoord

Het Algemeen Bestuur spreekt grote waardering uit naar alle leerlingen voor hun ijverigheid en standvastigheid en de wijze waarop is omgegaan met de uitzonderlijke omstandigheden in 2023.

Datum: 27 juni 2024

Naam: M. Laamimach

B. Zakir

Functie: Voorzitter Algemeen Bestuur SIO

Secr./Penningmeester Algemeen Bestuur SIO

4.16 Financieel beleid

Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31-12-2023 in vergelijking met 31-12-2022. Na de balans volgt een

Activa	31-12-2023	31-12-2022	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Immateriële vaste activa	€ -	€ -	Eigen vermogen	€ -1.246.541	€ -782.043
Materiële vaste activa	€ 283.586	€ 429.680	Voorzieningen	€ 89.346	€ 21.571
Financiële vaste activa	€ -	€ -	Langlopende schulden	€ 921.066	€ 1.096.258
Vorraden	€ -	€ -	Kortlopende schulden	€ 972.173	€ 918.537
Vorderingen	€ 285.115	€ 394.015			
Kortlopende effecten	€ -	€ -			
Liquide middelen	€ 167.342	€ 430.628			
Totaal activa	€ 736.044	€ 1.254.323		€ 736.044	€ 1.254.323

Toelichting op de fluctuatie activa zijde van de balans:

Materiële vaste activa -146.094

In het verslagjaar heeft de stichting investeringen in materiële vaste activa gedaan voor een bedrag van € 54.372. De afschrijvingen bedroegen in 2023 € -200.465. In verband met de verhuizing per 1-8-2024 is op het gebouw vanaf 1-1-2023 voor 12/19e afgeschreven.

Vorderingen -139.163

De vorderingen zijn afgenomen en dat heeft meerdere oorzaken. Ten eerste is de vordering op het ministerie van OCW gedaald met € 198.866.

In februari 2023 is de gehele vordering van € 198.866 ontvangen en zijn alle financiële maatregelen opgeheven. Tot slot is de vordering op de gemeente Amsterdam gestegen met circa € 13.000, met name door een voor 2023 beschikte subsidie huisvesting. Deze is begin 2024 ontvangen. Ook is de post vooruitbetaalde kosten met plm. € 55.000 gestegen t.o.v. 2022.

Liquide middelen -263.286

De liquide middelen zijn afgenomen met € 293.286, ten opzichte van 2022.

In het kasstroomoverzicht opgenomen in de jaarrekening is het verloop van de liquide middelen in 2023 weergegeven.

Toelichting op de fluctuatie passiva zijde van de balans:

Eigen vermogen -464.498

Het negatieve resultaat over 2023 is onttrokken aan het eigen vermogen.

Voorzieningen 67.775

De voorziening is afgenomen (€ 175) door een onttrekking aan de voorziening jubileum. Daarnaast is een voorziening voor langdurig zieken opgenomen van € 67.950.

Langlopende schulden 175.192

In oktober 2022 is gestart met de aflossing in maandelijkse termijnen.

De aflossingsverplichting 2024 van deze schuld is gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

Deze langlopende schuld is afgenomen met circa € 265.000.

In 2022 is er met de Gemeente Amsterdam een betalingsregeling getroffen om de kosten voor gebruik van de gemeentelijke sportvelden in termijnen te kunnen betalen. Het langlopende deel van deze regeling bedraagt circa € 29.000. Daarnaast is er een betalingsregeling met OCW afgesproken met een langlopend deel van € 37.000.

In 2023 is er ook een andere betalingsregeling met DUO afgesloten voor de verrekening van de aanvullende bekostiging voor ruim 178.000 euro. Hiervan is 18k in 2023 afgelost.

Kortlopende schulden -53.636

De nog te betalen kosten zijn gestegen met ca. € 50.000.

Daarnaast zijn de crediteuren met plm. € 88.000 gedaald. Op balansdatum is nog een te besteden bedrag van € 25.000 over van de subsidie basisvaardigheden dat meegaat naar 2024.

De vooruitontvangen subsidies OCW zijn met € 50.000 gestegen.

4.17 Analyse resultaat

De begroting van 2023 laat een resultaat zien van € 10.540 negatief. Uiteindelijk is over boekjaar 2023 een resultaat gerealiseerd van € -464.498: een verschil van € -453.959 met de begroting.

Analyse realisatie 2023 versus realisatie 2022 en realisatie 2023 versus begroting 2023

Onderstaand is de staat van baten en lasten van het kalenderjaar 2023 opgenomen.

De gerealiseerde staat van baten en lasten zijn vergeleken met de begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2023 en de gerealiseerde baten en lasten van het kalenderjaar 2022.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Vershil	Realisatie 2022	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	5.603.066	3.897.829	1.705.237	5.659.515	-56.449
Overige overheidsbijdragen	282.794	894.520	-611.726	203.471	79.323
Overige baten	9.382	7.469	1.913	-1.214	10.596
Totaal baten	5.895.242	4.799.818	1.095.424	5.861.772	33.470
Lasten					
Personele lasten	4.566.585	3.414.803	1.151.782	4.562.988	-3.597
Afschrijvingen	200.465	279.504	-79.039	107.318	-93.147
Huisvestingslasten	546.223	325.104	221.119	407.439	-138.784
Overige lasten	1.016.475	790.948	225.527	1.010.920	-5.555
Totaal lasten	6.329.749	4.810.359	1.519.390	6.088.665	-241.084
Saldo baten en lasten	-434.507	-10.540	-423.966	-226.893	-207.614
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	-	-	-	-	-
Financiële lasten	29.991	-	-29.991	6.692	-23.299
Totaal financiële baten en lasten	-29.991	-	-29.991	-6.692	-23.299
Totaal resultaat	-464.498	-10.540	-453.959	-233.588	-230.911

Toelichting fluctuatie realisatie 2023 versus realisatie 2022

Het resultaat is ten opzichte van 2022 gedaald met € 230.911. De belangrijkste oorzaken van deze daling worden hieronder toegelicht.

Rijksbijdragen OCW -56.449

De overige subsidies OCW zijn met € 86.000 gedaald. Oorzaak hiervan is dat de subsidie startegisch beleidsplan in 2023 200.000 euro lager is. Daarnaast is er een vrijval van de subsidie basisvaardigheden ad 114.000 euro. De reguliere rijksbijdragen zijn met € 145.000 gestegen. De stijging heeft te maken met een toename van het aantal leerlingen (37) op de teldatum. De gelden vanuit het samenwerkingsverband zijn met € 45.000 gedaald. Tevens heeft DUO in 2023 besloten om een verrekening van de aanvullende bekostiging ad 178.000 euro in te stellen.

Overheidsbijdragen en subs. overige overheden 79.323

In 2023 is er een subsidie vanuit de Gemeente Amsterdam ontvangen van circa € 220.000 voor de huur van de bepaalde huisvestinglocaties. Dit was € 153.000 in 2022. Daarnaast heeft de gemeente Amsterdam de afrekening van de huisvestingssubsidie 2023 ad 62.838 euro beschikt. In de baten 2023 is de OZB 2020-2023 ad € 30.263 opgenomen. Deze dient nog bij de gemeente Amsterdam gedeclareerd te worden.

Overige baten 10.596

Geen bijzonderheden.

Personele lasten -3.597

De daling van de personeelslasten is toe te schrijven aan een afname van de salarislasten met 460.000 euro. De verklaring hiervan is dat het aantal fte met 10 is afgenomen. Daarentegen zijn de overige personeelslasten met 370.000 euro gestegen. De stijging van de inhuur personeel is hiervan de reden.

Afschrijvingen -93.147

Door de afschrijvingslasten van het gebouw in 2023 zijn de afschrijvingslasten gestegen met € 93.000.

Huisvestingslasten -138.784

De huur van de huisvesting is gestegen ten opzichte van 2022 met circa € 70.000. Ook de gemeentelijke belastingen zijn gestegen. Er zijn in 2023 aanslagen over 2020 t/m 2023 betaald voor € 28.000. Verder zijn de kosten voor dagelijks onderhoud circa € 11.000 hoger. Vooral een nota voor verwijderen onkruid schoolplein ad 9.000 euro is hiervan de reden.

Overige lasten -5.555

De stijging van de administratie- en beheerlasten met € 57.000 heeft voornamelijk te maken met het feit dat we in 2023 zijn overgestapt naar een ander administratiekantoor (OOG/OHM). Tevens is er een financial controller betrokken in de organisatie vanuit OOG/OHM.

De daling bij de overige kosten heeft te maken met een betere oeking op de juiste grootboekrekeningnummers. Daar waar alle externe (personele) inhuur in 2022 werd geboekt op de overige kosten werd dat in 2023 geboekt op overige personele kosten.

Financiële lasten -23.299

In 2023 zijn de rentelasten hoger dan in 2022. Oorzaak hiervan is de de rente op de lening bij de belastingdienst.

Toelichting afwijkingen realisatie 2023 versus begroting 2023

Het gerealiseerde resultaat 2023 wijkt met € -222.431 af van het begrootte resultaat 2023.

De belangrijkste oorzaken van deze afwijking worden hieronder toegelicht.

Rijksbijdragen OCW 1.705.237

De rijksbijdragen zijn te laag begroot. Daarnaast zijn de overige subsidies OCW en de gelden vanuit het Samenwerkingsverband ook niet begroot. Er is in 2023 178.689 euro door DUO vastgesteld als verrekening van de aanvullende bekostiging.

Overheidsbijdragen en subs. overige overheden -611.726

Een deel van de begrote overheidsbijdragen behoren toe aan de rijksbijdragen. Verder zit in de realisatie 2023 de huursubsidie, welke niet begroot is.

Overige baten 1.913

In 2023 is er per saldo 10.000 euro terugbetaald aan te veel ontvangen gelden van het jongerenwerk.

Personele lasten 1.151.782

De begroting is uitgegaan van een constant personeelsbestand en de realisatie wijkt alleen door loonstijgingen hier vanaf. Het grootste verschil zit in de kosten voor inhuur diensten derden. Deze zijn begroot op basis van 2022.

Afschrijvingen -79.039

Ten tijde van het opstellen van de begroting waren er nog geen volledige prognoses af te geven over de afschrijvingslasten over 2023. In de afschrijvingslasten over 2023 is de afschrijving van het gebouw dat per 1 augustus 2024 wordt verlaten in meegenomen (€ 101.000).

Huisvestingslasten 221.119

Er is in de begroting onvoldoende rekening gehouden met de stijging van de kosten voor dagelijks onderhoud en huur.

Overige lasten 225.527

De verwachte en in de begroting opgenomen daling van de overige lasten a.g.v. de leerlingdaling is groter dan de daadwerkelijke daling van deze kosten.

Financiële lasten -29.991

Dit betreft de rentelasten van de lening OCW. Deze was niet in de begroting opgenomen.

4.18 Investerings en financieringsbeleid

Het beleid van SIO is dat investeringen uit eigen middelen worden voldaan zolang de liquiditeitspositie dit toelaat. Als er een te groot beslag op de liquiditeit moet worden gedaan zullen nieuwe investeringen meer gespreid uitgevoerd worden. Er hebben geen investeringen in de huisvesting plaatsgevonden die worden vergoed door de gemeente, buiten de ontvangen subsidie voor de uitbreiding van de eerste inrichtingskosten OLP/meubilair verband houdend met de ingebruikname van een bijgebouw aan de Naritaweg 30.

4.19 Treasuryverslag

Het treasurybeleid van de stichting is risicomijdend en defensief. Daarbij worden de richtlijnen uit de OCW-Regeling "Beleggen, Lenen en Derivaten OCW 2016", die het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft opgesteld (6 juni 2016 met kenmerk WJZ/800938) nageleefd.

De stichting heeft een treasurystatuut waarin kaders zijn vastgelegd: uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. De stichting belegt niet in derivaten en heeft geen leningen opgenomen noch uitgezet uit welke hoofde dan ook en heeft hierdoor geen koersrisico's en kredietrisico's. De treasury functie is beperkt en richt zich voornamelijk op geldstroombeheer en administratieve organisatie omtrent de activiteiten die nodig zijn voor een efficiënt betalingsverkeer.

4.20 De vermogenspositie per 31 december 2023 - bestuurlijke duiding

De Inspectie van het onderwijs heeft een nieuwe signaleringswaarde ontwikkeld voor bovenmatige reserves bij onderwijsinstellingen. Het is het verhoudingsgetal tussen het feitelijke publiek vermogen van de stichting en het normatief publiek eigen vermogen berekend volgens een door de overheid bepaalde formule. Een getal boven de 1 duidt op mogelijk bovenmatig eigen vermogen. Het normatief eigen vermogen is het vermogen dat redelijkerwijs nodig is om bezittingen te financieren en risico's op te vangen.

De inspectie gebruikt deze signaleringswaarde in het toezicht op de doelmatigheid. Als een bestuur een goede onderbouwing voor hogere publieke reserve(s) heeft, kijkt de inspectie of en hoe het geld uiteindelijk wordt besteed.

In het geval van SIO is er geen sprake van bovenmatig publiek eigen vermogen. We zijn een relatief jong schoolbestuur en er is nog geen kans geweest om vermogen op te bouwen. Sterker nog, eind 2023 is het eigen vermogen van SIO negatief gebleven (-€ 1.230.002). Om de liquiditeit niet verder te laten dalen en voor de stichting wat financiële ruimte te creëren zijn er betalingsregelingen getroffen met de belastingdienst, de Gemeente Amsterdam en met het ABP. De uitgestelde betalingen loonbelasting en pensioenpremies in verband met de Corona-pandemie rijksregelingen worden hierdoor uitgesmeerd over meerdere jaren. Het is een creatieve en helpende oplossing op de korte termijn, maar legt wel een druk op de liquiditeitspositie op langere termijn, want uitstel van betaling zorgt niet voor afstel daarvan. De reguliere uitgaven blijven daarnaast gewoon doorlopen. Dit heeft onze aandacht (zie paragraaf Continuïteit, Risicomanagement).

4.21 Financiële kengetallen

In onderstaande tabel zijn meerdere kengetallen opgenomen. Als er een signaleringswaarde is vastgesteld door de onderwijsinspectie dan staat deze vermeld. Indien bepaalde kengetallen erg afwijken ten opzichte van de signaleringswaarde, kan dit aanleiding zijn tot verder onderzoek naar een financieel risico door de onderwijsinspectie. Een signaleringswaarde is echter geen norm voor de onderwijsinspectie.

Kengetal	2023	2022	Signaleringswaarde onderwijsinspectie
Huisvestingsratio	0,12	0,09	geen
Liquiditeit (current ratio)	0,24	0,41	geen
Liquiditeit (quick ratio)	0,47	0,90	kleiner dan 1,50
Liquiditeit (omvang)	€ 167.342	€ -	> € 100.000
Rentabiliteit	-0,37	0,30	afhankelijk van fin. positie
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	-1,55	-0,25	kleiner dan 0,30
Solvabiliteit (excl. Voorzieningen)	-1,59	-0,25	geen
Weerstandsvermogen	-0,18	-0,13	kleiner dan 0,05
Kapitalisatiefactor	0,19	0,27	geen
Ratio normatief publiek eigen vermogen	-1,48	-1,06	groter dan 1,00

Kengetal Normatief Eigen vermogen	2023	2022
Aanschafwaarde gebouwen	223.551	223.551
Bouwkostenindex	1,27	1,27
Meeneemwaarde gebouwen	59.473	161.428
Boekwaarde resterende MVA	283.586	429.680
Rekenfactor omvangafhankelijke buffer bij		
Baten vanaf 12 mln.	0,05	0,05
Baten < 12 mln. > 3 mln.	0,02	0,03
Baten kleiner dan 3 mln.	-	-
Vaste risicobuffer < 3 mln.	300.000	300.000
Rekenfactor van toepassing bepaler	2,00	2,00
Rekenfactor van toepassing	0,02	0,03
Totaal baten	5.867.809	5.861.772
Totaal baten na toepassing rekenfactor	117.235	154.217
Vaste risicobuffer na toepassing rekenfactor	0,00	0,00
Normatief publiek eigen vermogen	527.442	515.134
Publiek eigen vermogen	-1.076.424	-782.043
Kengetal normatief publiek eigen vermogen	-1,48	-1,06

4.22 Continuïteitsparagraaf in de jaarrekening

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor de stichting. Hiermee willen we een beeld geven over de continuïteit van de stichting door eerst een beeld te geven over de continuïteit van de instelling en vervolgens een beeld te geven over de continuïteit van de leerlingaantallen.

Er is geen sprake van majeure investeringen of van doorcentralisatie van de huisvesting. Zowel de eerste als de tweede uitbreiding (respectievelijk) is (en zal zo nodig verder) geheel gefinancierd (worden) door de gemeente. Er zijn geen overige voorgenomen investeringen en projecten. Tevens is er momenteel geen sprake van ontwikkelingen rondom contractactiviteiten en derde geldstroomactiviteiten.

Continuïteit van de instelling

In de jaarrekening van 2022 stond onder het kopje “*Continuïteit van de instelling*” opgenomen dat in 2021 laatstelijk werd vermeld dat in verband met de aanwijzing van de minister inmiddels kon worden vastgesteld dat het hoger beroep van de minister bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State definitief van de baan was omdat de minister op 9 november 2021 aan SIO heeft medegedeeld dat hij op 12 oktober 2021 zijn hoger beroep heeft ingetrokken. De brief van 9 november 2021 van de minister betrof overigens een besluit van intrekking van het besluit tot inhouding van de bekostiging (dit betrof het besluit van 15 oktober 2019 met kenmerk 16834061). Dit betekende dus dat de uitspraak van 20 januari 2020 van de Rechtbank Amsterdam vanaf dat moment in kracht van gewijsde was getreden ofwel onherroepelijk was geworden en dat hierdoor dus ook thans vaststond dat de aanwijzing van de minister onrechtmatig is geweest, met uiteraard alle negatieve gevolgen van dien voor de school. Te denken valt hierbij vooral aan de materiële en immateriële schade (imagoschade) en als gevolg daarvan de teruglopende leerlingaantallen.

De Raad van State heeft op 19 oktober 2022 uitspraak gedaan in deze hoger beroepszaak en is de minister in het ongelijk gesteld. SIO heeft daarna, in 2023, een aantal gesprekken gevoerd met het ministerie van OCW om tot een oplossing te komen voor de geleden schade. Deze gesprekken hebben helaas niet het beoogde resultaat opgeleverd waarna SIO zich gedwongen heeft gevoeld om de geleden schade neer te leggen bij de rechter. Om deze reden is dan ook inmiddels een schadevergoedingszaak aanhangig gemaakt tegen De Staat bij de Rechtbank Den Haag waarvan zitting zal plaatsvinden op 9 juli 2024.

Continuïteit van de leerlingaantallen

Als gezegd heeft De Raad van State op 19 oktober 2022 uitspraak gedaan in deze hoger beroepszaak en is de minister in het ongelijk gesteld. Het feit dat SIO gelijk geeft gekregen neemt natuurlijk niet weg dat deze inmiddels definitief vastgestelde onrechtmatigheid van de minister zonder consequenties kan blijven omdat deze wel degelijk heeft geleid tot een drastische terugloop van de leerlingaantallen. Daar waar namelijk uit de aanvankelijke leerling prognose (opgesteld door Pronexus in 2017) bleek dat in het schooljaar 2022-2023 de school kon rekenen op een leerlingaantal van 1.579 leerlingen is het aantal reeds gebleven bij 442. Een verschil dus van 1.137 leerlingen. Zie hiervoor onderstaande tabel uit het rapport van Pronexus.

1.2 Samenvatting

In de onderstaande tabel staat een overzicht van het mogelijk leerlingenaantal per onderwijssoort voor islamitisch voortgezet onderwijs in de gemeente Amsterdam.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2027	2028
VWO	595	596	596	612	628	641	642	638	661
HAVO	419	419	420	431	442	452	452	450	466
VMBO TL/GL	278	278	279	286	294	300	300	298	309
VMBO EC	84	84	84	86	89	91	91	90	93
VMBO ZW	72	72	72	74	76	77	77	77	80
VMBO TE	48	48	48	50	51	52	52	52	54
TOTAAL	1496	1498	1500	1540	1579	1613	1614	1605	1663

Als er leerlingen naar een school voor islamitisch voortgezet onderwijs gaan uit de gemeente Amsterdam dan moeten deze leerlingenaantallen van de prognose worden afgehaald.

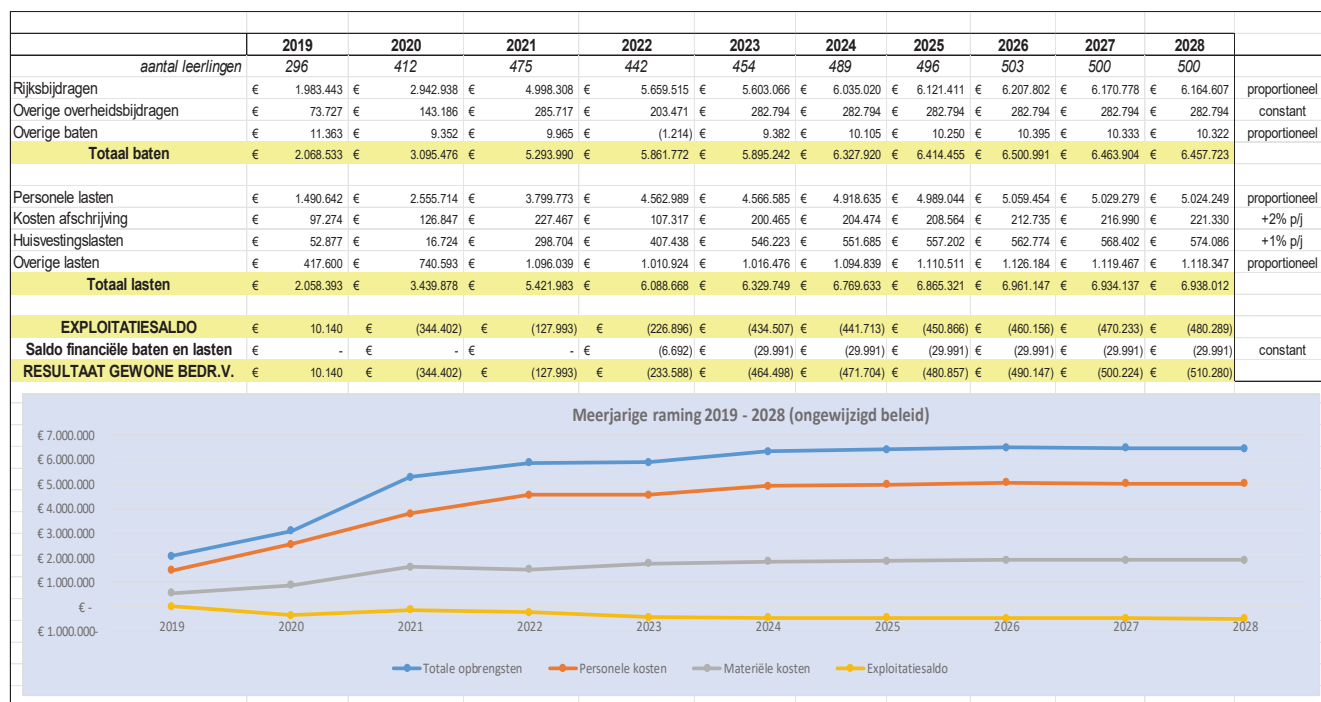
Deze onrechtmatige aanwijzing heeft er dus onder andere voor gezorgd dat het Cornelius Haga Lyceum in de afgelopen jaren noodgedwongen op te grote voet heeft geleefd. Jaarlijks blijkt het beeld dat is geschetst in de exploitatiebegroting in negatief opzicht sterk af te wijken van de realisatie. Het nadrukkelijkst komt dit aan de kostenkant naar voren binnen de personele lasten en de overige instellingslasten. Het bestuur heeft zich in de voorgaande schooljaren derhalve genoodzaakt gezien om hierdoor de personele lasten terug te dringen door o.a. het beleid omtrent de klassengrootte te wijzigen. Zou zij dat niet hebben gedaan dan zou, door de grote tekorten binnen de schoolexploitatie, de liquiditeit onder druk komen te staan.

Continuïteit in meerjarig perspectief

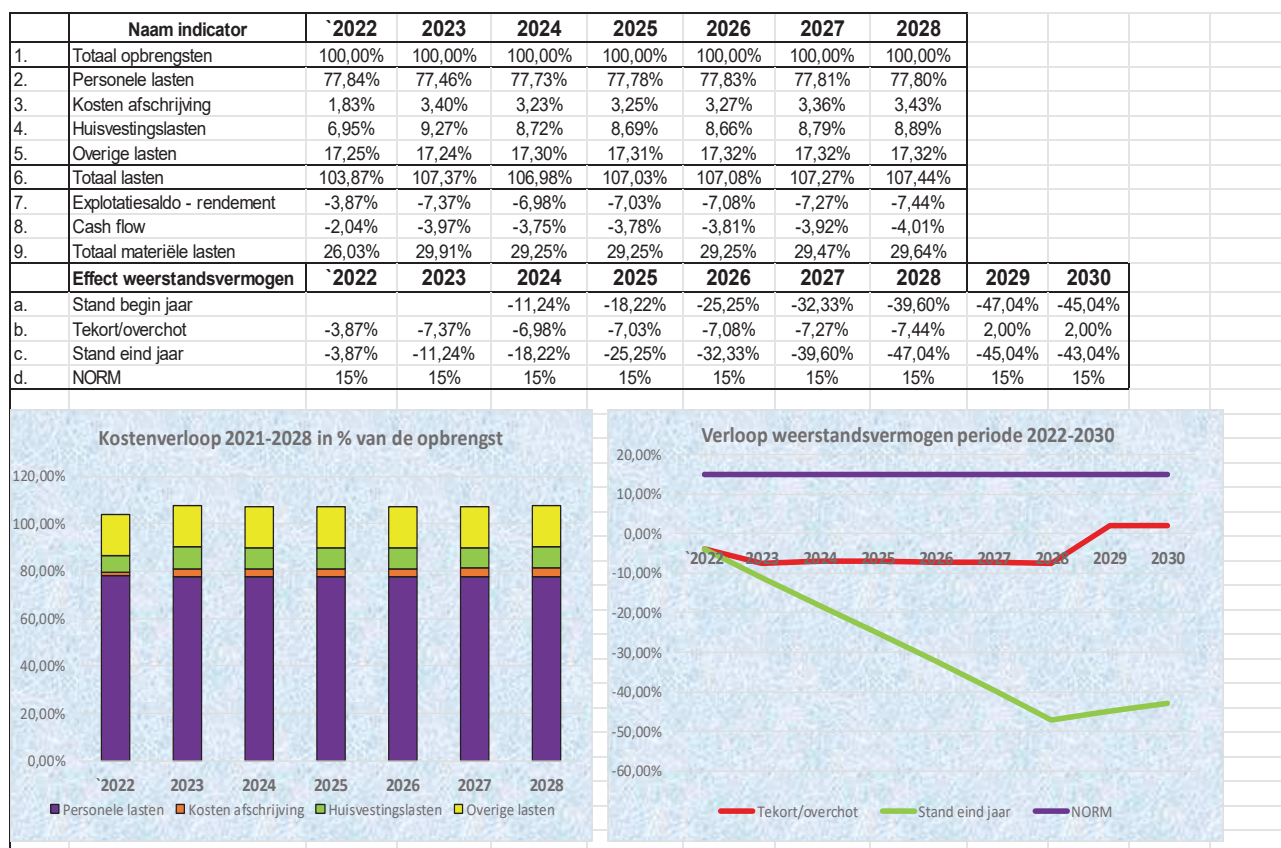
Om een beeld te geven van de continuïteit in een meerjarig perspectief is de inmiddels herkenbare systematiek gehanteerd. Voor het bepalen van de kaders voor de begroting hanteert de school een methode waarin vanaf het lopende jaar een raming plaatsvindt tot (in dit geval) het jaar 2028. De enige aanpassing bestaat uit het verwerken van de schoolexploitatiecijfers zoals deze in de jaarrekening over 2023 zijn vastgesteld. De gehanteerde raming van het aantal leerlingen stemt eveneens overeen met die uit de kadernota.

De onderstaande tabel toont het beeld wanneer op basis van de ingeschatte leerlingenaantallen met eenvoudige rekenaannames doorrekening plaatsvindt tot en met 2028, bij ongewijzigd beleid. De tweede tabel verschaft hetzelfde beeld wanneer de kosten zijn uitgedrukt in procenten van de totale opbrengsten. Doordat de schoolexploitatie tot en met 2023 nog steeds een tekort vertoont, zal bij ongewijzigd beleid de doorrekening een tekort vertonen. Het formatieve ingrijpen heeft in het schooljaar 2023/2024 blijkbaar nog onvoldoende effect gegenereerd. De variant 'bij gewijzigd beleid' zal ingrepen moeten vertonen, die zich over meer jaren uitstrekken.

TABEL 1 Bij ongewijzigd_beleid

TABEL 2 Bij ongewijzigd_beleid

Meerjarige raming CHL – bij ongewijzigd beleid

Structurele ingrepen zijn dus nog steeds en zo mogelijk nog drastischer noodzakelijk. Voor dit doel is een variant uitgewerkt, waarbij ten opzichte van de variant 'bij ongewijzigd beleid' sprake is van:

- personele kosten, waarbinnen in de periode 2024-2028 jaarlijks wordt bezuinigd met 4%, waarbij voor 2024 het effect voor de helft is meegenomen en dus op 2% is verondersteld;
- overige (instelling)lasten die in de jaren 2024 en 2025 taakstellend en structureel dalen met respectievelijk 5% en 10%.

Het effect is weergegeven in de variant 'bij gewijzigd beleid'.

TABEL 1 Bij gewijzigd beleid

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
aantal leerlingen	296	412	475	442	454	489	496	503	500	500
Rijksbijdragen	€ 1.983.443	€ 2.942.938	€ 4.998.308	€ 5.659.515	€ 5.603.066	€ 6.035.020	€ 6.121.411	€ 6.207.802	€ 6.170.778	€ 6.164.607
Overige overheidsbijdragen	€ 73.727	€ 143.186	€ 285.717	€ 203.471	€ 282.794	€ 282.794	€ 282.794	€ 282.794	€ 282.794	€ 282.794
Overige baten	€ 11.363	€ 9.352	€ 9.965	€ (1.214)	€ 9.382	€ 10.105	€ 10.250	€ 10.395	€ 10.333	€ 10.322
Totaal baten	€ 2.068.533	€ 3.095.476	€ 5.293.990	€ 5.861.772	€ 5.895.242	€ 6.327.920	€ 6.414.455	€ 6.500.991	€ 6.483.904	€ 6.457.723
Personele lasten	€ 1.490.642	€ 2.555.714	€ 3.799.773	€ 4.562.989	€ 4.566.585	€ 4.918.635	€ 4.889.264	€ 4.759.935	€ 4.542.284	€ 4.356.232
Kosten afschrijving	€ 97.274	€ 126.847	€ 227.467	€ 107.317	€ 200.465	€ 204.474	€ 208.564	€ 212.735	€ 216.990	€ 221.330
Huisvestingslasten	€ 52.877	€ 16.724	€ 298.704	€ 407.438	€ 546.223	€ 551.685	€ 557.202	€ 562.774	€ 568.402	€ 574.086
Overige lasten	€ 417.600	€ 740.593	€ 1.096.039	€ 1.010.924	€ 1.016.476	€ 1.094.839	€ 1.054.986	€ 962.887	€ 957.144	€ 956.187
Totaal lasten	€ 2.068.393	€ 3.439.878	€ 5.421.983	€ 6.088.668	€ 6.329.749	€ 6.769.633	€ 6.710.015	€ 6.498.331	€ 6.284.819	€ 6.107.834
EXPLOITATIESALDO	€ 10.140	€ (344.402)	€ (127.993)	€ (226.896)	€ (434.507)	€ (441.713)	€ (295.560)	€ 2.660	€ 179.085	€ 349.889
Saldo financiële baten en lasten	€ -	€ -	€ -	€ (6.692)	€ (29.991)	€ (29.991)	€ (29.991)	€ (29.991)	€ (29.991)	€ (29.991)
RESULTAAT GEWONE BEDR.V.	€ 10.140	€ (344.402)	€ (127.993)	€ (233.588)	€ (464.498)	€ (471.704)	€ (325.551)	€ (27.331)	€ 149.094	€ 319.898

TABEL 2 Bij gewijzigd beleid

	Naam indicator	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028		
1.	Totaal opbrengsten	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%		
2.	Personele lasten	77,84%	77,46%	77,73%	76,22%	73,22%	70,27%	67,46%		
3.	Kosten afschrijving	1,83%	3,40%	3,23%	3,25%	3,27%	3,36%	3,43%		
4.	Huisvestingslasten	6,95%	9,27%	8,72%	8,69%	8,66%	8,79%	8,89%		
5.	Overige lasten	17,25%	17,24%	17,30%	16,45%	14,81%	14,81%	14,81%		
6.	Totaal lasten	103,87%	107,37%	106,98%	104,61%	99,96%	97,23%	94,58%		
7.	Exploitatiesaldo - rendement	-3,87%	-7,37%	-6,98%	-4,61%	0,04%	2,77%	5,42%		
8.	Cash flow	-2,04%	-3,97%	-3,75%	-1,36%	3,31%	6,13%	8,85%		
9.	Totaal materiële lasten	26,03%	29,91%	29,25%	28,39%	26,74%	26,96%	27,12%		
	Effect weerstandsvermogen	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
a.	Stand begin jaar			-11,24%	-18,22%	-22,83%	-22,79%	-20,02%	-14,60%	-12,60%
b.	Tekort/overchot	-3,87%	-7,37%	-6,98%	-4,61%	0,04%	2,77%	5,42%	2,00%	2,00%
c.	Stand eind jaar	-3,87%	-11,24%	-18,22%	-22,83%	-22,79%	-20,02%	-14,60%	-12,60%	-10,60%
d.	NORM	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%

Bij de vaststelling en effectuering van de variant 'bij gewijzigd beleid' ontstaat een aanzienlijke groei van de cash-flow en zal vanaf 2026 sprake kunnen zijn van een positief exploitatieresultaat.

Op het gebied van de personele lasten vraagt de structurele financiële beleidswijziging grote offers en discipline. Gemeld kan worden dat de bedoelde ingrepen in de voorbereiding op het schooljaar 2024-2025 deels zijn gerealiseerd. Op het gebied van de overige lasten is de verdere effectuering van de binnen de administratieve organisatie gerealiseerde professionalisering van belang om de bedoelde kostenbeheersing te toetsen. Hiertoe zijn in het schooljaar 2023/2024 inmiddels belangrijke stappen gezet.

Prognose van de fte-inzet en de afsluitende balans in de diverse jaren van de meerjarige raming

In het licht van de formatieve plannen over de schooljaren 2022/2023 en 2023/2024 is in de onderstaande tabel een beeld verschaft van de fte-inzet voor de komende schooljaren.

Inschatting inzet aantal fte's	OP	OOP	Directie	aantal leerlingen	totaal
schooljaar 2022/2023	30,2	9,5	2,6	454	42,3
schooljaar 2023/2024	28,3	9,5	1,5	489	39,3
schooljaar 2024/2025	27,0	8,5	1,5	496	37,0
schooljaar 2025/2026	26,5	7,0	1,5	503	35,0
schooljaar 2026/2027	26,0	6,5	1,5	500	34,0
schooljaar 2027/2028	26,0	6,0	1,5	500	33,5

The chart 'Inzet aantal fte's' displays the following data points for each year:

Schooljaar	OP	OOP	Directie	Totaal
2022/2023	30,2	9,5	2,6	42,3
2023/2024	28,3	9,5	1,5	39,3
2024/2025	27,0	8,5	1,5	37,0
2025/2026	26,5	7,0	1,5	35,0
2026/2027	26,0	6,5	1,5	34,0
2027/2028	26,0	6,0	1,5	33,5

Met deze taakstelling denkt het bestuur het gewenste beeld binnen de schoolexploitatie te kunnen bereiken. Een en ander leidt tot de onderstaande prognose van de balansstanden voor de komende kalenderjaren.

NAAM SCHOOL: CHL	2023-meerj 2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Vaste activa	€ 600.000	€ 283.586	€ 650.000	€ 700.000	€ 700.000	€ 700.000	€ 700.000
Vlottende activa	€ 875.000	€ 452.458	€ 29.806-	€ 355.357-	€ 382.688-	€ 233.594-	€ 86.304
Totaal activa	€ 1.475.000	€ 736.044	€ 620.194	€ 344.643	€ 317.312	€ 466.406	€ 786.304
Herwaarderingsreserve							
Algemene en bestemmingsres.	€ -495.272	€ -1.246.541	€ 1.718.245-	€ 2.043.796-	€ 2.071.127-	€ 1.922.033-	€ 1.602.135-
Voorzieningen	€ 50.000	€ 89.346	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
(Overig) vreemd vermogen - lang	€ 950.000	€ 921.066	€ 950.000	€ 950.000	€ 900.000	€ 850.000	€ 800.000
Vreemd vermogen - kort	€ 970.272	€ 972.173	€ 1.313.439	€ 1.363.439	€ 1.413.439	€ 1.463.439	€ 1.513.439
Totaal passiva	€ 1.475.000	€ 736.044	€ 620.194	€ 344.643	€ 317.312	€ 466.406	€ 786.304
BALANSANALYSE							
	2023-meerj 2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Solvabiliteitspercentage	-33,58%	-169,36%	-277,05%	-593,02%	-652,71%	-412,09%	-203,76%
	2023-meerj 2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Liquiditeit - current ratio	0,90	0,47	-0,02	-0,26	-0,27	-0,16	0,06
	2023-meerj 2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Netto werkkapitaal	€ 95.272-	€ 519.715-	€ 1.343.245-	€ 1.718.796-	€ 1.796.127-	€ 1.697.033-	€ 1.427.135-
	2023-meerj 2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Weerstandsvermogen	-8,45%	-21,14%	-27,15%	-31,86%	-31,86%	-29,73%	-24,81%
	2023-meerj 2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Kapitalisatiefactor	25,16%	12,49%	9,80%	5,37%	4,88%	7,22%	12,18%

Op basis van de prognose kan worden geconcludeerd dat vanaf 2026 sprake zal zijn van evenwicht binnen de schoolexploitatie; de opbouw van een substantieel eigen vermogen en een structurele verbetering van de liquiditeit kan op korte termijn nog niet aan de orde zijn.

Inventarisatie stand van zaken rond de doelstellingen van het 'Integraal verbeterplan'

In de jaarrekeningen over 2021 en 2022 zijn randvoorwaarden vermeld die als maatgevend vielen te beschouwen voor een succesvol financieel beheer binnen het Cornelius Haga Lyceum. In het kader van deze jaarrekening is het zinvol een beeld te geven van de mate waarin naar het oordeel van het schoolbestuur sprake is van het voldoen aan de herstelopdracht, zoals verstrekt door de minister, onderdeel van de voortdurende toetsing van de inspectie.

NR.	ONDERDEEL	Stand van zaken	Planning/Aanpak
1.	Bedrijfsvoering behaalt niveau 'basis' per 31 december 2022		
a.	AO/IC en P&C- cyclus beschreven en geïmplementeerd op basisniveau	Gereed	
b.	Rapportages Q1 t/m Q4	Gereed	
c.	Meerjarenbegroting 2024 - 2028	Gereed	
2.	Eind niveau 2023		
	AO/IC en P&C- cyclus beschreven en geïmplementeerd in alle facetten	Op hoofdpunten gereed	Voortdurende aandacht benoemde controller
3.	Financiële status CHL per medio 2023		
a.	Financieel gezond	Evenwicht baten/lasten	Niet gerealiseerd
b.	Tijdigheid van betalen	Conform afspraken	Zie 2.
4.	Beperkte mate van externe controlling vanaf 2024	Gereed	
5.	Vermogenspositie voldoet aan de signaleringswaarden vanaf eind 2025		
a.	Solvabiliteit	Onvoldoende	Zie meerjarenraming/kadernota
b.	Weerstandsvermogen	Onvoldoende	Zie meerjarenraming/kadernota
c.	Kapitalisatiefactor	In orde	
d.	Liquiditeit	Onvoldoende	

Samenvattend kunnen we stellen dat vanaf het jaar 2023 het Cornelius Haga Lyceum op het terrein van de administratieve organisatie voldoet aan het vereiste basisniveau. Een doorlopende toetsing is ook gedurende 2024 een levensvoorwaarde. Een structureel evenwicht binnen de baten en lasten van de school is nog niet gerealiseerd. Mede hierdoor blijft de liquiditeit van de school een kwetsbaar punt. Op de korte en middellange termijn vormt dit aspect een kritische succesfactor in het voortbestaan van de school.

Jaarrekening 2023

Stichting Islamtisch Onderwijs Nederland

Balans per 31 december 2023

vergelijkende cijfers 2022 na verwerking resultaatbestemming

	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
1	ACTIVA			
1.1	Vaste Activa			
1.1.1	Immateriële vaste activa	-	-	-
1.1.2	Materiële vaste activa	283.586	429.680	
1.1.3	Financiële vaste activa	-	-	
	<i>Totaal vaste activa</i>	283.586	429.680	
1.2	Vlottende Activa			
1.2.1	Voorraden	-	-	
1.2.2	Vorderingen	285.115	394.015	
1.2.3	Effecten	-	-	
1.2.4	Liquide middelen	167.342	430.628	
	<i>Totaal vlottende Activa</i>	452.458	824.643	
	TOTAAL ACTIVA	<u>736.044</u>	<u>1.254.323</u>	
2	PASSIVA			
2.1	Eigen vermogen	-1.246.541	-782.043	
2.2	Voorzieningen	89.346	21.571	
2.3	Langlopende schulden	921.066	1.096.258	
2.4	Kortlopende schulden	972.173	918.537	
	TOTAAL PASSIVA	<u>736.044</u>	<u>1.254.323</u>	

Staat van baten en lasten 2023
en vergelijkende cijfers 2022

	2023		Begroting 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	5.603.066		3.897.829		5.659.515	
3.2 Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden	282.794		894.520		203.471	
3.5 Overige baten	9.382		7.469		-1.214	
<i>Totaal Baten</i>		5.895.242		4.799.818		5.861.772
4 Lasten						
4.1 Personeelslasten	4.566.585		3.414.803		4.562.988	
4.2 Afschrijvingen	200.465		279.504		107.318	
4.3 Huisvestingslasten	546.223		325.104		407.439	
4.4 Overige lasten	1.016.475		790.948		1.010.920	
<i>Totaal lasten</i>		6.329.749		4.810.358		6.088.668
<i>Saldo baten en lasten</i>		-434.507		-10.540		-226.896
6 Financiële baten en lasten						
6.1 Financiële baten	-		-		-	
6.2 Financiële lasten	29.991		-		6.692	
<i>Saldo financiële baten en lasten</i>		-29.991		-		-6.692
Totaal resultaat		<u>-464.498</u>		<u>-10.540</u>		<u>-233.588</u>

Bestemming van het resultaat

De bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Kasstroomoverzicht 2023 en vergelijkende cijfers 2022

		2023		2022	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering (saldo baten en lasten)			-434.507		-226.896
<i>Aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>					
Afschrijvingen	-/- 4.2	200.465		107.317	
Mutaties voorzieningen	2.2	67.775		-159.280	
<i>Totaal van aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat</i>			268.240		-51.963
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>					
Vorderingen	1.2.2	108.900		4.185	
Kortlopende schulden	2.4	53.636		201.113	
<i>Totaal van aanpassingen in werkkapitaal</i>			162.536		205.298
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			-3.731		-73.561
Betaalde interest	6.2.1	-29.991		-6.692	
			-29.991		-6.692
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			-33.722		-80.253
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings in materiële vaste activa	1.1.2	-54.371		-167.176	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-54.371		-167.176
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen langlopende schulden	2.3	180.476		249.451	
Aflossing langlopende schulden	2.3	-355.670		-277.453	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-175.194		-28.002
Kasstroom uit overige balansmutaties			-		-
Mutatie liquide middelen	1.2.4		-263.286		-275.430
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:					
		2023		2022	
		€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1		430.628		706.058	
Mutatie boekjaar liquide middelen		-263.286		-275.430	
Stand liquide middelen per 31-12			167.342		430.628

Grondslagen voor de jaarrekening

Algemeen

Deze jaarrekening bevat de financiële gegevens over het kalenderjaar 2023 van Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland. De jaarrekening is opgemaakt door het dagelijks bestuur onder de eindverantwoordelijkheid van het algemene bestuur.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn vermeld in hele euro's.

De jaarrekening is opgesteld volgens de inrichtingsvereisten zoals opgenomen in de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van deze regeling zijn Titel 9 in boek 2, van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving, met in het bijzonder Richtlijn "660 Onderwijsinstellingen", van toepassing.

Algemene grondslagen voor waardering activa en passiva

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Algemene grondslagen voor bepaling resultaat

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij, bijvoorbeeld door overlap van bestuurders en toezichthouders. Op basis van de verslaggevingsregels dient de aard en omvang van transacties van betekenis met verbonden partijen te worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de instelling.

De stichting heeft over 2023 een negatief resultaat behaald van € 464.498 (2022: € 233.588 negatief). Daardoor bedraagt het eigen vermogen € 1.246.541 negatief en is het werkkapitaal gedaald naar € 471.513 negatief per 31 december 2023.

Vanwege de slechte financiële gezondheid staat de instelling onder verscherpt financieel toezicht van de Inspectie voor het Onderwijs. Zo dienen er maandelijks liquiditeitsoverzichten (waaruit de stand van zaken blijkt en een prognose voor de komende 12 maanden wordt gegeven) te worden aangeleverd. Zoals ook blijkt uit de meerjarenbegroting opgenomen in het bestuursverslag (continuïteitsparagraaf) worden er negatieve resultaten verwacht over 2024 en 2025. In 2021 en 2022 heeft de instelling incidentele gelden te ontvangen die vanaf het schooljaar 2023/2024 niet meer worden ontvangen (NPO gelden). Hierdoor neemt de liquiditeitspositie in 2024 en 2025 verder af. Om de liquiditeit te verruimen heeft de instelling gebruik gemaakt van de mogelijkheid van de (Corona) regeling tot uitstel van betaling van de loonbelasting gedurende 2020 en 2021. Deze opgebouwde schuld wordt in 60 maanden terugbetaald vanaf 1 oktober 2022. De maandelijks hierbij behorende aflossing is inbegrepen in de cashflowprognose voor schooljaar 2024-2025. Ook dit legt een zwaardere druk op de liquiditeitspositie.

Ondanks dit, zal de liquiditeitspositie in 2024 aanzienlijk verbeteren: de Gemeente Amsterdam heeft in 2024 besloten de instelling een bedrag toe te kennen van € 2.590.697 ter bekostiging van een aschoolgebouw van de instelling, waarvan een voorschot is uitgekeerd in mei en juni 2024 van tezamen € 703.198. Een verdere bekostiging (vijf termijnen van € 351.595) vindt plaats op basis van maandelijkse voortgangsrapportages.

In het vonnis in het kort geding van 17 april 2024 heeft de rechter daarnaast geoordeeld dat de Inspectie zich terecht op het standpunt mocht stellen dat de bekostiging per 1 augustus 2025 mag worden beëindigd als het aantal leerlingen op 1 oktober 2024 onder de opheffingsnorm (488) zit.

De instelling gaat ervan uit dat de school voldoende aanmeldingen van leerlingen zal krijgen waardoor de instelling niet onder de opheffingsnorm komt per 1 oktober 2024. Dit is ten tijde van het opmaken van de jaarrekening echter nog onzeker.

De Minister van OCW kan afzien van voortzetting van de bekostiging door OCW als de opheffingsnorm niet wordt behaald. Tegen een dergelijk besluit is bezwaar en beroep mogelijk.

Het dagelijks bestuur heeft vertrouwen in het behalen van de opheffingsnorm per 1 oktober 2024 en ziet door de bevoorschotting door de Gemeente haar liquiditeitspositie verbeterd in 2024. Hiermee heeft zij voldoende vertrouwen in de continuïteit van de instelling. Derhalve is de jaarrekening opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar. Er hebben **geen** presentatiewijzigingen van posten in de balans of de staat van baten en lasten plaatsgevonden ten opzichte van de jaarrekening 2022.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening heeft het bestuur, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die mede bepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Stelselwijziging

In de jaarrekening 2023 zijn geen stelselwijzigingen doorgevoerd.

Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. De gehanteerde activeringsans is € 500.

Investeringssubsidies worden gesaldeerd met de investeringen waarvoor deze subsidies zijn verstrekt. Kosten voor groot onderhoud worden geactiveerd.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

Verbouwing	10 jaar
Meubilair	20 jaar
Inventaris en apparatuur	5 tot 20 jaar
Leermiddelen	8 jaar
ICT	3 en 4 jaar

Per 1 augustus 2024 vindt er een verhuizing plaats van de Naritaweg naar Reinaert Vosstraat en de Naritaweg wordt gesloten.

Als gevolg hiervan heeft er een schattingswijziging plaatsgevonden van de afschrijvingstermijnen en heeft er een additionele afschrijving plaatsgevonden van € 79.599.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan 12 maanden. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de instelling en zijn direct opeisbaar. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen - Algemene reserve

De algemene reserve is er ter waarborging van de continuïteit van de instelling en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en de lasten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De voorzieningen worden niet tegen contante waarde gewaardeerd, omdat het effect van de tijdswaarde niet materieel is.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Jubileumvoorziening

De voorziening jubilea is opgebouwd om de kosten van 25-jarig respectievelijk 40-jarig ambtsjubileum van de personeelsleden te betalen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, de hoogte van het salaris en de disconteringsvoet.

Kortlopende en langlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van besteding.

Kortlopende en langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende en langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, dit is meestal de nominale waarde.

Staat van baten en lasten

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage.

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum, worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW subsidies met een verrekeningsclausule worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedinastermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

De instelling heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer wordt betaald.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Per 31 december 2023 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 110,5%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Afschrijvingen

Op materiële vaste activa wordt zoals hierboven beschreven afgeschreven. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financieel resultaat

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het exploitatieresultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed en waar ze uit voort zijn gekomen. In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten draagt het kasstroomoverzicht bij aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

1 Activa

1.1 Vaste Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	1.1.2.1	1.1.2.3	1.1.2.4	
	Gebouwen	Inventaris en en apparatuur	Overige materiële vaste activa	Totaal materiële vaste vaste activa
	€	€	€	€
Stand per 31 december 2022				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	223.551	406.393	71.082	701.026
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	62.123	196.585	12.638	271.346
Materiële vaste activa per 31 december 2022	161.428	209.808	58.444	429.680
Verloop gedurende 2023				
Investerings	-	35.882	18.489	54.372
Afschrijvingen	-101.955	-89.625	-8.885	-200.465
Mutatie gedurende 2023	-101.955	-53.743	9.604	-146.094
Stand per 31 december 2023				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	223.551	442.275	89.571	755.398
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	164.078	286.210	21.523	471.811
Materiële vaste activa per 31 december 2023	59.473	156.065	68.048	283.586

Opmerking.

Per 1 augustus 2024 vindt er een verhuizing plaats van de Naritaweg naar Reinaert Vosstraat en de Naritaweg wordt gesloten. Als gevolg hiervan heeft er een schattingswijziging plaatsgevonden van de afschrijvingstermijnen en heeft er een additionele afschrijving plaatsgevonden van € 79.599.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

2.1	Eigen vermogen	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per
		01-01-2022	2022	mutaties	31-12-2022	01-01-2023	2023	mutaties	31-12-2023
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.1	Algemene reserve	-548.455	-233.588	-	-782.043	-782.043	-464.498	-	-1.246.541
Totaal eigen vermogen		-548.455	-233.588	-	-782.043	-782.043	-464.498	-	-1.246.541

De toelichting over de beperkte doelstellingen van de reserves zijn vermeld in de Grondslagen.

2.2	Voorzieningen	Stand per	Dotatie	Ont-	Vrijval	Stand per	Bedrag	Bedrag	Bedrag
		01-01-2023	2023	trekking	2023	31-12-2023	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1	Voorziening jubileumuitkeringen	21.571	-175	-	-	21.396	2.860	3.088	15.623
2.2.1.	Voorziening Langdurig Zieken	-	67.950	-	-	67.950	67.950	-	-
Totaal voorzieningen		21.571	67.775	-	-	89.346	70.810	3.088	15.623

2.2.1	Personele voorzieningen	Stand per	Dotatie	Ont-	Vrijval	Stand per	Bedrag	Bedrag	Bedrag
		01-01-2023	2023	trekking	2023	31-12-2023	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1.4	Voorziening jubileumuitkeringen	21.571	-175	-	-	21.396	2.860	3.088	15.623
2.2.1.6	Langdurig ziekten	-	67.950	-	-	67.950	67.950	-	-
Totaal personele voorzieningen		21.571	67.775	-	-	89.346	70.810	3.088	15.623

2.3	Langlopende schulden	Stand per	Leningen	Aflossing	Overige	Stand per	Looptijd
		01-01-2023	aangegaan	2023	mutatie	31-12-2023	1 - 5 jaar
		€	€	€	€	€	€
2.3.7.1	Schuld Belastingen en premies sociale verzekeringen *	1.017.373	29.991	295.004	-	752.360	752.360
2.3.7.2	Schuld Ministerie van OCW **	49.855	178.689	-24.101	-35.737	168.706	168.706
Totaal langlopende schulden		1.067.228	208.680	270.903	-35.737	921.066	921.066

Onder de aflossing 2023 is voor wat betreft de belastingen en premies sociale verzekeringen de aflossingsverplichting voor 2023 opgenomen.

De aflossingsverplichting voor 2024 is per balansdatum kortlopend in de jaarrekening is opgenomen onder categorie 2.4.9.

* Dit betreft een toekenning van de Belastingdienst voor uitstel van betaling in verband met de coronacrisis

De instelling is een betalingsregeling aangegaan met de Belastingdienst voor het betalen van de loonheffing over augustus 2020 tot en met februari 2022.

De totale schuld was €1.473.600 inclusief invorderingsrente en dient in 60 gelijke delen van €24.560 per maand terugbetaald te worden met 31-10-2022 als eerste termijn.

De kortlopende schuld (te betalen in 2024) ad € 264.015 is opgenomen onder de kortlopende schuld / belastingen en premies sociale verzekeringen.

** Dit betreft een verrekening van de aanvullende bekostiging aan het ministerie van OCW.

De verplichting en verrekening bestaat uit twee delen, € 62.320 en € 178.689, die beide door OCW worden verrekend over een periode van 60 maanden. Over beide delen

is geen rente verschuldigd. Ten aanzien van het deel dat in 2023 is toegevoegd aan de verplichting ad 178.689 euro loopt nog een beroepsprocedure waarvan de uitkomst in het

derde kwartaal van 2024 verwacht wordt. Vooruitlopend op de uitkomst hiervan is het ministerie van OCW vanaf juli 2023 gestart met de maandelijkse verrekening ad € 2.978.

Afhankelijk van de uitkomst van het beroep blijkt in 2024 of de verplichting terecht is verantwoord in de balans. De stichting heeft voor deze verwerkingswijze gekozen omdat op

deze manier wordt aangesloten bij de werkwijze van het ministerie.

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2023		31-12-2022	
		€	€	€	€
2.4.8	Crediteuren	127.822		215.693	
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	452.486		416.097	
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen	42.162		43.883	
2.4.12	Kortlopende overige schulden	32.439		12.072	
Subtotaal kortlopende schulden			654.909		687.745
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW	61.275		11.250	
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	103.463		95.143	
2.4.19	Overige overlopende passiva	152.526		124.399	
Subtotaal overlopende passiva			317.264		230.792
Totaal Kortlopende schulden			972.173		918.537

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

2.1	Eigen vermogen	Stand per 01-01-2022	Resultaat 2022	Overige mutaties 2022	Stand per 31-12-2022	Stand per 01-01-2023	Resultaat 2023	Overige mutaties 2023	Stand per 31-12-2023
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.1	Algemene reserve	-548.455	-233.588	-	-782.043	-782.043	-464.498	-	-1.246.541
	Totaal eigen vermogen	-548.455	-233.588	-	-782.043	-782.043	-464.498	-	-1.246.541

De toelichting over de beperkte doelstellingen van de reserves zijn vermeld in de Grondslagen.

2.2	Voorzieningen	Stand per 01-01-2023	Dotatie 2023	Ont- trekking 2023	Vrijval 2023	Stand per 31-12-2023	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 - 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1	Voorziening jubileumuitkeringen	21.571	-175	-	-	21.396	2.860	3.088	15.623
2.2.1.	Voorziening Langdurig Zieken	-	67.950	-	-	67.950	67.950	-	-
	Totaal voorzieningen	21.571	67.775	-	-	89.346	70.810	3.088	15.623

2.2.1	Personele voorzieningen	Stand per 01-01-2023	Dotatie 2023	Ont- trekking 2023	Vrijval 2023	Stand per 31-12-2023	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 - 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1.4	Voorziening jubileumuitkeringen	21.571	-175	-	-	21.396	2.860	3.088	15.623
2.2.1.6	Langdurig zieken	-	67.950	-	-	67.950	67.950	-	-
	Totaal personele voorzieningen	21.571	67.775	-	-	89.346	70.810	3.088	15.623

2.3	Langlopende schulden	Stand per 01-01-2023	Leningen aangegaan 2023	Aflossing 2023	Overige mutatie 2023	Stand per 31-12-2023	Looptijd < 1 jaar	Looptijd 1 - 5 jaar	Looptijd > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.3.7.1	Schuld Belastingen en premies sociale verzekeringen *	1.017.373	29.991	295.004	-	752.360	752.360	-	-
2.3.7.2	Schuld Ministerie van OCW **	49.855	178.689	-24.101	-35.737	168.706	-	168.706	-
	Totaal langlopende schulden	1.067.228	208.680	270.903	-35.737	921.066	752.360	168.706	-

Onder de aflossing 2023 is voor wat betreft de belastingen en premies sociale verzekeringen de aflossingsverplichting voor 2023 opgenomen.

De aflossingsverplichting voor 2024 is per balansdatum kortlopend in de jaarrekening is opgenomen onder categorie 2.4.9.

* Dit betreft een toekenning van de Belastingdienst voor uitstel van betaling in verband met de coronacrisis

** Dit betreft een verrekening van de aanvullende bekostiging aan het ministerie van OCW.

De verplichting en verrekening bestaat uit twee delen, € 62.320 en € 178.689, die beide door OCW worden verrekend over een periode van 60 maanden. Over beide delen is geen rente verschuldigd. Ten aanzien van het deel dat in 2023 is toegevoegd aan de verplichting ad 178.689 euro loopt nog een beroepsprocedure waarvan de uitkomst in het derde kwartaal van 2024 verwacht wordt. Vooruitlopend op de uitkomst hiervan is het ministerie van OCW vanaf juli 2023 gestart met de maandelijkse verrekening ad € 2.978.

Afhankelijk van de uitkomst van het beroep blijkt in 2024 of de verplichting terecht is verantwoord in de balans. De stichting heeft voor deze verwerkingswijze gekozen omdat op deze manier wordt aangesloten bij de werkwijze van het ministerie.

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2023		31-12-2022	
		€	€	€	€
2.4.8	Crediteuren		127.822		215.693
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen		452.486		416.097
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen		42.162		43.883
2.4.12	Kortlopende overige schulden		32.439		12.072
	Subtotaal kortlopende schulden			654.909	687.745
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW		61.275		11.250
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen		103.463		95.143
2.4.19	Overige overlopende passiva		152.526		124.399
	Subtotaal overlopende passiva			317.264	230.792
	Totaal Kortlopende schulden			972.173	918.537

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Verplichtingen

Tussen de instelling en Van Dijk is een geaccepteerde en door de school ondertekende offerte van kracht, welke is gedateerd op 12 april 2018 en is ondertekend op 25 juni 2018. De offerte heeft een initiële duur van 4 jaar tot 12 april 2022 en kan met vier jaren worden verlengd. In 2023 is het contract verlengd voor het schooljaar 2023/2024. In 2023 is er € 303.598 besteed. In 2024 is het contract wederom met 1 jaar verlengd middels een addendum.

Er is een contract voor bepaalde tijd aangegaan met Camdere Administratie en Organisatieadvies. Dit loopt tot en met 31 juli 2024.

Er is een contract aangegaan dat stilzwijgend jaarlijks wordt verlengd voor de huur van tijdelijke huisvesting. In totaal is er € 220.827 betaald in 2023. De Gemeente Amsterdam bekostigt de huur van deze tijdelijke huisvesting. Dit contract loopt af per 1 augustus 2024 en zal niet meer verlengd worden. Naar aanleiding van de spoedaanvraag voor de bekostiging ingebruikneming schoolgebouw is een subsidie toegekend ad 2.590.697 euro.

De volgende procedures zijn aanhangig die een mogelijk positief effect kunnen hebben op de vermogenspositie van de instelling:

1. Beroep tegen de afwijzing van een aanvraag voor aanvullende bekostiging bij OCW voor het jaar 2019 bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het wachten is op een uitspraak van de Raad van State. De aanvraag betrof € 441.503,92.
2. Beroep tegen de beperkte toekenning van aanvullende bekostiging door OCW voor het jaar 2020 bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het wachten is op een uitspraak van de Raad van State. De aanvraag betrof € 1.011.837,69, de toekenning betrof maximaal € 518.489,50.
3. Beroep tegen besluit tot inhouding van bekostiging van 12 december 2022 door OCW tot inhouding van 15% van de bekostiging over de maand november 2022 bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Ook hier is het wachten op een uitspraak van de Raad van State.
4. Op 19 mei 2023 is aan de Minister van OCW een concept-dagvaarding voor een civiele procedure tot schadevergoeding bij de Rechtbank Den Haag gestuurd. Deze was in besprekingen, eerst met de Minister zelf en daarna met zijn juristen, al aangekondigd. De Minister heeft gevraagd om 4 weken uitstel in verband met het inwinnen van juridisch advies. De vordering betreft de schade die door de Staat (verschillende bestuursorganen) veroorzaakt is sinds begin 2019. Onder meer betreft die het niet kunnen opbouwen van reserves volgens de richtlijnen van de Inspectie van het Onderwijs door het moeten maken van extra kosten en door tegenvallende leerlingenaantallen. Daarnaast betreft deze vordering de juridische kosten. De hoogte hiervan is niet bekend, omdat deze kosten niet in rekening zijn gebracht. Vooralsnog is het vonnis over de aansprakelijkheid van de Staat gepland voor 4 september. Daarin zal nog niet de hoogte van de schade bepaald worden, dat wordt na vaststelling van de aansprakelijkheid bepaald in een zogenaamde schadestaatprocedure.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

3 Baten		2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
3.1	Rijksbijdragen						
3.1.1	Rijksbijdragen						
3.1.1.1	Rijksbijdragen OCW	4.820.108		4.792.349		4.840.428	
	Totaal rijksbijdragen		4.820.108		4.792.349		4.840.428
3.1.2	Overige subsidies						
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	680.541		-		655.497	
	Totaal overige subsidies		680.541		-		655.497
3.1.4	Ontvangen doorbetaling rijksbijdragen SWV		102.417		-		163.590
	Totaal Rijksbijdragen		5.603.066		4.792.349		5.659.515
3.2	Overheidsbijdragen overige overheden						
3.2.2	Overige overheidsbijdragen overige overheden						
3.2.2.2	Overige gemeentelijke en gemeenschappelijke bijdragen	282.794		-		203.471	
	Totaal overheidsbijdragen overige overheden		282.794		-		203.471
3.5	Overige baten						
3.5.5	Ouderbijdragen	6.100		-		-	
3.5.10	Overige	3.282		7.469		-1.214	
	Totaal overige baten		9.382		7.469		-1.214

4		Lasten					
4.1		2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€	€
4.1.1		Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten					
4.1.1.1	Lonen en salarissen	3.407.420		2.980.551		2.996.876	
4.1.1.2	Sociale lasten	-		-		406.180	
4.1.1.5	Pensioenpremies	-		-		435.211	
	Totaal salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		3.407.420		2.980.551		3.838.267
4.1.2		Overige personele lasten					
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	67.775		-		-159.280	
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	-		-		14.940	
4.1.2.3	Overige *	1.130.443		434.252		906.582	
	Totaal overige personele lasten		1.198.218		434.252		762.242
	* Inclusief inhuur personeel						
4.1.3		Ontvangen uitkeringen personeel					
4.1.3.3	Overige uitkeringen personeel	-39.052		-		-37.520	
	Totaal ontvangen uitkeringen personeel		-39.052		-		-37.520
	Totaal personeelslasten		4.566.585		3.414.803		4.562.989

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 37,98 in (2022: 48,01). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2023	2022
Bestuur / Management	0,00	0,41
Personeel primair proces	28,47	37,25
Ondersteunend personeel	9,51	10,35
Totaal gemiddeld aantal werknemers	<u>37,98</u>	<u>48,01</u>

Hiervan zijn er 0 werkzaam in het buitenland in 2023 (2022: 0).

4.2		2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€	€
4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	200.465		279.504		107.317	
	Totaal afschrijvingen		200.465		279.504		107.317

4.2.2		2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€	€
4.2.2.1	Gebouwen	101.955		-		18.388	
4.2.2.3	Inventaris en apparatuur	89.625		-		82.714	
4.2.2.4	Overige materiële vaste activa	8.885		-		6.215	
	Totaal afschrijvingen		200.465		-		107.317

4.3		2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€	€
4.3.1	Huur	220.828		-		150.721	
4.3.3	Onderhoudslasten (klein onderhoud)	123.442		-		112.441	
4.3.4	Energie en water	-		-		-	
4.3.5	Schoonmaakkosten	130.210		-		126.837	
4.3.6	Belastingen en heffingen	38.284		-		263	
4.3.8	Overige	33.460		325.104		17.176	
	Totaal huisvestingslasten		546.223		325.104		407.438

4.4	Overige lasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1	Administratie en beheerlasten	551.118		-		418.422	
4.4.2	Inventaris en apparatuur	5.869		-		36.355	
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	319.041		-		309.508	
4.4.5	Overige	140.446		790.948		246.639	
	Totaal overige lasten	1.016.475		790.948		1.010.924	

4.4.1	Administratie en beheerlasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1	Administratie en beheerslasten	551.118		-		418.422	
	Totaal administratie en beheerlasten	551.118		-		418.422	

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

4.4.1.1	Kosten instellingsaccountant	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	69.318		-		80.000	
	Totaal kosten instellingsaccountant	69.318		-		80.000	

Uitsplitsing honoraria naar accountantskantoor

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor.

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Bovenstaande accountantshonoraria zijn verwerkt op basis van het facturenstelsel.

6.2	Financiële lasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
6.2.1	Rentelasten en soortgelijke lasten	29.991		-		6.692	
		29.991		-		6.692	

Bestemming van het geconsolideerde resultaat

	2023	
	€	€
2.1.1.1 <u>Algemene reserve (publiek)</u>		-464.498
2.1.1.2 <u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>		-
2.1.1.3 <u>Bestemmingsreserves (privaat)</u>		-
2.1.1.4 <u>Bestemmingsfondsen (publiek)</u>		-
2.1.1.5 <u>Bestemmingsfondsen (privaat)</u>		-
2.1.1.6 <u>Herwaarderingsreserve</u>		-
Totaal resultaat		<u><u>-464.498</u></u>

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

In 2024 is naar aanleiding van de spoedaanvraag voor de bekostiging ingebruikneming schoolgebouw (locatie Reinaert Vosstraat) een subsidie toegekend ad € 2.590.697 vanuit de Gemeente Amsterdam.
De eerste termijn ad € 703.189 is in juni 2024 overgemaakt aan de stichting.
De overige termijnen worden maandelijks uitbetaald na indienen van een voortgangsrapportage (inhoudelijk en financieel).

Verbonden partijen

Niet van toepassing, er zijn geen verbonden partijen die toegelicht dienen te worden.

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor prioriteitscholen 2023	VBV23P-VO-0055	31-5-2023	onderhanden

WNT verantwoording 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Op de stichting is het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs van toepassing.

Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten.

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2023
Totale baten	4
Aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Aantal onderwijssoorten of sectoren	3
Totaal aantal complexiteitspunten	8
Bezoldigingsklasse	C
Bezoldigingsmaximum	€ 159.000

WNT verantwoording 2023

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2023

Naam	K. Camdere	
Functiegegevens	directeur / bestuurder	
Aanvang functievervulling in 2023	01-01	
Einde functievervulling in 2023	31-12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,67	
Gewezen topfunctionaris	nee	
Dienstbetrekking	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	106.560
Beloningen betaalbaar op termijn	€	-
Subtotaal	€	106.560
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	106.560
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€	-
Bezoldiging	€	106.560
Het bedrag van de overschrijding	€	-
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		n.v.t.

Gegevens 2022

Naam	K. Camdere	
Functiegegevens	directeur / bestuurder	
Aanvang functievervulling in 2022	01-10	
Einde functievervulling in 2022	31-12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,67	
Gewezen topfunctionaris	nee	
Dienstbetrekking	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	24.149
Beloningen betaalbaar op termijn	€	-
Subtotaal	€	24.149
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	24.149
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€	-
Bezoldiging	€	24.149
Het bedrag van de overschrijding	€	-
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		n.v.t.

Gegevens 2022

Zie model 1B

WNT verantwoording 2023

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode van de eerste 12 maanden onderstaande tabel opgenomen.

Gegevens

Naam	K. Çamdere	
Functiegegevens	directeur / bestuurder	
Kalenderjaar	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Aanvang functievervulling in		01-01
Einde functievervulling in		30-09
Aantal kalendermaanden functievervulling		9
Omvang dienstverband in uren per kalenderjaar		776
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar		€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maand		€ 216.000
Individueel toepasselijk maximum gehele periode 1 t/m 12		€ 221.148
Bezoldiging (alle bedragen excl. btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum tarief?		ja
Bezoldiging in betreffende periode		€ 93.120
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€	132.780
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		n.v.t.
Bezoldiging	€	132.780

WNT verantwoording 2023

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Toezichthoudende topfunctionarissen zijn in onderstaande tabel opgenomen

Gegevens 2023

Naam	I. Zakir	M. Laamimach
Functiegegevens	Lid	Voorzitter
Aanvang functievervulling in 2023	01-01	01-01
Einde functievervulling in 2023	31-12	31-12

Bezoldiging

Bezoldiging	€ 14.800	€ 22.200
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 15.400	€ 23.100
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ -	€ -

Bezoldiging

€ 14.800 € 23.100

Het bedrag van de overschrijding	€ (600)	€ -
----------------------------------	---------	-----

Gegevens 2022

Functiegegevens	Lid	Voorzitter
Aanvang functievervulling in 2022	01-01	01-01
Einde functievervulling in 2022	31-12	31-12

Bezoldiging

Bezoldiging	€ 14.300	€ 21.450
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 14.300	€ 22.450

WNT verantwoording 2023

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Niet van toepassing, er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder.

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Niet van toepassing, er zijn geen topfunctionarissen inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij het bevoegd gezag en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is.

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) (aangemerkte) leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking bij een of meer andere WNT-instellingen.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatie van toepassing is.

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) (aangemerkte) leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking bij een of meer andere WNT-instellingen.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing, er zijn geen (aangemerkte) topfunctionarissen, met of zonder dienstbetrekking, waaraan een uitkering is verstrekt.

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer 42752
Naam instelling Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland

Adres Naritaweg 30
Postcode / Plaats 1043 BZ Amsterdam
Telefoon 020 305 3828
E-mail info@hagalyceum.nl
Internetsite

Contactpersoon K. Camdere
Telefoon 020 305 3838

Brin	Naam	Sector
31GM	Cornelius HAGA Lyceum	VO

Statutaire regeling omtrent bestemming resultaat

De instelling heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het resultaat. Er is dus geen statutaire resultaatbestemming.

Overige gegevens

Op de volgende bladzijden is de verklaring van de onafhankelijke accountant opgenomen.

Aan het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur van
Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland
Bataviastraat 45 H
1095 EN Amsterdam

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Onze oordeelonthouding ten aanzien van de getrouwheid

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland te Amsterdam gecontroleerd.

Wij geven geen oordeel over de getrouwheid van de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening van de stichting. Vanwege het belang van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor onze oordeelonthouding ten aanzien van de getrouwheid' zijn wij niet in staat geweest om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om daarop ons controleoordeel te kunnen baseren bij de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening als geheel.

Ons afkeurend oordeel ten aanzien van de rechtmatigheid

Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, vanwege het belang van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons afkeurend oordeel ten aanzien van de rechtmatigheid'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze oordeelonthouding inzake de getrouwheid en ons afkeurend oordeel inzake de rechtmatigheid.

De basis voor onze oordeelonthouding ten aanzien van de getrouwheid

Wij vestigen de aandacht op de toelichting in de jaarrekening (en het bestuursverslag) waarin het dagelijks bestuur de continuïteit beschrijft. Het negatieve vermogen, het negatieve werkkapitaal en het negatieve saldo over 2023 en 2022 van de stichting duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de stichting. Er is een structureel tekort in de exploitatie. De instelling staat onder verscherpt toezicht van de Inspectie voor het Onderwijs. In het rapport aangepast toezicht financiële continuïteit (fase 3) van 29 december 2022 concludeert de Inspectie dat "van stabilisatie van deugdelijk financieel beleid en beheer op dit moment nog geen sprake is". Als gevolg hiervan kunnen wij net als voorgaand jaar niet vaststellen of de toelichting in de jaarrekening (en het bestuursverslag) inzake de continuïteit een getrouw beeld geeft. Wel is het duidelijk dat er sprake is van een onzekerheid inzake de continuïteit van de instelling:

- net als voorgaand jaar stuurt het dagelijks bestuur op liquiditeiten. Er is een liquiditeitsprognose per maand beschikbaar (juni 2024 tot en met mei 2025), waaruit blijkt dat de instelling over voldoende liquiditeiten beschikt tot en met mei 2025. De reden hiervoor is dat de liquiditeitspositie in 2024 zal aanzienlijk verbeteren: zoals ook beschreven in de toelichting in de jaarrekening heeft de Gemeente Amsterdam in 2024 besloten de instelling een bedrag toe te kennen van € 2.590.697 ter bekostiging van een schoolgebouw van de instelling, waarvan een voorschot is uitgekeerd in mei en juni 2024 van tezamen € 703.198. Een verdere bekostiging (vijf termijnen van € 351.595) vindt plaats op basis van maandelijkse voortgangsrapportages. De voorschotten van de Gemeente Amsterdam mogen niet worden aangewend voor het dekken van het exploitatie tekort, maar in hoeverre de instelling hiertoe in staat is, is onzeker;
- in het vonnis in het kort geding van 17 april 2024 heeft de rechter geoordeeld dat de Inspectie zich op het standpunt mag stellen dat de bekostiging per 1 augustus 2025 mag worden beëindigd als het aantal leerlingen op 1 oktober 2024 onder de opheffingsnorm (488) zit. Het dagelijks bestuur gaat ervan uit dat de school voldoende aanmeldingen van leerlingen zal krijgen waardoor de instelling niet onder de opheffingsnorm komt per 1 oktober 2024. In hoeverre deze opheffingsnorm wordt behaald, is onzeker. Ook is onzeker of de Minister zal besluiten tot stopzetten van de bekostiging als de opheffingsnorm niet wordt behaald.

Verder hebben er in 2023 (€ 41.991) en 2024 (tot en met juni 2024 circa € 20.000) verrekeningen met de rijksbijdragen plaatsgevonden van de individuele uitkeringskosten i.v.m. ontslag na 1 januari 2007. Wij hebben geen voldoende en geschikte controle informatie ontvangen om vast te stellen in hoeverre er een voorziening voor deze inhoudingen per 31 december 2023 gevormd zou moeten worden.

De basis voor onze afkeurende verklaring ten aanzien van de rechtmatigheid

Wij geven een afkeurende verklaring ten aanzien van de rechtmatigheid van de verantwoorde lasten inzake de aanschaf van leermiddelen. Uit onze controle is naar voren gekomen dat de aanschaf van leermiddelen niet rechtmatig tot stand is gekomen, als gevolg van het niet voldoen aan de Europese aanbestedingsrichtlijnen. De onrechtmatigheid bedraagt € 321.620.

Andere aangelegenheden

Er is sprake van enkele (belangrijke) aangelegenheden, waarvan wij vinden dat deze voldoende zijn toegelicht in de jaarrekening en het bestuursverslag, maar gezien de belangrijkheid en één en ander cumuleert, verwijzen wij er op deze plaats naar:

1. wij wijzen op de toelichting in de jaarrekening "niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen" waarin de juridische procedures zijn beschreven waarin de stichting is betrokken. Deze procedures kunnen zowel een positief als negatief effect hebben op de vermogenspositie van de stichting;
2. tot en met schooljaar 2021/2022 was er niet voldoende inzicht in de rechten die medewerkers hebben op persoonlijk budget. Dit is een CAO regeling op basis waarvan medewerkers onder meer uren kunnen sparen die ingezet kunnen worden voor bepaalde doelen. Voor de niet ingezette uren zou een voorziening moeten worden gevormd. De instelling beschikt niet over een adequate registratie van de niet ingezette uren, maar heeft over het schooljaar 2023/2024 de persoonlijk budget uren uitbetaald. In hoeverre er nog rechten resterend vóór het schooljaar 2023/2024 en dit zou moeten leiden tot een voorziening, is niet duidelijk. Wij schatten echter in dat dit niet kan leiden tot een materiële afwijking in de jaarrekening;

- er is geen gebruikersovereenkomst voor beide schoolgebouwen afgesloten tussen de instelling en de Gemeente Amsterdam. De instelling is in beginsel zelf verantwoordelijk voor het betalen van energiekosten. De instelling heeft tot en met de datum van de controleverklaring geen afrekening ontvangen van de Gemeente voor energiekosten voor de periode vanaf 1 juli 2017 tot heden. Het dagelijks bestuur acht het aannemelijk dat er geen afrekening van energiekosten zal volgen zolang de instelling is gevestigd op de huidige locaties.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheden.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag (pagina 10 t/m pagina 61);
- de overige gegevens (pagina 87).

Vanwege het belang van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'De basis voor onze oordeelonthouding' zijn wij niet in staat geweest om in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW te overwegen of de andere informatie al dan niet:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Vanwege het belang van de aangelegenheid(heden) beschreven in de paragraaf 'De basis voor onze oordeelonthouding' zijn wij niet in staat geweest om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om daarop ons oordeel te kunnen baseren bij de jaarrekening als geheel.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 29 augustus 2024

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Was getekend

De heer C. Rabe
Registeraccountant

ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS

Amsterdam, d.d.

K. Çandere
directeur / bestuurder

M. Laamimach
Voorzitter algemeen bestuur

I. Zakir
Secr./ Penningmester Algemeen Bestuur